

Vásárhelyi Újság Kakasszékről szóló cikkei 1921-től

Vásárhelyi Újság 1921. október 9. 3.p.

Hétről-hétre

Hűvös szelek fújdognak. Az idő már őszre jár, de azért napközben melegen tűz le a nap sugara. pedig a vénasszonyok nyara már régen elmúlt; de azért úgy látszik, hogy Nap-apó még mindig nem elégelte meg a föld fölötti uralmát. Nem adja meg magát. Pedig a nyáron ugyancsak kivette a részét, mert nemcsak sütött – hanem perzselt is.

-

A napnak ezt a feltűnő forróságát a nyáron ki is használtuk – Gyopárienbádban, de különösen Gyopárhalmán – a Kerektói fürdőn. Mert azok, akik azt hiszik, hogy csak egy Gyopárienbád van, nagyon tévednek.

-

Két fürdője van Gyopárosnak, egy – „az úri rendnek”, az – Orosháza tulajdona, egy pedig a – „célszörű szögény emböröknek”. Gyopárhalmá falu alatt, az, - (két tulajdonosé) az úgynevezett Kerektó.

-

Az úri Gyopáros, a legmodernebb fürdője a községnek. Orosháza elöljárósága gondoskodik arról, hogy ott minden fürdővendég megtalálja a kényelmét, mert ott még – „vetkezde” is van.

-

Bezzeg nem igen van Kerektón. A fürdővendégek legnagyobb része ott vetkezik-öltözik az Isten szabad ege alatt. nem keres ott senki se fügefalevelet, bizonyára azért, mert ma még hosszas keresés után – se találna.

-

De ha nincs is „vetkezdeje”, van – „étkezdeje”. És ez már nagy haladás, mert néhány évvel ezelőtt volt ugyan egy kis korcsmája, de ennek meg nem volt – étkezdeje.

-

Az én fürdöm évek óta, - talán felesleges is mondanom, - a célszörű szögény embörök fürdője – Kerektó.

Mikor először oda érkeztem, legelőször is a kis korcsma ötlött a szemembe. Bemegyek és falusi szokás szerint megütöm a bottal az udvaron levő korcsmaajtót. Egy öreg asszony jön ki a kopogtatásra és csípőre tett kézzel kérdi:

– Mit akar?

– Egy kávé kérek!

– Van, de péksütemény nincs, mert összeveszttem a pékkel.

– Hát akkor pirítson egy kis kenyeret!

– Sohsé vergődök én veled! – volt a válasz és már ott is hagyott.

Csak nagy rimánkodásra jött elő és kihozta a kávé.

Egy nagy szilkét, egy leveses kanalat és egy nagy karaj kenyeret tett le az asztalra, cukrot azonban, pedig még akkor nem volt háború, – nem láttam sehol. Tréfára fogom a dolgot, kérdem:

Ugye szülém, Gyopároson cukor nélkül isszák a kávé?

– Hántam én abba eleget, - csak kavarja mög!

Én pedig hánytam bele a kenyeret, máskülönben a kávé sohase tudtam volna a szilkéből – kikanalazni.

-

Mindezeket pedig így nyár végével, ősz elején azért írom meg, mert van nekünk is Kakasszéken egy tavunk. Kitűnő gyógyvize van. Használják is már sokan. Csakhogy ennek is az a baja, hogy gyopárosiasan írjam – nincs se vetkezdeje, se étkezdeje.

A nyáron ott szerettem volna fürdeni. El is mentem terepszemlére. Kérdezősködtem, hogy kaphatnék-e lakást.

– Mindönt kap, csak azt nem!

– Hát akkor nappal hol tartózkodik az ember?

– Ki erre, ki arra!

– Hát kabin van-e, ahol az ember levetkőzhet – felöltözhet – kérdeztem tovább.

– A mög éppen nincs! Itt az a szokás, hogy még az egyik vetkőzik vagy ötözik – többi férenéz.

-

A kakasszéki vízből jövőre fürdőt kellene csinálni. néhány kabin, néhány szoba még a jövő nyárig felépülhet. Addig még lehet vetkező is – étkező is.

-tz

Vásárhelyi Újság, 1922. 02. 22.2.p.

Mi lesz a kakasszéki megállóval?

Vettük és alább közöljük a kakasszéki megállóval kapcsolatos levelet abban a reményben, hogy a vasúti üzletvezetőség intézkedése nem fog késni.

Tekintetes Szerkesztő Úr!

Méltóztasson lapjában egy kis helyet adni ezen panaszos levelemnek.

Még 1921 júliusában egy kérvénnyel fordultunk a M. kir. Szegedi üzletvezetőséghez, azzal a kéréssel, hogy az Orosháza felől jövő reggeli vonatot Vásárhelykutasig még egyszer, vagy kétszer (73-as és 74-es őrház, vagy Kakasszék) állíttassa meg.

Gondolva azt, hogy a szegedi üzletvezetőségnek nemcsak a pusztaiak kérelmével van dolga, vártunk hónapokig, amíg megjött a kérvényre a felelet, hogy a következő menetrend változáskor orvosolva lesz bajunk. Jelenleg nyolc hónapja és még mindig nincs semmi.

Hát most azt kérdezem az illetékes köröktől, hogy mikor lesz menetrend változtatás? Majd talán a nyáron, amikor nekünk sincs olyan égető szükségünk a megállóra, mint most, amikor a nyakunkon a víz és meg se tudunk mozdulni?

Azt bizonyára nem tudják az illetékes körök, hogy nemcsak Vásárhelykutas és környékén laknak emberek, hanem onnan még 25 kilométerre is, akik mindannyian erre a vonalágra vannak utalva, mert ha tudnák, akkor már az első kérvényünkre teljesítették volna kérésünket.

Indokunk még az is, hogy sok szegény család járatná Vásárhelyre felsőbb iskolákba családját, de mert odahaza a nagy lakásínség miatt elhelyezni nem tudja, úgy gondolta, hogy reggel megy, este jön, de mert a vonat nem áll meg, így kénytelen vagy nem járatni, vagy otthon a hideg váróteremben hálalni.

Az összes pusztai érdekeltek nevében

Karasz Péter gazdálkodó

1922. május 21. 2.p. Megáll a gyorsvonat Kutason. Június 1-től kezdve a személyvonat Kakasszéken is megáll. (Dr. Szádeczky Lajos intézkedései.)

Június 1-től kezdve a személyvonat Kakasszéken is megáll.

A vasutak közlekedése sok panaszra adott már eddig is okot. Különösen az volt a baj, hogy egyes vonatok nem álltak meg minden nagyobb megállónál, hanem az utas csak a következő állomásnál szállhatott le és így kénytelen volt minden esetben gyalog vagy kocsin menni.

A kutasi és mágoocsoldali gazdák Szádeczky Lajos dr. képviselőjelölt külterületi útja alkalmával panaszolták, hogy a június 1-én meginduló gyorsvonat Kutason, a reggel befelé jövő személyvonat pedig Kakasszéken nem állanak meg.

Szádeczky dr. a panaszok alapján érintkezésbe lépett a szegedi üzletvezetőséggel, ahol a vásárhelyi lakosok jogos panaszának orvoslását kérte.

Most – mint értesültünk – Szádeczky dr. közbenjárása eredményre vezetett, amennyiben a gyorsvonat június elsejétől kezdve Kutason megáll és a személyvonat pedig Kakasszéken fog időzni.

1922.június 7.1.p.

Fürdőtelep Kakasszéken Kibocsátották a részvényaláírási íveket

Sokszor és sokat hallottunk már a Kakasszéken létesítendő fürdőtelepről, amelynek vizét vegyészek és orvosok olyannak nyilvánították, amilyent ma Magyarországon találni nem lehet. Sok beteg ember nyerte már itt vissza egészségét s a tó mellett levő Czitus tanyában sok otthagytott mankó hirdeti azt a csodálatos gyógyító erőt, melyet ez a sziksós víz magában rejt.

Mint most értesülünk, a fürdőtelep létesítésének kérdése a megvalósulás stádiumába került, egy konzorcium alakult, mely részvénytársasági alapon fogja felépíteni a fürdőt. A részvénytársaság alapítói dr. Szappanos Mihály főorvos, C. Molnár Imre és Olasz Márton gazdálkodók, Kmetykó Pálné, dr. Juhász Mihály tanácsnok, Valihora István takarékpénztári igazgató és Gál Dániel kamarás.

A részvényaláírási íveket kibocsátották, aláírni az alapítóknál lehet. A telepet 7 millió korona alaptőkével akarják létesíteni. Egy részvény ára 1000 korona.

Kívánatos lenne, hogy a társaság közérdekű munkájából a nagyközönség is kivenné a megfelelő részt és érdekeltséget vállalna, mert ennél jobban pénzt gyümölcsöztetni igazán nem lehet.

1922. június 11.1.p.

A kakasszéki tengerszem. Jegyezzünk részvényeket. Dr. Szappanos Mihály m.kir. eü. főtanácsos cikke

A kakasszéki tengerszem Jegyezzünk részvényeket

Gazdag emberekkel szokott az megtörténni, köztük legtöbbször azokkal, kik a jólétben és vagyonban dúskálnak, hogy az értékeikkel nincsenek tisztában azoknak a számával és minőségével, sőt a legtöbbször a lételevel is ösmeretlenek.

Boldog birtokosai nem ritkán olyan kincseknek, amikről egyáltalán nem tudnak, pedig megismerés és rátalálás esetén azoknak élvezői, használói lehetnének, sokszor nem csak maguk a tulajdonosok, hanem az embereknek kisebb-nagyobb falkája is.

Lehetnek pedig nagyon sokszor eme javak elrejtettek, talán a föld méhében levők és éppen azért ösmeretlenek és vagy ottan maradnak azok időtlen időig használat és értékesítés nélkül, vagy ha kezükre jár a véletlen, akkor felszínre kerülnek és hasznot tesznek nagyot és sokat az emberiség kisebb-nagyobb rétegének.

Ezekben az esetekben azonban nem érheti vád vagy gáncs a tulajdonost azért, hogy a haszon – amelyre pedig jussa van a közösségnek – elmaradt és kiaknázatlan lett hamarabb, vagy rövidebb időre, néha tán örökre.

De nem sokkal ritkábban fordul elő az sem, mikor a földi kincs szem előtt van állandóan, ottan ágaskodik és kiabál, simítgatja ujját és szinte kínálva kínálja magát és a benne rejlő számos és nagy haszonvételt azért, hogy az emberek észre vegyék a kínálkozó alkalmat megragadják és fölhasználják a maguk javára, az élet könnyébbítésére vagy éppen boldogítására.

És az emberek mégse veszik észre, vagy sokszor nem akarják észrevenni.

A természeti kincsek között a vizek azok, amelyeknek ez a mostoha sors jutott osztályrészül és pedig nem ritkán amiatt a véletlen miatt, hogy a nagy részük odalenn a föld méhében talált magának helyet és ottan gyűlt össze, várva, lesve az alkalmat, mikor az emberi okosság és tudás lemegy értük és fölszínre hozza azokat.

Évezredekken keresztül rejtőzött a határunkban odalenn, nem is valami túlságos, elérhetetlennek mondható mélységben a kristálytiszt, kellemes és egészséges víz és az itteni lakosság nagy időn át abból a vízből kapta, nyerte a táplálékát, mely a föld felett összegyűlt, vagy közel a földben helyet talált, amelyik víz minden félére alkalmas lehetett, csak arra nem, hogy az életnek egyetlen erős és biztos fundamentumát, az egészségét megtámassza, erősítse és fenntartsa.

A rejtett kincsről azonban senki se tudott mindaddig, míg az emberi ösmeret arra rá nem talált és az ész és okosság azt a föld színére föl nem varázsolta.

Rosszakarat kell éppen azért hozzá, hogy valaki mindezekért az ősoket tegye felelőssé.

De azért már méltán vádat lehet emelni az emberek ellen, mikor készakarva szándékosan haladnak el olyan kincsek mellett, amiket a természet azért hozott létre, hogy azok a közösséget szolgálják, annak mindenkor javára legyenek és azt mozdítsák elő minden időben.

Ilyen közös kincs a mi határunkban az a néhány szikósztó, amit a Teremtő bölcsessége nem azért adott és helyezett oda, hogy azon a helyen lyuk ne támadjon a földön az emberek életveszedelmére, hanem csomóba gyűjtötte ott a vizet, hogy az emberi nyomorúságon enyhítsen, a betegségeket annak segítségével elűzze, a szenvedő arcokat megváltoztassa, azokat megelégedettekké tegye és mosolygóssá varázsolja.

Ezek a vizek ilyen célból teremtődtek.

Mindezeket a dolgokat pedig ez ideig is már sokan tudták, mert hallották, látták vagy tapasztalták és mégse akadt a sok közül csak valahány is, aki gondolt volna arra, hogy ezt a kincset használni kell, kiaknázni azt és pedig teljes mértékben, elsőrendű kötelesség.

Hosszú idő kellett hozzá, mikor a szemek előtt megnyílt a látás és megjelent a világosság és annak a fényénél egymás után sorakoztak föl azok a kötelességek, amelyeknek a valóra váltására és teljesítésére érkezett és ütött a tizenkettedik óra.

A sok emberi nyomorúság parancsszava és jajkiáltása zúg a fülünkbe és követeli, hogy ezt a páratlan gyógyhatású vizet tegyük mielőbb közkinccsé, és hozzáférhetővé mindazok számára, akiknek hiba maradt és károsodás keletkezett az egészségében és ezeknek a nyomorúságoknak az enyhítésére és eltüntetésére egyedül és kizárólag ez a víz alkalmas, mert ebbe tette le a teremtő jókedvében azt az erőt, mely a nyavalyákkal birokra kel, földre teperi és végleg megsemmisíti azokat.

Ennek a szép és fontos, közgazdasági szempontból nagy értékkel bíró célnak a megvalósítása lebegett annak a néhány embernek a szeme előtt, akik nem sok idővel ezelőtt társultak egymással annak a megvalósítására, hogy a városnak ezt az egyik nagy értékű kincsét ismertté teszik messzebb tájakon és hozzáférhetővé azoknak a számára, akiknek az egészsége egy vagy más ok miatt elveszett és itten ezen a helyen, ebben a vízben található meg.

Most van alakulóban a részvénytársaság, amely a fürdőt mielőbb felállítja, e végből megindította a részvényjegyzést, amely pár nap alatt már nagy eredményeket mutat, jeléül annak, hogy különösen sokan vannak, kiknek éles szeme meglátta már azt a nagy egészségügyi és közgazdasági hasznot, amely ennek a megkezdett intézménynek a nyomában tapos.

A részvények ára illetékekkel és alapítási költségekkel együtt 1100 korona, darabonként.

A jegyzések Cz. Molnár Imre, Olasz Márton, Kmetykó Pál, dr. Juhász Mihály, Gaál Dániel és Valihora István ívein, valamint e sorok írójánál eszközölhetők.

Dr. Szappanos Mihály
m. kir egészségügyi főtanácsos

1922. június 13. 1.p.

Másfél milliónál többet jegyeztek a kakasszéki fürdőre

Lapunk egyik közelmúlt számában jeleztük már, hogy Kakasszéken fürdőt akarnak létesíteni részvénytársasági alapon, s a részvény-aláírási íveket már ki is bocsátották.

Mint most értesülünk, a részvényjegyzés igen szépen halad előre, pár nap alatt tisztán magánosok másfél millió koronánál többet jegyeztek. Úgy tudjuk, hogy a részvényjegyzésbe bekapcsolódnak a város és a helyi bankok is. A részvény-aláírási ívek Juhász Mihály dr. tanácsnoknál, Szappanos Mihály dr. főorvosnál, Cz. Molnár Imre és Olasz Márton gazdálkodóknál, Kmetykó Pál tanítónál, Gaál Dániel városi kamarásnál és Valihora István takarékpénztári igazgatónál aláírhatók.

1922. július 9. 2.p.

Felépül a kakasszéki fürdő Négymillió körül van a részvényjegyzés

Lapunk egyik közelmúlt számában említettük, hogy a Kakasszéken levő sziksós tó vizét úgy akarják felhasználni, hogy az a köz javát szolgálja. E célból egy társaság alakult, mely részvénytársasági alapon akarja összehozni azt a tőkét, mely a fürdő felépítéséhez kell.

A részvény-aláírási ívek már ki vannak bocsátva s mint értesülünk, a közönség körében igen élénk érdeklődés nyilvánult meg a jegyzés iránt, amit természetesnek is tartunk, mert heverő tőkét a jelenlegi körülmények között jobban és ésszerűbben nem lehet gyümölcsöztetni, mint éppen ebben a létesítendő fürdővállalatban. Eddigelé a három milliót meghaladja a részvényjegyzés, s ha így halad tovább is, pár hét alatt biztosítva lesz az a tőke, mely az építést lehetővé teszi.

Részvényeket lehet jegyezni: Szappanos Mihály dr. főorvosnál, Juhász Mihály dr. tanácsnoknál, Gaál Dániel kamarásnál, Cz. Molnár Imre és Olasz Márton földbirtokosoknál és Kmetykó Pál tanítónál.

1922. augusztus 15. 3.p.

A Gazdasági Egylet közleményei. A Kakasszéki Népgyógyfürdő felépítéséhez szükséges részvények jegyzése végett felhívjuk gazdatársainkat, hogy augusztus 20-áig bezárólag a G. E. titkári hivatalában jelentkezni szíveskedjenek. Az Elnökség.

1922. augusztus 25. 3.p. Részvényaláíráásra felhívás. (a Kakasszéken létesítendő gyógyfürdő céljaira.) A Kakasszéki Népgyógyfürdő alapítói.

Részvényaláíráásra felhívás

Alulírottak ezennel a közönség szíves tudomására juttatjuk, hogy a határunkat keresztül szelő Kakasszék erén gyógyfürdőt kívánunk létesíteni. A fürdő létesítéséhez szükséges összeget bár módunkban volna közönségünk részvétele nélkül is megszerezni, de attól a szándéktól vezérelve, hogy a fürdő gyógyhatását lehetőség szerint mindenki részére biztosítsuk, illetve minden polgártársunknak megadjuk a lehetőséget arra, hogy megrongált egészségét a részben általa is fenntartott fürdőben állíthassa vissza, elhatároztuk, hogy a fürdőt a legszélesebb részvénytársasági alapra helyezzük.

A részvénytársaságnak, hogy a fürdőt a modern kor igényeinek megfelelően berendezze, mintegy 7 000 000 korona alaptőkére van szüksége. Ezen összegből már cca 3 000 000 korona biztosítva is van, miért is, hogy a fürdő a lehető legrövidebb idő alatt kiépíttessék és a közhasználatnak átadassék, a hátralevő alaptőkének megszerzése van hátra.

Midőn annak előrebocsátása mellett, hogy a létesítendő fürdő vize különösen csúz és reumatikus bántalmak, ezen kívül vese és hólyag bajok elleni védekezésre orvosszakértők megállapítása szerint kiválóan alkalmas, felhívjuk közönségünk figyelmét a létesítendő fürdő érdekeltségben leendő részvételre.

A részvény ára egyenként 1000 korona és 10 százalék költség, mely jegyezhető dr. Juhász Mihály, dr. Szappanos Mihály, Cz. Molnár Imre, Olasz Márton, Kmetykó Pálné szül. K. Szücs Ilona és Gaál Dániel alapítóknál.

Mielőtt felhívásunkat lezárnánk, kötelességünknek tartjuk a közönség szíves figyelmét felhívni arra, hogy amennyiben a megkívánt összeget ily módon összehozni nem tudnánk, a fürdő létesítésének gondolatát nem ejtjük el, hanem más utat és eszközöket fogunk igénybevenni célunk elérésére, a közönség azonban a fürdő érdekeltségéből való kimaradását egyedül magának tulajdoníthatja.

Hódmezővásárhely, 1922. aug. 23.

Tisztelettel:
Kakasszéki Népgyógyfürdő
alapítói

1922. szeptember 7. 2.p.

A kakasszéki fürdő és a város Szappanos főorvos előterjesztése a közgyűléshez

Szappanos Mihály dr. egészségügyi főtanácsos a kakasszéki fürdő létesíthetése céljából az alábbi előterjesztést tette a közgyűléshez:

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Az új Magyarország felépítése sok embert gondolkodóba ejtett és minden igaz hazafit nagy és mély gondba tart és arra ösztönöz, hogy keresse az eszközöket, mikkel az építés nagy munkája könnyen, gyorsan és jól végezhető legyen; kutasson a módok után, mik az új örökség szilárd voltát majd megadják, az állandóságát pedig hosszú időre, újabb évezredekre biztosítják.

Mindezek eléréséhez pedig egyedüli és legszükségesebb kellék: a jó fundamentum, amely széles legyen és mély, erős és tartós, minden viszontagságot kiálló és ha fölötte ennek majd az emelendő épület minden része kiállja a teher és tűzpróbát és dacol azokkal, akkor az új ország nyugodtan néz a jövő elé, legyen bár az a sorstól akármilyen hosszúra kimérve.

Az erős fundamentumot pedig egyes-egyedül a lakosság állandó jó egészsége nyújtja.

Ma már senki sem rázza meg erre a nagy igazságra a fejét, mert a mindennapi tapasztalat alapján biztosan és jól tudja, hogy az egészség szüli az erőt, amelynek nyomán és segítségével támad a munka, minden jólétnek, boldogulásnak és boldogságnak a kútfeje és a forrása.

Az egészségre és édes gyermekére ennek: a munkára van szükség, a fokozott munkára ebben az országban, hogy a nagy cél mihamarább és minél bizonyosabban elérhető legyen.

A munka takarítja majd el a romokat, miket a nagy összeomlás okozott, az teremti majd meg az alapot és az emeli majd fel a porból, a megaláztatásból és az építi meg újra ezt a letiport és agyongyötört országot és teszi ismét erőssé, hatalmassá és alkalmassá arra, hogy a határokat kitolja vissza oda a régi mezsgyére, ahol voltak azok hosszú évszázadokon keresztül, mikor honfoglaló őseink vérük árán megszerezték ezt a szent földet és megtartották a számunkra nagy időközön keresztül, egész addig, míg idebent fel nem támadt köztünk a viszály és a visszavonás – a mi sírba eresztő kötelünk, - amiknek látása felkeltette szomszédainkban az irigységet és azzal együtt a várakozást arra, hogy megraboljanak bennünket és elvegyék tőlünk 1000 éves örökségünk legszebb és legdrágább részét, legértékesebb gyöngyeit.

A forradalomnak és a kommunizmusnak lett az eredménye a csonka ország és benne a nyomorúság minden téren és vonalon és annak következményeképpen a kétségbeesztő, csaknem reményvesztett állapot, amelyből csak most kezd felocsúdni, eszméltre térni a nemzet és megismervén önhibáját, igyekszik újjászületni.

Amit a visszavonás és a testvérharc tönkretett, azt a munka szerzi majd ismét vissza, a fokozott és állandó munka, amelyhez a kitartást a jólét mellett az egyező akarat adja, a kölcsönös szeretet és egymás megbecsülése pedig biztosítja.

Addig is azonban, még eljön az idő arra, hogy a magyar ismét úrrá lesz Kárpátoktól az Adriáig, a Lajtától az Erdélyi havasokig, az legyen az egyetlen törekvésünk, hogy ennek a csonka országnak minden legkisebb része hasznot nyújtson annak, aki rajta lakik és rajta él és verejtékének hullásával áldoz a kincsekért, mik a földön vagy odalent annak méhében vannak.

Azonban nem egy-két értéke, hanem számtalan olyan kincse akad országunknak, amik állandóan ott voltak és vannak szemünk előtt, és mégsem látjuk meg azokat, vagy ügyet sem vetünk rájuk, pedig kínálva-kínálják gazdagságukat és szinte unszolják a sokféle jókat, miknek haszonbavétele jobbá és kedvezőbbé, amellettt kedvesebbé tették volna már régen életsorsunkat.

A mi határunknak ilyen kincse az a nagy víztömeg, amely a Pusztán a szomszéd vármegyével határos, amit őseink évszázadok óta kakasszéki tó néven ismernek és emlegetnek.

De ismerése azonban ennek a tónak kimerül abban, hogy minden esztendőben megáztatnak benne egy-egy csomó kendert, amellettt több kevesebb nyomorult felkeresi nyári nagy meleg idők alkalmával a tájékat, megfürdik benne valahányszor és ottan hagyja emlékebe a nyavalyát és eltávozik egészségesen és viszi, adja a híret tovább ennek a nagy Istenáldásnak.

Azok azonban, akikre tartozott volna ennek a nagy természeti kincsnek megismerése és a teljes mértékben való haszonra fordítása, egészségi tekintetből közkinccsé tétele, rá se gondoltak nagy időn keresztül, sőt évek hosszú során át elnézték azt, hogy micsoda nagy mennyiségű pénz vándorol át a szomszédos kisebb értékű és jelentőségű Gyopárosra, vagy a még messzebb eső palicsi fürdőre.

A nyomorúság, mit az ország csonkasága és szűk határa okozott, terelte rá a figyelmet határunknak eme nagy kincsére és arra ösztönzött néhány embert, kiknek lelkén fekszik az ország és benne ennek a nagy és hatalmas magyar fészeknek a sorsa, jövője és boldogulása, hogy a kakasszéki tavat kiemelje az ösmeretlenségéből és hírnevének utat csináljon, amelyen meheszen az könnyen, bátran szerte-széjjel nagy Magyarországra, sőt annak határain is túl és hozza ide cserébe az egészségért a pénzt, az anyagi boldogulás szülőanyját.

A fürdő megalapítása végett a részvénytársaság most van alakulóban, amelyből nem szabad hiányozni egyetlen egy városát igazán szerető polgárnak se és ottan kell lenni abban minden erkölcsi testületnek, közgazdasági tényezőnek, első sorban pedig ennek a törvényhatóságnak, amelynek érdeke egy a polgárság érdekével.

Tisztelettel kérem azért a tekintetes törvényhatóságot az alapítók nevében és megbízásából, hogy a fürdő érdekelttségben nagyobb mennyiségű részvény jegyzésével helyet foglalni méltóztassék.

Nincsen kétségünk aziránt, hogy a törvényhatóság, mely közgazdasági és közegészségügyi intézmények létesítésénél mindenkor kimutatta nemes áldozatkészségét, ezúttal is részt kíván magának a fontos munkából és ott fog állani az első sorban akkor, mikor egyik legszebb és legértékesebb kincsünknek közkinccsé és hozzáférhetővé tételéről van szó.

Egy részvény ára 1000 K és az alapítási költségek, miknek összege 80-100 K között van.

Hmvásárhely, 1922. augusztus 26.

Tisztelettel
Dr. Szappanos Mihály sk.

1923. július 22. 1.p. A tanya.

(Vezércikk, melyben üdvözlük a napokban megalakuló „Júlia” (kakasszéki) gyógyfürdő részvénytársaság megalakítását.)

A tanya

A búbajos tanyavilág, az akáclombos, délibábos, gémeskutas tanyai élet a költészetnek még ma is kedves témája. A nádfedeles, bogárhátú, kis tanyai házikóban, a szabad természettel való közvetlenebb érintkezésben éli le egyszerű, romlatlan, tiszta életét a magyar népnek az a társadalma, melyből a faji őserők gazdag forrása fakad.

Ennek a társadalomnak szellemélete, lelki és kedély hullámváltozásai, vágyai, reményei, küzdelmei a turáni géniuszok őseredeti megnyilatkozásai. A magyar reálpolitika még a közelmúlt években is édes keveset törődött a magyar agrárérdekkel s a magyar tanyavilággal.

A letűnt politikai világ a városi keretek természetellenes túlfelzárkózására helyezte gondoskodásának súlypontját. A városi társadalom pedig a tanya kérdéseit legfeljebb a népszínművek csaloéka, hamis, idegen színekkel ékes világában ismerte. S ma itt állunk a nagy tarlózás után, kétséges jövőnk küszöbénél s birtokunkban más valóság, más érték, más erő, amellyel jövő nemzetünk alapjait megvethetnénk, nincsen, mint az az erő, az a szellem, az az erkölcs, amit a tanya és a tanyai nép nyújt, melynek a jó Isten segédelmén kívül mindene hiányzik, ami a városi ember életét kényelmessé, elpuhulttá teszi, de akinek szellemi, erkölcsi, Isten és haza iránti hűsége ma is forrásul szolgál az agyon dédelgetett város izzó katlanában réges-rég összegeget, elpusztult léleknek.

Eppen azért örömmel üdvözljük a napokban megalakuló „Júlia” (kakasszéki) gyógyfürdő részvénytársaságot, mert hisszük, hogy az élet lázas munkájában tönkretett városi ember nemcsak testi gyógyulást fog ott találni, hanem hisszük azt is, hogy a pusztaság romlatlan, tiszta magyar szelleme gyógyítólag hat a lelkekre is s egyik erőforrása lesz annak a nagy, igazi magyar szellemnek, amely ma hiányzik, száműzve van a nagyvárosok világzajából, de amely nélkül nincs és nem lehet magyar nemzeti élet s nem nagy – szabad Magyarország.

1923. július 31. 2.p.

Kakasszéki „Júlia” Gyógyfürdő Részvénytársaság vasárnap d.e. 11 órakor tartotta a városháza közgyűlési termében alakuló közgyűlését. Dr. Soós István polgármester távolléte miatt dr. Szappanos Mihály egészségügyi főtanácsos elnökölt. Szép beszédben világította meg a fürdő gazdasági jelentőségét, majd megállapítja, hogy a közgyűlést szabályszerűen hívták egybe. Jegyzőkönyvvezetőnek dr. Vészi Arthur ügyvédet javasolta, a jegyzőkönyv hitelesítésére pedig Reick Ede v. főmérnököt és Kmetykó Pál tanítót kérte fel. A közgyűlés ezen javaslatot elfogadta. Az alapszabályt felolvassván azon módosítással, hogy a részvénytársaság egyelőre 50 évre alakult meg, elfogadta a közgyűlés. A tisztikart megválasztották. Elnök Dr. Soós István, vezérigazgató: Lichtenstein Dezső. Az alakuló gyűlés után az igazgatóság megtartotta gyűlését, melyen elhatározták, hogy a 100 milliós alaptőkét 250 millióra emelik fel. Részvényeket Borbás Sándor népbanki igazgatónál és dr. Vészi Arthur ügyvédnél lehet jegyezni.

1924. május 16. 3.p. Ha... (Cikk arról, hogy Kakasszéket mielőbb gyógyfürdővé kell alakítani.)

Hírek. Ha végig olvassuk a velünk szomszédos városok hírlapjait, valami nagy elkeseredés kell hogy megszállja lelkünket, látva azt, hogy egyes nálunk úgy anyagilag, mint népesség tekintetében kisebb városokban, sőt még falvakban is több ambíció, több tettvágy él. Csongrád börtönét, Szentestiszahidat épít részvénytársasági alapon. Mezőgazdasági iparok alakulóban s jóléti intézmények, városrészek épülnek, kis lakások, másuttal a miénknél nem kedvezőbb körülmények között világfürdőt terveznek, szóval a lüktető élet látszik mindenben, míg nálunk nyugszik minden, csak a panasz, a keserűség és elégedetlenség nő hatványozott mértékben. nem tudjuk miben és kikben van nálunk a baj, mert tervet, felvetett eszmét látunk

és hallunk nálunk is, azonban a terv kivitele mindig dugába dől, vagy a vezetők, vagy a résztvevők kintartásán.

Hogy a sok terv közül egyebet ne említsek, itt van a kakasszéki fürdő. Gyógyereje világhírűvé tehetné, mégis annyira sem tudunk jutni, hogy betegjeinknek tudnánk gyógyulást nyújtani. Pedig a terv, hogy Kakasszékét gyógyfürdővé alakítsuk át, alig ütköznék nehézségbe akkor, mikor pesti nagy tőke fürdő nélküli falvakat segélyez milliókkal, csak azért, hogy a nyaralni vágyó közönségnek e csonka hazában nyújthasson alkalmat és módot a nyaralásra. Ha volna bennünk egy kis élelmesség, egy kis idegenforgalom, egy kis élénkség, városunknak sem ártana.

1924. október 10.3.p. Járhatatlan a kápolnai dűlőút. (A pusztakakasszéki gazdák kérelme a városi tanácshoz.)

Járhatatlan a Kápolnai-dűlő.

Terjedelmes kérelmet nyújtottak be tegnap a pusztakakasszéki gazdálkodók a városi tanácshoz. A kérelemben leírják azt a szomorú állapotot, amelyik a Kápolnai-dűlőúton a kakasszéki tó környékén van. A tó vize sok helyen átfogja a dűlőt, azt kéri a várostól, hogy javíttassa ki ezen járhatatlan útszakaszt.

1925. április 22. Megszüntették a kakasszéki átjárót (azaz sorompót)

1925. szeptember 20. 2.p.

Fényes körszentelő lesz Kakasszéken. A Kakasszéki Polgári Olvasókör fényes körszentelő ünnepséget rendez szeptember hó 27-én. Az újonnan alakult kör a körhelyiséget fényes keretek között szándékozik felavatni, mely ünnepségre az egyházi és világi előkelőségeket is meghívják. Délután 5 órakor műsoros ünnepség: az ünnepség után vacsora és vacsora után tánc lesz. Mint értesülünk ez ideig Lázár Dezső, a Gazd. Egyesület elnöke, Kun Béla nemzetgyűlési képviselő és több illusztris vendég jelezte, hogy a meghívást elfogadta. Az elnökség, élén Hegedűs Józseffel, fáradhatatlanul buzgólkodik, hogy az ünnepség minél jobban sikerüljön.

1926. május 4.3.p.

Felhívás. Mindazok, akiknek a Kakasszéki Júlia Gyógyfürdő Rt.-gon bárminemű követelésük van, jelentsék dr. Mónus János ügyvéd irodájába f. hó 8-ig. A vezetőség.

1926.május 4.3.p.

Felhívás. A Kakasszéki Júlia Gyógyfürdő Rt. nyári vendéglői jogát bérbe óhajtja adni. Akik e jogot óhajtják elnyerni, írásbeli ajánlatukat adják be Kamocsay Gábor igazgatóhoz, ahol közelebbi felvilágosítás is nyerhető f. hó 8-ig.

1926. május 16.

Gyógyfürdő lesz Kakasszékéből. A híres kakasszéki tó, természetes talajvízből táplálkozik és gyógyító hatása miatt vált nevezetessé. Az előző évek folyamán gy helybeli lakosokból alakult kis részvénytársaság vette kezébe a fürdő kiépítését és fellendítését. A vállalat „Kakasszéki Júlia Gyógyfürdő Rt.” néven indult meg. Az rt. vezetősége elhatározta, hogy strandot épített, továbbá fásít és parkíroz. A szobák számát 25-30-ra emeli, amelyek elegendők 60-80 személy elhelyezésére. Riegler professzor vizsgálata szerint a vízben lúg, sziksó és gazdag rádium van és a gyógyfürdő nagy jövő előtt áll.

1926. június 10. 2.p.

A kakasszéki gyógyfürdő f. hó 15-től kezdve a közönség rendelkezésére áll.

Kétágyas szoba naponkénti díja 20.000 korona, egy ágyasé pedig 12.000 korona. Fürdési díj kabinnal 3000 korona. A Bán Máté úr által újonnan épített vendéglőben ízletes ételek és italok mérsékelt árban kaphatók. Csónakok a közönség rendelkezésére állanak. Egyébként az ünnepélyes megnyitás f. hó 20-án dr. Reigler Gusztáv egyetemi tanár úr és kísérete jelenlétében fog megtörténni. Bővebb felvilágosítás szerezhető Kamocsay Gábor irodájában és Molnár Mihály főlevéltárnoknál.

1926. június 20. 3.p.

A kakasszéki gyógyfürdő ma nyílik meg!

Ez a páratlan gyógyhatású víz, amely dr. Reigler professzor megállapítása szerint a gyopárosi fürdőt háromszorosan felülmúlja gyógytényezőiben, minden pártfogást megérdemel.

Reumatikus, csúzos, stb. betegeknek már 8-10 fürdés bámulatos eredményt ad.

Egészségeseknél üdít, úszni a tó vizében olyan könnyű, mint a tengerben. Kitűnő ételek és italok Bán Máté vendéglőjében kaphatók. Vonat indul délelőtt 10 óra 27 perckor a nagyállomásról, vissza délután 5 óra 24 perckor a Póshalmi őrháztól. Csónakok a kirándulók részére rendelkezésre állnak.

1926. július 4. 2.p.

Fürdővonat lesz Kakasszékre? Mint értesülünk, a kakasszéki Júlia fürdő igazgatósága kérte a Mávtól, hogy tekintettel a kakasszéki fürdő nagy gyógyhatására, adjon fürdővonatot, amely délután 1 óra körül indulna a nagyállomásról és 8 órakor este érkezne vissza. A Máv. kiküldöttei már meg is tették ez ügyben szemléjüket. Reméljük, hogy a Máv. igazgatósága méltányolja a kérést és rövidesen beállítja a fürdővonatot.

1926. július 8.3.p.

Kakasszéki levél

Tekintetős Szörkesztő úr!

Olvastunk már többszörűtanyai levelet

De biz némelyiknek
nagyon híg leve lett,
Mert azt néztük benne,
mi érdeklí a közt,
Ilyen pedig biz ott
nem igen volt aközt!
Mán pedig szerintünk
csak az a fő dolog,
Mirül szól a levél
és mi körül forog,
Hogy foglalkozik
e közérdekű tárggyal
Hasznos dolog-e az,
amiről ír – tárggyal,
Mert hát azért írni,
hogy az időt töltsük,
Vagy hogy legyen mivel
a lapot megtöltsük,
Ennek bizott tudjuk,
nem sok az értelme,
Jobb ha addig pihen

a péna és elme!
Most, hogy e levéllel
én is előállok
És az úri népra hatni
meg-megpróbálok,
Töszöm, hogy figyelmit
ide irányítsam,
Könnyelmű közönyét
a lelkéből irtsam!
Mert nem érthetöm mög,
mi az oka annak,
Hogy beteg embörök,
kik oly sokan vannak,
Kínlódnak, szenvednek
a fájdalmat nyögik
A sok rossz kenőcsben
vájkálnak könyökig!
A jobbmódúak mög
hosszú útnak esnek
A drága fürdőkön
gyógyulást keresnek,
Elhányják a sok pénzt
csupa passzióbul
Kiveszik részüket
mindenféle jóbul,
A sok vigalomba,
mikor belé unnak
Még több nyavalyával
oszt haza indulnak,
Itthon asztán nyögnek
tovább keservesen,
A nyavalyájuknak
nincs mi véget vessen!
Pedig én Istenem,
ha rá eszmélnének
És csak egy pár hétre
ide kijönnének,
Használnák e vizet
és ezt az iszapot
És az áldott forró,
éltető jó napot,
Tudom, hogy ezeknek
csodás erejétől,
Meggzabadulnának
a csúztól, köszvénytől,
Nem kötnék hiába
a sok drága kincsöt,
És nem koptatnának
orvosi kilincset!
Igaz, itt nincsenek

kurszalonos táncok
Se kifestött szájú
divat mitugráncok,
Kedélyösen élünk, úgy,
ahogy akarunk,
Nem hasigatózik
sé lábunk, sé karunk,
Van tiszta levegőnk,
nagyon jó étvágyunk
Ezüst terítékre
mi bizott nem vágyunk,
Libériás pincér
itten nem hajbókol
A borraivalóér
nem hízeleg, bókol,
Jó fiú Bán Matyi
a mi vendéglősünk
Van neki rá gondja,
hogy sokat né költsünk,
Pedig süt-főz nekünk
olyan ízletesen
Nem tudja az ember
érte mit fizessen!
Mikor oszt sor kerül
a cekkfizetésre,
Tudom nem hinnéd el,
- de talán még se,
Mert amennyit egy jó
ebédért felszámol,
Kétszer annyit fizetsz
a városba bárhol!
Ihatol – ehetöl
kitűnő jó kávé,
Vagy hogyha ez nem köll
kaphatsz csokoládét,
Fenékön sült omlós,
jó magyaros lepényt,
Puha duckalácsot
és egyéb süteményt,
És ha mindezökkel
talán nem érnéd be,
Van itt sör és jó bor,
mind behűtve jégbe,
Ha oszt az italtul
a hasad mögdagad
A puha, zöld gyöpön
kialhatod magad!
Oszt ha ezön felül
még ha unatkoznál
Érzöd, hogy egy kicsit

talán szórakoznál,
Möhetsz csónakázni,
Hogyha úgy akarod
Edződik a szíved,
lábod, mög a karod,
Egy szó annyi, mint száz,
nincs itt mit beszélni
Ha fájdalom nélkül
vígán akarsz élni,
Jöjj a kakasszéki
Júlia fürdőre!
Megszűnnek fájdalmid
tán örök időre,
Kezeskődök érte,
minden bajod múlik
Életöd fonala
hosszúra mögnyúlik!

Tisztelettel:

Erdős János
kakasszéki polgár

1926. július 9. 2.p.

A kakasszéki fürdőhöz sikerült a vezetőségnek egy fürdővonat beállítását keresztül vinni. Ez a vonat minden nap délután 1 óra 36 perckor indul a nagyállomásról és Póssahalomról vissza este 8 óra 6 perckor. Nagy előny a vonat beállítása, mert így azok is élvezhetik a víz kitűnő gyógyhatását, akik d.e. el vannak foglalva. Ugyancsak sikerült keresztülvinni azt is, hogy most már minden vonat megáll Póssahalmon.

1926. július 18. 2.p.

Hatalmas vihar dühöngött Kakasszéken Pénteken reggel valóságos ítéletidő vonult keresztül Kakasszéken. A vihar több mint egy órán át dühöngött és úgy az épületekben, mint a vetésekben óriási kárt okozott. A villám 16-szor vágott le a kakasszéki Zelenszky uradalomban. Az egyik villám a majorban csapott le még pedig az intéző lakásába, ahol összerombolta a bútorokat, a másik villám a gépész lakásába vágott le és az épületeket megrongálta. Emberéletbe kár nem esett.

1926. július 27. 2.p.

Amiről mi tudunk legkevesebbet.

Úgy vagyunk ezzel is, mint sok mindennel, ami a mienk, ami előttünk fekszik, hogy nem ismerjük, vagy pedig messziről jött embertől tanuljuk megismerni. Kakasszékről – a Júlia fürdőről volt szó egy társaságban – Budapesten. Egyik vásárhelyi úriembertől kért egy pesti úri család felvilágosítást arra, kaphatnának-e itt Vásárhelyen a Júlia fürdőben szobát, mert az idén kiszorultak a Balatonról s úgy tudják, hogy a Júlia fürdő vize vetekedik a Balaton vizével. Informátorunk, aki ezt a kis történetet vasárnap a Júlia fürdőben elbeszélte, szégyellve vallotta be, hogy hallott ugyan valamit itt Vásárhelyen Kakasszékről, Júlia fürdőről, de biz ő úgy van azzal, mint a jó Budaiak vannak Budával, nem is ismeri, nem járt ott soha így azt se tudja megmondani, lehet-e ott helyet és milyet kapni. Hogy ezt a szégyent elkerülje, jött ki vasárnap megnézni Kakasszéket.

Bizony nagyot változott a világ. Ha néhai való jó Citus Mihály bátyánk csak egy órára is feltámadna s úgy vásárnapon szétnézne azon a mezőn, amelyen hajdanában címeres magyar ökrei legelésztek s megnézné a kakasszéki eret, ahová szombaton este járt a környék népe, hogy egyheti nehéz munka után megúszta lovait, s talán maga is megfürdjön – bizony mondom nagyot nézne, amikor azt a jókedvet, vigasságot látná, amely a fürdőzők arcán ül. Szép lányok és asszonyok, fürdőruhás férfiak tarka képe alighanem furcsa szavakat adna ajkára.

No de hát halad a világ. Kakasszékét kezdjük megismerni, pláne ha az a nagy látogatottság ismétlődni fog, amelynek vasárnap szemtanúi voltunk. Reméljük, hogy így lesz. Júlia fürdőt idehaza is megismerjük, s megszeretjük és nem kell majd idegenben pirulnunk azért, mert egyik értékes kincsünkről másoktól kapunk értesítést.

1926. augusztus 19. 2.p.

A kormány 100 ágyas szanatóriumot, a Munkásbiztosító kórházat épít Kakasszéken.

Az országhatárok elvesztése aktuálissá tette az Alföld gyógytartalmú vizeinek kihasználását és – amint hírlik – illetékes tényezők nagyobb beruházásokat akarnak eszközölni a vizek gyógyító erejének kihasználására. Riegler professzor még békében vegyelemezte a kakasszéki és gyopárosi tó gyógytartalmú vizeinek alkotó részeit, és azokat a következőképpen állapította meg:

	Kakasszék	Gyopáros
Klór	0,521	0,120
Kötött Co ₂	1,870	0,543
Nátrium	2,145	0,619

Riegler professzor megállapította, hogy a *kakasszéki víz a legnagyobb gyógyhatású a csúsz és köszvény, valamint a csonttuberkulózis gyógyítására.*

szakértői véleményét illetékes tényezők elé terjesztette, de mégis teljesen elhanyagolták a kakasszéki víz kihasználását.

Most azonban újra ráterelődött a figyelem a kakasszéki víz gyógyító erejére, és a népjóléti minisztérium megbízásából ismét vizsgálat alá vették a tó vizét. Az újabb vizsgálat eldöntötte Kakasszék sorsát. A víz kitűnő gyógyító hatású és a népjóléti minisztérium értesítette a fürdő vezetőségét, hogy a tavasszal *százágyas szanatóriumot épít fel Kakasszéken* és ebben a szanatóriumban csonttuberkulózisban szenvedő betegeket helyez el.

Riegler professzor a víz gyógyhatását még nők részére is megállapította, és a fürdőt ma nagyon sok nő keresi fel, akik mind a víz kitűnő gyógyító hatásáról emlékeznek meg. A kakasszéki fürdő fejlődése a népjóléti miniszter intézkedésével megindult.

A munkásbiztosító pénztár kórházat akar felépíteni a fürdőn, magánosok villákat építenek és egy-két év alatt a fürdő bizonyára a gyógyulást keresők legkeresettebb helye lesz.

1926. augusztus 20. 2.p.

Szeptember 15-ig közlekedik a kakasszéki fürdővonat. Az államvasutak szegedi üzletvezetősége a Vásárhelyről délután induló és Póshalomnál feltételesen megálló továbbá Orosházáról délután induló vonatjáratok közlekedését tekintettel a kakasszéki fürdő nagy látogatottságára, szeptember 15-ig meghosszabbította.

1926. szeptember 5.4.p.

Kakasszéki fürdőn a meleg megjöttével igen élénk az élet. Szombaton a víz 24 C° volt, ami természetes is, mivel ennyi meleg nap a nyárban sem volt egyfolytában. Az igazgatóság ismét szaporította meleg kádakat, egyben a meleg fürdő árát hétköznapiakon 10 ezer koronára szállította le. Ugyancsak leszállította a csónakázás árát is úgy, hogy most hétköznapiakon

óránként 5 személy tízezer korona, vasárnap pedig szintén 5 személyre 15 ezer korona óránként. Szobák ismét kaphatók napokra is.

1926. szeptember 25. 2.p.

Ma megy utoljára a kakasszéki fürdővonat. Az államvasúttól nyert értesülésünk szerint a fürdőidényre beállított fürdővonat ma megy utoljára.

1926. december 19. 1.p.

A kakasszéki gyógyfürdő fejlődése.

A Munkásbiztosító Pénztár 100 ágyas szanatóriumot fog építtetni.

Örömmel értesülünk, hogy a gyógyfürdő fejlesztése érdekében a Részvénytársaság igazgatósága, élén dr. Szappanos Mihály egészségügyi főtanácsos, Kamocsay Gábor elnök és Molnár Mihály ügyvezető titkárral messze kiható és a fürdő fejlődését biztosító intézkedéseket, illetve építkezéseket vett foganatba.

A fürdő telepet dísztelenítő deszka barakk már eltűnt és helyébe egy monumentális, díszes szilárd épület emeltetett, amelyben 16 kényelmes kétágyas szoba nyert elhelyezést, az épület mindkét oldalán 3 méter széles díszes veranda vonul végig. A szobák a fürdőidény kezdetére megfelelő bútorokkal lesznek ellátva.

A kora tavasszal épülni fog egy minden igényt kielégítő fürdőház, amelyben 20 kád központi vízmelegítővel ellátva fog a betegek rendelkezésére állani. A fürdő egész telepe, illetve területe már parkírozva van, gyönyörű sétautakkal, fásítva és díszbokrokkal ellátva.

Az egész terület díszes oszlopokra erősített drótsövénnyel kerítették be, díszes bejáró kapuval láttatik el.

400 négyszögöl kiterjedésű homokstrandot létesít, a csónakok számát jelentékenyen felemeli és tornaszereket állít fel.

A gyógyfürdői jelleg elnyerése céljából a fürdő vize és iszapja már vegyelemzés alatt áll az országos vegyvizsgáló intézetben, aminek megtörténte után, határozott ígéret van rá, hogy a népjóléti minisztérium, illetve az Országos Munkásbiztosító Pénztár 100 beteg befogadására szolgáló szanatóriumot fog építtetni.

Megjegyezzük még, hogy a villatelkek tulajdonosai – mintegy harminc – a kora tavasszal megkezdik az építkezést, aminek befejezése után, harminc díszes szilárd épület fogja a fürdőtelepet szegélyezni, amelyek mindegyikében 2-3 kényelmes vendégszoba is lesz kiadó.

Ezen felsorolt teljesítmények bizonyára nagymértékben fogják emelni a fürdő színvonalát és a már örvendetesen megindult fellendülést csak fokozni fogják és így remény van rá, hogy a Kakasszéki gyógyfürdő az ország egyik leglátogatottabb fürdője fog lenni.

1926. december 25. 2.p.

A Kakasszék-fürdő Rt. igazgatóságát igen fontos ügyek megbeszélése végett f. hó 26-án, vasárnap délelőtt 11 órára a városházi levéltárba tisztelettel meghívja az igazgató.

1927. február 16.2.p.

Sebészeti gümőkórkezelés. A közkórház sebészeti osztályán a sebészi gümőkórkezelést Genersich Antal dr. egyet. m. tanár a tudomány eddigi összes vívmányainak, valamint a Kakasszéki gyógyvíznek felhasználásával bevezette. Szappanos Mihály t. főorvos, egészségügyi főtanácsos felhívja az orvosokat, hogy az ilyen természetű betegségek gyógykezelésénél a fenti körülményt vegyék figyelembe.

1927. február 22.3.p.

Egy nagylelkű adomány. Lázár Mózes és neje, Hajnal Julánna s fiuk, ifj. Lázár Mózes, kik nem sokkal ezelőtt a ref. egyháznak egy harang csináltatását a maguk költségén felajánlották, újabban a Júlia-fürdőtelep mellett fekvő kakasszéki földjükből egy parcellát ajándékoztak az egyháznak villa céljaira, mely az egyházi behivatalnokoknak és családjaiknak betegség esetén gyógy- és üdülőhelyül szolgáljon. A gondolat és a cselekedet önmagában hordja dicséretét.

1927. február 23. 2.p.

Az első téglá. Mikor a kutasi ref. templom belső berendezésére megindult a gyűjtés, az első nemes szívű adakozó egy özvegyasszony, néhai Vörös Lajos ny. tanító felesége volt. Most, alig jelent meg a közlemény arról, hogy a ref. egyház a Júlia-fürdő partján ajándékozott telken üdülőhelyet épít, ismét egy szerény viszonyok közt élő özvegyasszony nyitotta meg a villaépítésre adakozók sorát: néhai Varga János tanító felesége. Az első téglát bizonyára követni fogja a többi ezer, - az özvegyasszonyt a tehetősebbek százai!

1927. március 3. 2.p.

Egy értékes ajándék. Alig értesült Szabó Sándor építész arról a lehetőségről, hogy a ref. egyház a kakasszéki Júlia fürdő telepen villát fog építtetni, azonnal sietett felajánlani készségét a villa tervének díjtalan elkészítésére. Egy sokkal nagyobb tervvázlatot is készített már az egyháznak szintén díjtalanul, az Oldalkosár, Szőnyi u., Kossuth tér és Andrássy utca által határolt egyházi épületek vonalán tervbevett emeletes bérházak tervét. – Az egyház elnöke a szép munkáért ezúton is köszönetét fejezi ki.

1927. március 15. 3.p.

A kakasszéki fürdő földet kér szanatóriuma részére a várostól. Ismeretes, hogy a népjóléti minisztérium a kakasszéki „Júlia” gyógyfürdőn 300 ágyas szanatórium felállítását helyezte kilátásba, oly feltétel alatt, hogy a megfelelő földterület rendelkezésére fog állani az építkezéskor. A kakasszéki „Júlia” gyógyfürdő rt. vezetősége most beadvánnyal fordult a városi tanácshoz, avégett, hogy az építendő szanatórium részére földet adjon. A kérést a tanács a márciusi közgyűlés elé terjeszti. Itt említjük meg, hogy Soós István dr. polgármester és Genersich Antal dr. egyetemi tanár egy bizottság közbenjöttével már régebben tartottak ez ügyben helyszíni szemlét, és már akkor kijelöltek egy, a tóhoz közel fekvő területet a szanatórium részére.

1927. április 13. 1.p.

A budapesti Geológiai Intézet kiküldöttei Kakasszéken.

Júlia fürdő nagyarányú fellendülésének küszöbén.

A kakasszéki tó partján létesült Júlia-fürdő híre-neve már eljutott a fővárosba is, s mint jeleztük, a népjóléti minisztérium 300 ágyas szanatórium felépítését vette tervbe a „magyar Berg sur Mer”-ben (ahogy a francia gyógyhelyről Júlia-fürdőt újabban elnevezték.) A nagyszabású terv megvalósítása felé a mai napon ismét egy jelentős lépés történt, ugyanis, mint értesülünk, a víz és talajviszonyok tudományos megvizsgálása végett ide érkezett a budapesti geológiai intézet szakértőiből álló bizottság, mely véleményt fog mondani a kakasszéki tó gyógyerejéről. – Egyébként Júlia-fürdőn lázas munka folyik a küszöbön álló szezonra.

Már készen áll az új díszes fürdőépület, amely 16 modernül berendezett két-két ágyas és ágyneművel ellátott szobát és egy nagyobb irodahelyiséget foglal magában. A fürdő egész 12 holdnyi területét vasbeton oszlopokhoz erősített drótsövénnyel kerítették be, parkírozták és sétautakat létesítettek. Folyamatban van 22 meleg kádas fürdőt, központi melegítőt és masszírozó helyiséget magában foglaló tégláépület, továbbá cca. 600 személyre elegendő

vetkező kabintömb kiépítése, amelyben egy cukrászdai büfé és fodrászterem is elhelyezést nyer. Intézkedés történt a tekintetben is, hogy a fürdőt látogató közönség minél olcsóbban és kényelmesebben juthasson ki a fürdőre. A m. kir. államvasutak igazgatósága Szegedről és Csabáról induló fürdővonatot fog beállítani, amelyeken mérsékelt árú menettérti jegyekkel lehet utazni. Minden személyvonat meg fog állani a kakasszéki fürdő állomáson, úgy hogy kétóránként lehet ki és hazautazni.

Mint értesülünk, a fürdő ünnepélyes megnyitása már május hó 1 napján megtörténik, amikor már a lakószobák is teljesen elkészülnek.

1927. május 8.3.p.

Népünnepély Kakasszéken. Júliafürdő, ez az úgyszólván semmiből hirtelen nagygyá fejlődő fürdő rövid időn belül egyik legkedvesebb kiránduló helye lesz városunknak. Az ünnepségek sorozatát az Iparos Asszonyok nyitják meg, akik folyó hó 5-én vitéz Koncz Péterné vigalmi elnöknő előterjesztésére kimondták, hogy a jövő hóban ott egy nagyszabású népünnepélyt rendeznek, amelyre a kiránduló közönséget óránként induló különvonatok, autók és autóbuszok szállítják ki és vissza. Lesz katonazene, szabad fürdés, úszó és csónakverseny, halászcserda, cukrászda, színpad, kabaré, szépség és csúnyaság verseny, távgyaloglás, egyszóval minden, ami szórakoztat s feledtet a bűt, a bánatot és betegséget úgy, hogy onnan mindenki jókedvvel, meglegedetten tér majd vissza a városba. Lesz olcsóság, filléres árak, hogy mindenki ott lehessen.

1927.május 17.3.p.

Egyetemi hallgatók Kakasszéken. A szegedi egyetemnek mintegy 80 hallgatója Riegler József doktor egyet. tanár vezetésével f. hó 21-én Kakasszék fürdőtelepet meglátogat. A kirándulókat a fürdőigazgatóság látja vendégül. – Itt említjük meg, hogy a fürdőtelep fásítása és csinosítása már javában folyik, s rövidesen olyan képet fog mutatni, hogy Kakasszék lesz városunk legkedveltebb kiránduló helye.

1927. május 21.1.p.

Két hatalmas közalkotás jutott Vásárhelynek a nagy beruházási program keretében

A tiszai közúti hidat és a kakasszéki szanatóriumot felvették a programba

Az új híd helyszíni munkálatai már a nyáron megkezdődnek

A szanatórium felépítésére 705.000 pengőt adott a népjóléti miniszter

Hosszú, csüggeteg évek türelmes várakozása, a szebb jövő reményének felcsillanó délibábja, s a hinni akarás legmélyén is öntudatlanul gyökeret vert bizalmatlanság nyomasztói perceinek ezrei – előzték meg a kormány nagy beruházási programját, melytől az ország minden fia sorsunk jobbra fordulását, a boldogabb jövő felvirradását várja. Az életért, lélegzetért könyörgők és tülekedők sorába odaállott szerényen Hódmezővásárhely városa is. Nem voltak nagy igényei, mert a *múltak folyamán* kijárta már a csalódás iskoláját, azét az iskoláét, melyben a Nagy Magyar Alföld gyermekeinek *mindig az utolsó padosor, mindig a legkevesebb jó szó jutott.*

Egy vérzivataros világháború és a nemzetet a sír szélére taszító, gyilkos trianoni kornak kellett jönnie, hogy a kormányon ülők figyelme erre a mostoha sorsra ítélt vidékre és népére terelődjön. A Nagy Magyar Alföld kiemelését évszázados elmaradottságából, a rohanó időket messziről bámuló busongásából, - *Bethlen István gróf kormánya* tűzte ki először feladatául. Körül, a nagy magyar síkon pezsdülnek már a falvak, a városok, a megrozsdált malteros kanál és mérőléc szerephez jutott már Hódtava városában is. Az alázattal sorban állót meghallgatták. Bajait kikérdezték. A halotti csönd idején kajánná tespedt lelkek gúnyos vigyorsággal sandítottak az alkotások felé. Ők még most sem hittek. Beléjük rögződött demagógiából és gyógyíthatatlan féltékenységből *korteszfogásnak* minősítettek minden

ígéretet, amely onnan föntről elhangzott. Most azonban csönd van már. Hosszú, verejtékes évek vetésének kalászbaszökkenésére dadogó kimagyarázkodásba törpül a nagy hang. Az alkotások küszöbére érkeztünk. Az erzsébeti útnak az állami úthálózatba történt felvétele után most, **a beruházási program keretében két újabb nagyszabású közalkotáshoz jutott Vásárhely, melyeknek jelentősége városunk fejlődése szempontjából megmérhetetlen. A tegnapi napon érkezett a városhoz az örömhír, hogy a tiszai közúti híd és a kakasszéki szanatórium kiépítését a kormány felvette a most kezdődő költségvetési év programjába.** A nagy jelentőségű hírt Temesváry Imre dr. miniszteri tanácsos, országgyűlési képviselő, a pénzügyi bizottság előadója közölte Soós István polgármesterhez intézett levelében, melyet szó szerint közlünk:

„Méltóságos Polgármester Úr!

Folyó évi 116/927. sz. hgy. átiratára vonatkozólag örömmel értesítem, hogy **a Szeged-hódmezővásárhelyi tiszai közúti híd ügye most már a megvalósulás stádiumába érkezett.**

Szíves megkeresésének vétele után érintkezésbe léptem Hermann őexcellenciájával, aki azonban kijelentette, hogy az újpesti híd leszereléséről egyáltalában nincsen szó, ellenben *a múlt év őszén tett ígéretéhez képest szívesen hozzájárul* ahhoz, hogy a hasznos beruházások keretein belül ez a híd is programba vétessék.

A hasznos beruházások bizottsági tárgyalásánál kegyes volt újólaj előterjesztett és az egész Nagyalöld eminens érdekeivel alátámasztott kérésemet honorálni azzal, hogy **a törvényjavaslatba már ezt a hidat is felvette.**

A híd helyszíni munkálatai még a nyár folyamán tényleg meg is fognak indulni s remélhetőleg két év alatt teljes befejezést nyernek.

Ezzel egyidejűleg közlöm, hogy a népjóléti miniszter úr gondoskodása dr. Genersich Antal és dr. Szappanos Mihály főtanácsos urak fáradhatatlan és kitaró törekvését, hogy a Nagyalöld közegészségügyi viszonyait megjavítsák, most, már **ezen beruházási törvényben honorálta azzal, hogy a kakasszéki tó partján építendő szanatóriumra 705.000 pengőt tényleg előirányzott.**

Amidőn a város érdekeire nézve oly nagy jelentésű kegyes kormányintézkedéseket örömmel hozom szíves tudomására, egyszersmint vagyok kiváló tisztelője.

Bpest 927 máj. 18.

Temesváry.”

Eddig a levél, amely, úgy hisszük, önmagában is eleget beszél. A mi feladatunk ezek után: önfeláldozó kitarással, hűséggel minden erőnk odaadásával támogatni azokat, akik minket a boldogulás útjára vezetnek.

Itt említjük meg, hogy Genersich Antal dr. egészségügyi főtanácsos terjedelmes memorandumban, - melyben a kakasszéki szanatórium kérdésével foglalkozik, - arra kéri a városi tanácsot, tegyen javaslatot a közgyűlésnek a szanatórium céljaira 8-10 holdas telek átengedése iránt. Felhívja a figyelmet arra, hogy emez, - aránylag csekély áldozat ellenében, - a város óriási előnyökhöz fog jutni.

1927. május 25.1.p.

Május 30-án lesz a rendes közgyűlés

Tegnap bocsátotta ki Mokcsay Zoltán dr. főispán a törvényhatóság május havi rendes közgyűlésére szóló meghívókat. Eszerint a közgyűlés hétfőn, május 30-án délelőtt 9 órakor kezdődik és – tekintettel a tárgysorozatra – délre már alighanem be is fejeződik. A programon ugyanis ezúttal nem szerepel olyan ügy, mely hosszabb vita ígéretét hordaná magában. Nyilvánvaló ugyanis, hogy a közgyűlés magáévá fogja tenni Balog Sándor indítványait az adóvállomások és a kataszteri újraosztályozás, illetve az e tárgyakban készítenő feliratok

ügyében. Ekkor kerül tárgyalásra Genersich Antal dr. indítványa 8-10 holdnyi telek megajánlására a kakasszéki szanatórium céljaira.

A májusi közgyűlésre vár több díjnoki állás engedélyezése, mely, - mint ismeretes, - a tanyai kirendeltségek ügyével is összefüggésben van. A Rigó utcai lakosság burkolatot kér, Gaál Sándor dr. és társai pedig arra vonatkozólag adtak be kérvényt, hogy a város aszfaltoztassa ki a Lázár utcának és a Hódi Pál és a Szentesi utcák között levő szakaszát. Ezekben az ügyekben szintén a közgyűlés fog határozni.

1927. május 31. 2.p.

Május rövid közgyűlése

Adóvállatás, kataszteri újraosztályozás, létszámemelés s egy csomó indítvány a város parlamentje előtt. – A törvényhatóság 2000 pengőt adott a június 19-iki lóverseny díjazására. Hódmezővásárhely törvényhatóságának május havi rendes közgyűlése hétfőn délelőtt 9-12 óra között, gyors ütemben pergett le Mokcsay Zoltán dr. főispán elnöklete alatt.

A polgármesteri jelentés tudomásul vétele után egy sereg indítvány letárgyalása következett.

N. Olasz Imre indítványozta, hogy a város vegye meg a Közgazdasági Bankba beolvadt Mezőgazdasági Rt. nagyszigeti birtokát. A tanács javaslatára, miután a tárgyalások ügyis megindultak, s a vétel előkészítése egy bizottság kezében van, a közgyűlés egyelőre napirendre tér az indítvány felett.

B. Szabó István a Kistöltés-utca kiburkolására tett indítványt, amely felett a közgyűlés anyagi okokból szintén napirendre tért.

Koncz Pál a nemrég megjelent biztosítási rendelet kapcsán a városi biztosítások felmondását indítványozta, egyben javasolta, hogy a közgyűlés keresse meg a társtörvényhatóságokat a városok és megyék önálló biztosító intézetének felállítása végett.

Miután Koncz Pál élő szóval is megindokolta indítványát, Csáky Ferenc a biztosítási határidő kitolása végett szólalt fel, majd Csáky Lajos dr. t. főügyész kifejtette, hogy a biztosítás felmondása a városra kétélű fegyver, mert nem biztos, hogy előnyt érhetünk el vele, az új szerződéskor pedig ismét le kell róni az óriási bélyegköltséget.

Nagy Ernő gyakorlati példával érvel a felmondás mellett, melynek révén 25-50 százalék előnyt lehet szerezni egyes intézeteknél. Iencse Ernő szintén a felmondás mellett van, Horovitz Mór pedig óvatosságot ajánl, nehogy a várost károsodás érje.

Végeredményében a közgyűlés elhatározta, hogy a városok biztosítási intézetének megalakítására vonatkozó akciót megindítja, a felmondást pedig teljhatalommal a tanács belátására bízta.

Banga Sándor a bodzásparti kút újrafúratására tett indítványt. A közgyűlés a tanács javaslatára 5.000 pengőt illesztett be erre a célra a jövő évi költségvetésbe.

Ezután Balog Sándor indítványa került tárgyalásra a kir. adóhivatal által alkalmazott adóvállomások s ezzel kapcsolatban a végrehajtások felfüggesztése tárgyában. Az indítványt, melyet néhány nappal ezelőtt egész terjedelmében közreadtunk, Balog Sándor élő szóval is megindokolta:

Nem sokkal ezelőtt szerencsém volt végighallgatni a pénzügyminiszter úrnak egyik beszédét, melyben az adókönyvitéseket, főként pedig az adóadminisztráció egyszerűsítését megígérte. Az ide vonatkozó rendelet meg is jelent. Ennek nyomán jobbat vártunk, s rosszabb lett. Adórendszerünk kritikán alul áll. Pénzünk lassanként stabilizálódott, sőt már adófelesleg is vannak az államkasszában, ezzel szemben az adminisztráció bonyolódott.

Az állami adóhivatal ténykedésére, hogy egyes gazdákat becitáltak az adóvállomás szóbeli megisméltésére, kérdi, mi szükség van erre, mikor a megállapítás ügyis hivatalból történik? Miért izgatják, miért bosszantják az adófizető gazdákat? Az ilyen eljárással kiölik

belőlük a többtermelési ambíciót. Az adófizetők szívesen fizetnek, de megkövetelik, hogy ne zaklassák őket s kíméljék meg a vattalásoktól.

Indítványozza, hogy a közgyűlés az anomáliák megszüntetése végett írjon fel a pénzügyminiszterhez, továbbá kérje, hogy a gazdák elleni adóvégrehajtásokat legalább aug. 15-ig függeszték fel.

Meg kell akadályozni, hogy a gazdák megszorult helyzetükben elkótyavetyéeljék a zöld búzát.

Gábor István és Mónus János dr. Balog Sándor indítványának védelmében szólalnak fel. Gábor István a végrehajtások felfüggesztését az iparosokra és kereskedőkre is kiterjeszteni kéri.

A közgyűlés dr. Balog Sándor második indítványa került szőnyegre a kataszteri újraosztályozás ügyében.

Balog Sándor előadta, hogy az öthalmi, rárósi, csicsatéri, tompaháti stb. határrész 10-12 év óta vízjárta, termése évek óta a legsilányabb, a Gazdasági Egyesület közbenjárására egyes kérelmezőknél elrendelték a kataszteri újrafelvételt, amely azonban nem hozott semmi jelentősebb eredményt. A kiküldött állami tisztviselő ugyanis csak az idei, köztudomásúan „száraz” év körülményeit vette figyelembe, míg a vizes évek tapasztalatait mellőzte. Így alig négy birtokosnál igazították ki a katasztert. Előállott az a helyzet, hogy a szomszédos, ugyanolyan silány földet meghagyták a régi osztályban, mert a kiigazítást nem kérte ilyen toldozgatás-foldozgatásban semmit. Az anomáliákat csak??? elrendelendő általános osztályozással lehet megszüntetni, a vízjárta földeknél.

Kifogás??? Balog Sándor a pénzügyi ?? eljárását azért is, mert az ? mint a törvényhatóság ?? által elhozott indokokat utányolta, végül pedig meg ?? gatta.

Hát ?? minek akkor a törvényhatóság küldöttje, - dísznek? Ezzel a törvényhatóság tekintélyét is ??

Kovács ?? majd Csáki Lajos dr. fő?? magyarázó szavai után a közgyűlés **egyhangúlag elfogadta Balog Sándor indítványát, melyben hivatalból foganatosított kataszterezés céljából fel??dését kéri a pénzügyminisz??**

A miniszr??nök köszönetét a magyar ??barátsági szerződés alkalmából intézett üdvözlésért, a közgyűlés tudomásul veszi.

Csongrád megye átiratát, melyben az ??esítő trsulat eredeti tőkebetétje?? járó adók valorizációját kéri az áll?? a közgyűlés magáévá teszi.

A Speyer-kölcson gyümölcsöző elhelyezés??ban kelt miniszteri leirat nyom?? közgyűlés az eredeti tervet ?? módosítja, hogy az összegből ?? pengőt a G. E. szövetkezetének juttat, s ?? gyar Olasz Banktól utalja ??

A vigalmi szabályrendelet módosítását ??ég elé utalták, mely a júniusi közgyűlés elé viszi majd javaslatát.

A közgyűlés Genersich Antal dr. eü. főtanácsos memoranduma nyomán a tanács javaslatára 32.000 pengőt szavazott meg a kakasszéki szanatórium céljaira azzal, hogy 700?? ágyas szanatórium a vé??zkórház alosztálya legyen.

Engedé?? közgyűlés a házipénztár ?? pengős függő kölcsönének ig??elét is és a visszatérítés módját megállapította.

Ezután a ?? közigazgatás megszerve?? szűkebb bizottság által elfogadott ??zaslatot terjesztette be Endrey jegyző. Mint ismeretes, a ?? javaslata az volt, hogy a város ??sítsen Vásárhelykutas és Pusztaközpont közigazgatási kirendeltségeket, s erre a ?? írnokot küldjön ki a város?? ket pedig két díjnokkal ?? Az írnokok állandóan odakint fognak lakni s végzik majd a közigazgatási teendőket. A pusztaközponti kirendeltség felváltva Tatársáncon is tart hivatalt.

A közgyűlés a javaslatot magáévá tette, egyben utasította a tanácsot, hogy a kirendeltségek ügyében a jövő közgyűlés elé terjessze konkrét tervezetét. Itt fog aztán eldőlni, kik lesznek a tanyai hivatalnokok, hol és hogyan működnek odakint.

Majd a tanács javaslata került sorra. 12 díjnok felfogadása tárgyában. A tanács kérését Soós István dr. polgármester indokolta meg hosszasan, kifejtette, hogy a három ízben végrehajtott létszámcsökkenés miatt, mely összesen 111-gyel apasztotta a tisztviselők létszámát, a városi közigazgatás menetében helyenként zökkenők álltak elő. A közönség érdeke megkívánja 12 díjnoki állás szervezését, melyhez a belügyminiszter jóváhagyása is kikérendő.

Balog Sándor: Belátja a tanács indokait, azt szeretné azonban, ha a torony alatt a takarékoskodás és a munkaerők célszerű beosztásával lehetne a kívánt javulást elérni. Úgyis az a bajunk, hogy agyon-közigazgatjuk magunkat.

A délutáni hivatalos órákat be kell hozni az összes ügyosztályoknál, a délelőtti folyamán a hivatalok ügysem végezhetnek elmélyedő munkát a magánfelek fogadása miatt.

A közgyűlés végeredményében elfogadja a tanács javaslatát s 12 díjnoki állást engedélyez.

A főispáni hivatalnál szegődményes szolgát alkalmaznak.

A Rigó-utca kiburkolását jobb időre halasztják.

A Pálffy utca szabályozása ügyében a kisajátítási engedélyt megkérlik.

Vörös Bálint h. anyakönyvvezetőnek magasabb fiz. osztályba sorozására irányuló kérését teljesítik.

A színügyi bizottság megüresedett tagsági helyeibe Endrey Béla főjegyzőt, Czukor Bálint dr-t és Fejérváry József szerkesztőt választják meg. A mozi által kért vigalmi adó elengedést a közgyűlés megtagadta.

Röviddel déli harangszó után a közgyűlés befejeződött.

1927.június 3.3.p.

Útnyitási kérelem. Kmetykó Pál és társai a kakasszéki tón keresztül a hármashatárhalomtól az őrházig vezető út kiépítését kérelmezték a várostól. Hozzájárulás fejében többek közt 50 mázsa búzát is felajánlottak. Az eljárás a kérelem ügyében megindult.

1927. június 4. 3.p.

Megnyílt a kakasszéki gyógy- és strandfürdő. Hideg és melegfürdők, kitűnően berendezett szobák, ízletes házi koszt mérsékelt áron. Csolnakok a szórakozni kívánóknak. – Autóbuszjárat minden délután fél 2 órakor a Kossuth-térről. Bővebbet lapunk holnapi számában. ???

1927. június 23.

Félárú kedvezményes vasúti jegy Kakasszékre július 1-től vasár- és ünnepnapokon.

1927. június 29. 3.p.

Az Iparosasszonyok népnünnepélye Kakasszéken. Az iparosasszonyok július 3-án, vasárnap du. Kakasszéken nagyszabású jótékony célú népnünnepélyt rendez. Az Iparosasszonyok vezetősége már hetek óta fáradhatatlanul dolgozik az ünnepély sikere érdekében és nagyszerű számokkal fogja meglepni a közönséget. Kényelmes vasúti és autóbuszjáratok fogják a forgalmat lebonyolítani. itt említjük meg, hogy a népnünnepélykor már féljeggyel lehet Kakasszékre és vissza utazni.

1927.júl.1.3.p.

Nagyszabásúnak ígérkezik az Iparosasszonyok népnünnepéye. Az Iparosasszonyok vasárnap du. rendezik Kakasszéken nagyszabású népnünnepéyüket. Mint értesülünk egész nap és éjjel sűrű autóbusszjáratok lesznek a városból. A vonatokon pedig féljeggyel lehet utazni. Előre láthatólag több ezer kiránduló vesz részt a feledhetetlennek ígérkező ünnepezen.

1927. júl.5.2.p.

A kakasszéki népnünnepéy páratlan anyagi és erkölcsi sikerrel folyt le. Koncz Péterné elnöknő agilis vezetése mellett az iparosasszonyok gárdája a legkellemesebb szórakozásokra adtak alkalmat a jótékony célú ünnepezen és az esti táncmulatságon. A mintegy kétezer főnyi közönség vonaton, autón, kocsin tolongott a fürdőtelepre, ahol tarka hullámban lepte el a strandot. Ez a nap nemcsak az iparos asszonyoknak sikerült, hanem a kellemesen időző közönségnek, valamint a fürdőigazgatóságnak is, akiknek a fürdőtelep fölvirágoztatására irányuló fáradozásaik ez alkalommal is eredményesnek bizonyultak.

1927. júl.6.2.p.

Német és svéd tudósok tanulmányútja Kakasszéken.

A kakasszéki víz gyógyító ereje, mely úgyszólván egy év alatt nyüzsgő életet varázsolt a hajdan ismeretlen tó partjára, bejárta már az egész országot, sőt híre neve túlment már a határokon is. A fürdőigazgatóság igen sűrűn lát vendégül tudósokat és más szakembereket, akik a víz gyógyereje iránt érdeklődnek, most pedig egyszerre két külföldi országból is érkezett levél, amely tudósok érkezését jelenti be. Július 18-án Svédországból, júl. 20-án pedig Németországból érkezik Kakasszékre a professzoroknak egy kisebb csapata, hogy a víz gyógyerejéről szóló hírekről helyszíni tapasztalatok alapján szerezzen meggyőződést. Itt jegyezzük meg, hogy az idei szezonban óriási érdeklődés nyilvánul meg a kakasszéki fürdő iránt, úgy hogy az igazgatóság újabban egy 60 szobás modern szálloda és vendéglő építését vette tervbe. Ugyancsak szállodát és vendéglőt akar építtetni Kakasszéken – mint halljuk – a vasúti állomással szemben egy orosházi vállalkozó is.

1927. júl.8.2.p.

A gyógyjelle

Orosházi kollegáink az utóbbi időben csúfondáros hangon emlegetik a vásárhelyi Kakasszékfürdőt. Egyik vicces pályatársunk például aszongya lapjának hasábjain:

„Júlia nem valami takaros fehércseléd, szende szűz, vagy kackiás menyecske, hanem Kakasszék feketevizű világfürdője, nyolc kabinnal, leendő gyermekszanatóriummal, tussal, náddal és fürdőcsárdával felszerelve. A vásárhelyiek látogatott szórakozóhelye. Jó hírének titka: gyógyjelle, záróra: Simon. (Simon = Lásd a pesti jasszsargon szótárát)”

Ugyanebben a cikkben elárulja azt is, miért marólúgos a hangja, mi az oka a neheztelésnek.

Hát a gyógyjelle.

Tudniillik Gyopáros gyógyjelle, amiért az orosháziak hosszú évek során át kuncogtak a miniszternél s amitől most már szívesen szabadulnának, mert hát kérem szépen, mi tagadás benne, csak azért rimánkodták ki a gyógyjelleget, mert gyönyörűen hangzik, ellenben, hogy csak feszíteni jó-e, vagy kenyérre is lehet kenni, azon nem igen gondolkodtak. A gyógyjelle aztán meghozta a zárórát, meg egyéb korlátozásokat s azóta a környék népe a Júliafürdőre tódul. Mert hát gyógyjelle ide, gyógyjelle oda, a jó bor se kutya ám.

Folyik tehát a nagy csata: Gyopáros kontra Kakasszék. A helyzet egyelőre az, hogy Gyopáros gyógyjellegetesen pang, Júlia pedig virágzik, nyolc kabinnal, leendő gyermekszanatóriummal, tussal, náddal és fürdőcsárdával, de gyógyjelle nélkül.

1927. júl.10.2.p.

A főispán Kakasszéken. Mokcsay Zoltán dr. főispán a tegnapi napon, Kamocsay Gábor g. tanácsos kíséretében meglátogatta a kakasszéki gyógyfürdőtelepet, hogy az ottani viszonyokról személyes tapasztalatokat szerezzen. A főispán az esti vonattal tért haza.

1927. júl.21.1.p.

Fáy államtitkár Kút völgyön és Kakasszéken.

Fáy Aladár ny. népjóléti államtitkár a tüdővész elleni küzdelem országos kormánybiztosa az elmúlt napokban Hódmezővásárhelyen időzött. Mint megtudtuk, látogatásának célja a *kút völgyi népszanatórium megtekintése volt*. Az államtitkár az ott látottak felett teljes megelégedését nyilvánította, egyszersmind ígéretet tett arra nézve is, hogy a kút völgyi sanatórium tervezett *kibővítését* az illetékes kormánykörök előtt minden erejével támogatni fogja. A siker két körülménytől függ. A népjóléti tárca költségvetésében nagyobb összeg áll rendelkezésre *újabb sanatóriumok* létesítésére. A kút völgyi sanatórium állami támogatással való kibővítése elsősorban akkor válik aktuálissá, ha a tervezett újabb beruházások foganatosítása után fennmaradó és rendelkezésre álló összeg nyilvánvaló lesz. Másodsorban a siker a város agilitásától és áldozatkészségétől függ.

Az államtitkár nem hivatalos minőségben meglátogatta a kakasszéki Júlia fürdőt is, és tájékozódott az ottani viszonyok felől. A környék megtetszett neki, és a fürdő gyógyerejű vize is a csodálat szavait váltotta ki belőle. A helyszínen folytatott magánjellegű beszélgetéséből figyelemre méltó az a megjegyzése, hogy a *felépítendő sanatóriumnak a kórház függeléke* gyanánt való kezelését nem tartaná célszerűnek. A sanatórium önálló működését eleve biztosítja az a körülmény, hogy annak vezetésére a *legkitűnőbb professzorok soraiból* máris sokan aspirálnak. Az államtitkár véleménye szerint a telek-kérdés sem okozhat nehézségeket, mert ha a földtulajdonosokkal nem sikerülne a méltányos egyezség, - nagy horderejű egészségügyi intézményről lévén szó, - a kormány a kisajátítási eljárás gyors lefolytatása elé bizonyosan nem fog akadályokat gördíteni.

1927. júl.23.1.p.

Német és svéd tudósok Kakasszéken

Érdekes vendégek érkeznek Kakasszékre: nyolc német és svéd tudós látogatja meg a fürdőtelepet, hogy a széles körökben ismertté vált gyógyhelyen kísérleteket tegyenek és tanulmányokat folytassanak. A tudósok kíséretében érkeznek a minisztériumok képviselőitében dr. Fehér és dr. Magyar soproni erdészeti tanárok, továbbá Szeged város részéről Wolff Ferenc dr. tisztii főorvos.

Mint értesülünk, a városból Mokcsay Zoltán dr. főispán, Soós István dr. polgármester és még több vezető férfiú csatlakozik a kirándulókhoz.

1927. aug.26.2.p.

Helyszíni szemle Kakasszéken. A kakasszéki ér áttöltése ügyében f. hó hó 29-én de. fél 10 órakor Csáky Lajos dr- h. polgármester vezetésével egy bizottság helyszíni szemlét tart. A bizottság tagjai: Szappanos Mihály dr. egészségügyi főtanácsos, Kamocsay Gábor, Gregus Máté gazd. tanácsosok, továbbá Kovács Jenő, K. Tóth Bálint, Kmetykó Pál, Lázár Lajos, Lázár István, Tárkány Szücs Bálint és Fejes Sándor, a város képviselőitében pedig Reich Ede műszaki főtanácsos.

1927. aug.31.1.p.

Helyszíni szemle a kakasszéki tó áttöltése ügyében.

Rakodót kérnek a kakasszéki állomáshoz.

Kmetykó Pál és társai pusztai lakosok még a múlt év folyamán kérelmet adtak be a pusztaszenttornyai határmenti út kinyitása végett. A helyzet ugyanis az volt, hogy a

vásárhelyi puszta távoli lakói út hiányában csak óriási kerülővel tudtak bejutni az állomáshoz és a Vásárhely-orosházi műútra. Az érdekeltek végül a saját költségükön megszerezték az út kinyitásához szükséges területsávot és abból 4300 métert már fel is domborítottak. A forgalom megkezdésének egyedüli akadálya jelenleg a kakasszéki tó, melynek átépítése vált szükségessé. Ez ügyben a hatósági szemle hétfőn volt Csáky Lajos dr. h. polgármester, Reich Ede műszaki főtanácsos, Gregus Máté gazdasági tanácsos, Balog Sándor Gazdasági Egyesületi alelnök és K. Tóth Bálint th. biz. tag részvételével. A bizottság tagjai egyhangúlag arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a közgyűlésnek javasolni fogják a tó áttöltéséhez és vízáteresztő létesítéséhez szükséges 30 millió korona megszavazását. A kakasszéki fürdőigazgatóság a tó áttöltését ellenzi azzal az indoklással, hogy az út forgalma zavarni fogja a gyógyulást és üdülést kereső fürdővendégeket.

Az érdekeltség másik kérelme a kakasszéki vasúti állomáson rakodó építésére irányult. A MÁV ugyanis 35 millió hozzájárulást kér az építkezéshez. A bizottság javasolni fogja a közgyűlésnek, intézzen feliratot a kereskedelmi miniszterhez az építési költségek elvállalása végett.

1927. szept.6.4.p.

Pályázati hirdetés. A hódmezővásárhelyi református egyház elnöksége pályázatot hirdet a Kakasszéki-fürdői telkén épülő üdülőház építésénél teljesítendő föld, kőműves, elhelyező, ács, és bádogos munkákra.

A munkák kivételére vonatkozó terv és feltételek Szabó Sándor építési irodájában, (I., Mihály utca 19.) naponta délután 2-4 óra között megtekinthetők és ugyanott az ajánlati űrlapok az előállítási árban beszerezhetők.

Az ajánlattevők csak a kiadott ajánlati űrlapokban beírt árakkal pályázhatnak.

Az ajánlatok zárt borítékban az egyházi gondnoki hivatalba (Kossuth tér, földszinti épület) legkésőbb szeptember 12-én délelőtt 11 óráig adhatók be. Később érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A református egyház fenntartja magának azt a jogot, hogy az ajánlatok közül tekintet nélkül az ajánlatok összegére szabadon választhasson.

Hmvásárhely, 1927. szeptember 3.

Ref. Egyház Elnöksége

1927. szept.8.3.p.

Helyszíni tárgyalás kakasszéken. Kakasszéki Gyógyfürdő Rt. az általa létesítendő fürdőrendezési munkálatokra vízjogi engedélyt kért. Ez ügyben a helyszíni tárgyalás f. hó 16-án de. 10-kor lesz Csáky Lajos h. polgármester vezetésével.

1927. szept.16.3.p.

A kakasszéki fürdőnél október 15-ig megállnak a vonatok. A vásárhelyi állomás főnökségtől nyert értesülés szerint kakasszéki fürdőről du. 1 óra 43 perckor induló vonat és Vásárhelyről du. 7 óra 2 perckor induló vonatok Kakasszéken okt. 15-ig továbbra is megállanak.

1927. szept.30.2.p.

Mellőzhetetlen gazdaérdekek teszik szükségessé a kakasszéki ér mielőbbi áttöltését.

Mint a tegnapi közgyűlésről szóló tudósításunkban közöltük, a tárgysorozaton szereplő kakasszéki ér áttöltése ügyében a közgyűlés azt a határozatot hozta, hogy egy bizottság készítse elő a szükséges tájékozódások megszerzése után az ér áttöltését. Mivel pedig a városnak jelenleg nem állnak rendelkezésére azok az anyagi eszközök, amelyekkel az ér áttöltése megvalósítható lenne, a költségeket a jövő évi költségvetésbe vettette föl a közgyűlés.

Ez az elodázás a gazdakörökben, különösen a közvetlenül érdekeltekben nagy elégedetlenséget szült. Ennek oka azokban a figyelmen kívül hagyott gazdaérdekekben összpontosul, amelyek Balog Sándor g. E. alelnök közgyűlési felszólalása kapcsán kifejezésre jutottak. A kakasszéki ér tárgyalásánál ugyanis Balog Sándor kifejtette azt a mellőzhetetlen szempontot, hogy a kakasszéki érdekeltség évtizedes küzdelmekkel az ér két oldalán az utat kiépítette. Ezt pedig egyenesen a város biztatására tették, amely támogatását megígérte. Ez a támogatás most a legaktuálisabb s a kérdés megoldása égetően sürgős. A jobb- és baloldalon kiépített utat a mintegy 200 méternyi ér árka szakítja meg, amelyen keresztül száraz időben közlekednek is. A víznek azonban már egy arasznyi növekedése is előnti az utat, éppen ezért szükséges, hogy az ér áttöltése még az esőzések beállta előtt megtörténjék. Erre a célra, az eddigi út kiépítéséből kimaradt 50 q búzát az érdekeltség följánlotta a városnak, amely – ha támogatását megvonná, vagy elodázásával egyéneknek pótolhatatlan gazdasági veszteségeket okozna, - kiteszi magát az érdekeltség részéről történő esetleges megtámadásnak.

Nagy vonásokban ezt tartalmazta Balog Sándor fölszólalása, amelyekben nyomatékosan követelte a kakasszéki ér ügyének soron kívüli elintézését.

A gazdaközönség méltán elégedetlen a közgyűlés határozatával, amikor Balog Sándornak részletes és megindokolt kívánsága ellenére Kun Béla országgyűlési képviselő halasztó indítványát fogadta el.

Az ügynek legnehezebb része az, hogy a közigazgatási formaságok kötelező volta miatt még csak nem is remélhető, hogy a kakasszéki ér mielőbbi áttöltésével a jogos gazdaérdekek rövidesen érvényre jussanak.

1927. nov.9.1.p.

A népjóléti miniszter félmillió pengőt ad a kakasszéki szanatóriumra, - de csak úgy, ha a város is megfelelő áldozatokat hoz

Genersich Antal dr. 500.000 pengős újabb kölcsön felvételét indítványozza

Genersich Antal dr. egészségügyi főtanácsos, a városi közkórház igazgató-főorvosa érdekes beadvánnyal fordult a városhoz. Bejelenti ebben, hogy a városi tanács megbízásából Csáky Lajos dr. h. polgármesterrel és Szappanos Mihály dr. egészségügyi főtanácsos, t. főorvossal egyetemben a Kakasszéken létesítendő csont és ízületi gümőkóros szanatórium ügyében eljár a népjóléti miniszternél, aki kilátásba helyezte, hogy a szanatórium felépítésének céljaira a jelen évi költségvetés keretei közt **hajlandó 500.000 P. államsegélyt kiutalni, de csak úgy, ha a város közönsége is kimutatja áldozatkészségét egy, a napi ápolási díjából törlesztendő kölcsön felvételével.**

Ennek következtében Genersich dr. indítványozza, hogy a város vegyen fel 500.000 P. kölcsönt a szanatórium létesítésének céljaira. Szerinte a kölcsön az ápolási díjából kifizetődik, mert a 100 ágyra tervezett szanatórium prosperitása biztosítva van. Az igazgató-főorvos tervei szerint a kakasszéki szanatórium a városi közkórház függeléke lenne s annak igazgatása alatt, de külön költségvetéssel működne.

Mint értesülünk, a városi tanács az indítványt a novemberi rendes közgyűlés elé utalja döntés végett.

1927. nov.27.1.p.

A novemberi közgyűlés

hosszú, zajos vita után Genersich Antal dr. és Kun Béla egyesített indítványára 500.000 pengő kölcsönt szavazott meg a kakasszéki szanatórium felépítésére. Heves összecsapások az újabb kölcsön védői és ellenzői közt

A törvényhatóság novemberi rendes közgyűlését szombaton délelőtt fél 10 órakor nyitotta meg az elnöklő Mokcsay Zoltán dr. főispán.

A polgármesteri jelentés kapcsán, amelyet Faragó János dr. tb. főjegyző ismertetett, Kovács Jenő szólalt fel a múlt heti „munkásbiztosító” küldöttség ügyében.

Alig járható utak

- A polgármesteri jelentés arról számol be, - mondta, - hogy a külterületi utak az elmúlt hó folyamán alig járható állapotban voltak. Én tudok másik utat is, ami Vásárhely részére nehezen járható, ez a népjóléti miniszter úr piros szőnyeges márványlépcsője.

Ezután erős szavakkal sérelmezte Vass József népjóléti miniszternek a törvényhatóság kiküldöttjeivel szemben tanúsított magatartását.

- Sok félreértésre ad alkalmat, hogy a népjóléti miniszter úr éppen egy nagy református város küldöttségét fogadta udvariatlanul s még hozzá olyan ügyben, ahol arról van szó, hogy a Vásárhelytől elvett munkásbiztosító székhelyt a katolikus Szegednek juttatták.

Felkiáltások: Ne bántssuk a vallást!

Mokcsay Zoltán dr. főispán: Kérem a tisztelt bizottsági tag urat, ne provokáljon vallási vitát. Úgyis van belőle elég...??? a kakasszéki kölcsön ügyéről ezen az oldalon nincs semmi!

1927. dec.15.1.p.

Küldöttségjárás Budapesten.

Mint értesülünk, a mai napon mintegy tíztagú küldöttség utazik a fővárosba, amelyet Mokcsay Zoltán dr. főispán vezet, s részt vesznek abban a város vezetősége részéről Soós István dr. polgármester és Csáky Lajos h. polgármester is. A küldöttségjárás céljából annyit sikerült megtudnunk, hogy elsősorban Vass József népjóléti minisztert fogják felkeresni, akitől a kakasszéki szanatórium állami költségen leendő felépítését kérik, azután pedig más ügyekben is eljárnak.

Holnap után, szombaton a városi tanácsnak két tagja, Kmetykó Károly főszámvevő és Simon József dr. pénzügyi tanácsnok utazik a fővárosba. Az ő útjuk, mint értesülünk, az 1928. évi költségvetés jóváhagyásával függ össze.

1927.dec.17.1.p.

Vass miniszter hajlandó

a kakasszéki szanatórium felépítéséhez a közgyűlés által meghatározott feltételek szerint hozzájárulni

Az egyik 500.000 pengőt ő adja, a város által felveendő 500.000 P kamatait pedig a kórház terhére írhatja.

Csütörtöki számunkban jelentettük, hogy Mokcsay Zoltán dr. főispán vezetése mellett tíz tagú küldöttség utazott a fővárosba, hogy Vass József népjóléti miniszternek előterjessze a kakasszéki szanatórium felépítése tárgyában keletkezett közgyűlési határozatot. – Mint ismeretes, a novemberi közgyűlés Genersich Antal dr. és Kun Béla indítványára **újabb 500 ezer pengő kölcsönt szavazott meg** a kakasszéki csonttuberkulózis – szanatórium felépítésére, azzal a feltétellel azonban, ha az építkezéshez szükséges másik 500 ezer P-t a népjóléti miniszter adja, a város által felveendő kölcsön fedezése pedig a városi közkórház ápolási díjaiból történék. A tervek szerint a szanatórium mint a városi közkórház egyik alintézménye szerepelne s együttes költségvetéssel működne.

Vass miniszter, mint a város egyik főtisztviselőjétől értesülünk, **rendkívül szívélyesen fogadta a küldöttséget** annak minden egyes tagjával kezét fogott, az előterjesztett kérelemre pedig nyomban kijelentette, hogy azt teljesíti, **az 500 ezer P hozzájárulást megadja** s abba is beleegyezik, hogy a város által felveendő kölcsön kamatainak fedezetéül a közkórházi alap kötéssék le. Szóval a küldöttségjárás „teljes eredménnyel” végződött. Anélkül, hogy a kakasszéki szanatórium felépítése ügyében elfoglalt elvi álláspontunkból, - mely szerint ezt a beruházást időszerűtlennek és a közterhek indokolatlan halmozásának tartjuk mindaddig, míg a város elsőrendű szükségletei, fejlődésének alapfeltételei megteremtve nincsenek, - egy

jottányit is engednék, az elért „eredménnyel” szemben megjegyezzük, hogy kár volt elszalasztani a kedvező alkalmat s a miniszter úrtól nem a maximumot, hanem a minimumot kérni. Az az impressziónk, hogy a népjóléti miniszter úr, meleg hangulatában az össz költségeket is megszavazta volna, tekintettel arra, hogy – amint azt a közgyűlésben Lázár Dezső gazd. főtanácsos, G. E. elnök is kifejtette, - **a kakasszéki szanatórium felépítése nem csupán helyi, hanem országos érdek.** Ilyen körülmények között az állami köteleességnek 50 percentes vállalása a miniszter részéről minimális áldozat, a városra pedig, - amely a belső és külső terhek alatt roskadozik – maximális megterhelést jelent.

Még egy ilyen „győzelem” és akkor...

Egyébként a küldöttség tisztelgett Mayer János földművelésügyi miniszter, követünkénél is, aki beszélgetés közben maga hozta szóba az erzsébeti út kikövezésének ügyét s feltárta, hogy **a kövezés mindaddig azért nem kezdődött meg, mert a kőszállítási tarifaemelés folytán előállott differenciára nem volt fedezet.** Az állam ugyanúgy járt angróban a kőszállítással, mint Vásárhely városa idehaza. Az állam, nem akarván a burkolás terveit csökkenteni, megvárta, míg a differencia a költségvetésbe beilleszthető lesz. Ez most megtörtént, s az erzsébeti műút kiépítése a jövő év folyamán minden bizonnyal valóra válik...

A kakasszéki szanatórium építkezéséről Genersich Antal dr. egészségügyi főtanácsos, aki szintén részt vett a küldöttségben, - úgy nyilatkozott, hogy a munkálatokat előre láthatóan a tavasz folyamán kezdik meg.

1927. dec.21.1.p.

Újabb csata a közkórház körül a közgyűlésben.

A törvényhatóság december havi folytatólagos közgyűlését kedden délelőtt fél 10-kor nyitotta meg Mokcsay Zoltán dr. főispán. Első tárgyként a városi tanácsnak ama javaslata szerepelt, hogy a kórházi bizottság előterjesztésére a város vegye meg a kórház céljaira a Ficsor Mihály-féle, Hunyadi utca 1. sz. alatt levő házat és telket 12 ezer 800 pengőért.

Balog Sándor állást foglalt a házvétel ellen. Lassanként egész Hódmezővásárhelyt kórházzá alakítjuk át, - mondta. Vásárhely polgársága már minden lehető áldozatot meghozott a kórház fejlesztésére s kimutatta nagy áldozatkészségét a közegészségügy iránt. Így legutóbb is egy millió pengőt dobtunk a pocsárba. Félrevezették a népjóléti minisztert: a kakasszéki vizet csak a vegyészek nézték meg, de nem számoltak vele, hogy száraz években ott egy szikra víz se lesz. A közegészségügyi intézmények fejlesztésére már 20 milliárdot áldoztunk, a külterületi utak burkolására ellenben alig jutott valami. Idestova legjobb lesz már egy nagy elmeagyógyintézetet építeni, mert mindnyájan oda jutunk... Napirendre térést javasol a házvétel fölött.

Mokcsay Zoltán dr. főispán kijelenti, hogy Balog Sándor ama beállítása, mintha a kakasszéki szanatórium felépítése a népjóléti miniszter „félrevezetésével” vált volna lehetővé, - a valóságnak meg nem felel. A miniszter szakértői révén meggyőződött, hogy a szanatórium rentábilis lesz. Az sem lesz baj, ha a víz kiszárad, mert vannak hasonló intézetek, ahol egyáltalán nincs víz. Ha ügyesek leszünk, Kakasszéket világhírű gyógyhellyé fejleszthetjük. Már is igen sok érdeklődő van, akik nem mennek külföldre, mert hallották a kakasszéki tó hírét. Az is fontos szempont, hogy a szanatórium felépítése a környékbeli tanyákat is fel fogja lendíteni, mert a tejet, tojást stb. ott fogják beszerezni. le kell szögezni, hogy a kakasszéki szanatórium egy krajcárjába sem kerül a városnak.

Balog Sándor kijelenti, hogy a „félrevezetés”-t nem a főispán személyére értette, hanem azokra a „protekciósokra”, akik a miniszternél kijárták a beleegyezést. Vitatja, hogy a kakasszéki szanatórium gyógyereje víz nélkül valamit is érne. Elismeri a tó vizének gyógyító erejét, ha azonban a víz kiszárad, csődöt mond a vállalkozás, mert fásítás híján még üdülőhelyet sem lehet csinálni.

Juhász Mihály dr: Napfény kell a betegeknek!

Genersich Antal dr. először azt indokolja meg, mért van szükség a Ficsor házra. A kórház építkezése túl van zsúfolva, az épületek körül nincsenek meg az előírások közterek. Számítani kell arra, hogy 10-15 éven belül, ha majd a kórházat ismét bővíteni kell, a városnak rengeteg pénzébe fog kerülni a telek, amely most jutányosan megszerezhető. Egyébként a vételár a kórházi alapot terheli, így a város adófizetőit egy fillér sem sújtja. – Majd a kakasszéki szanatóriumról szólva visszautasítja a vádat, hogy a minisztert félrevezették. Az vezet félre, aki azt állítja, hogy a szanatórium felépítése a várost terheli.

Kun Béla képviselő elfogadja a ház megvételt, mely az adófizetőket nem terheli. Belátta, hogy a kórház fejlesztésére szükség van. Végül kijelenti, hogy az a hamis beállítás, mintha a kakasszéki építkezés a város részére áldozatot jelentene, szétpukkant, mint egy színes hólyag.

Balog Sándor: Ha Kun Béla a képviselőházban is ilyen hangon beszélne, akkor bizonyára jobb lenne a helyzetünk. Majd felhossa Balog Sándor, hogy Kun Béla a tisztviselők fizetésemelését leszavaztatta, de mikor a saját fizetésük emeléséről volt szó a parlamentben, akkor hallgatott.

Kun Béla a mozival vág vissza, majd kijelenti, hogy ő a képviselők fizetésemelése ellen volt.

A vita lezárása után a közgyűlés elfogadta a tanácsi javaslatot.

A közgyűlés érdekesebb tárgya volt a Steaua benzinyár kérelme reklámtáblák engedélyezése iránt. A tanács táblánként 50 P jogelismerési díj ellenében javasolja a kérelem teljesítését, azonban a közgyűlés Kun Béla és Genersich Antal dr. felszólalásai után úgy határoz, hogy az oláh benzinyárnak semmi pénzért sem engedi meg a reklámtáblák felállítását.

A népművelésügyi bizottság megüresedett helyeire Ambruzs Endre dr-t, D. Nagy Sándor igazgatót, Koncz Pált, Kokovay János dr-t és Kovács Jenőt választották meg. A népművelési albizottság megalakítását engedélyezték. Ezzel kapcsolatban Genersich Antal dr. és Köpöcsy Ödön bírálták a népművelés mostani rendjét.

A közgyűlés beleegyezett, hogy a dec. 30-iki választásoknál a szavazók óriási létszámára való tekintettel minden kerületben 3 szavazatszedő küldöttség működjék. A 3 küldöttség egy iskolában, de különböző tantermekben lesz.

Sebestyén István dr. orvosi oklevelét kihirdették.

Mokcsay Zoltán dr. főispán 11-kor zárta be a közgyűlést, kellemes ünnepeket és boldog újévet kívánva a városatyák által a város egész közönségének.

1928.jan.10.2.p.

Kakasszéken igen, a Népkertnél nem akarja bővíteni az állomást a MÁV

A nyáron tapasztalt nagy forgalomra való tekintettel az államvasutak igazgatósága elhatározta a kakasszéki megállóhely kibővítését és kényelmesebbé tételét. Erre a célra most a várostól területet, illetve azt kéri az igazgatóság, hogy mondjon le a város az ott főnálló útszolgalmi jogáról. Az ügy most járja a közigazgatás göröngyös és akadályokkal teljes útjait.

Amint ebből látjuk, Kakasszék kibővítésére megtörténtek a lépések a Máv. részéről. Nem így áll azonban a helyzet a kisállomásra vonatkozólag, amelynek forgalma miatt szintén szükséges volna a bővítésre. Ebben az ügyben a kereskedelmi miniszter már régebben utasította a Máv. igazgatóságát, hogy az állomás bővítésére vonatkozólag kezdjen tárgyalásokat a szentesi helyiérdekű vasút vezetőségével. A tárgyalások megindítása mind ez ideig nem történt meg. Ezért a mérnöki hivatal kéri a polgármestert, hogy a közigazgatási bizottság útján sürgesse meg a kisállomás kibővítésére vonatkozó tárgyalások megkezdését.

Ugyancsak sürgeti a mérnöki hivatal a kisállomáshoz vezető út kiaszfaltozását, amely a városnak a helyiérdekű vasútnak közös feladata.

1928.február 11.1.p.

A népjóléti miniszter

bekérte a kakasszéki kórház építési terveit.

azután dönt csak az 500.000 pengős kölcsön felvételének a jóváhagyásáról

Hosszabb vita után határozta el az egyik őszi közgyűlés, hogy a kakasszéki ér mellett kórházat épít, elsősorban a csontgümőkóros betegek gyógyítására. A határozat meghozására döntő hatással volt az a körülmény, hogy **népjóléti miniszter, tárcája terhére vállalta az építési költségek felét és ígéretet tett arra is, hogy a betegsegélyző csontgümőkóros betegeit elsősorban a tervezett kakasszéki kórházban fogja ápoltatni.** Minthogy így az építkezés jövedelmezősége biztosítva látszott, a törvényhatóság elszánta magát a költségek másik felének: 500 ezer pengőnek függő kölcsön útján való fedezésére. A kölcsön felvételét határozó közgyűlési döntés jóváhagyás végett a népjóléti miniszter elé került. Jóváhagyás helyett azonban – meglepő parancsot küldött a miniszter, amennyiben tegnapi leiratában **bekéri a kórház részletes terveit és csak a tervek átvizsgálása után határoz a jóváhagyás dolgában,** tehát a népjóléti minisztérium vizsgálata után dől csak el, felépül-e a kakasszéki kórház.

1928. febr. 24.1.p.

Országos tervpályázatot hirdetnek a kakasszéki szanatórium építkezésére

A novemberi közgyűlés, a Kakasszéken építendő gyógyszanatórium létesítésére félmillió függő kölcsön felvételét határozta el. A kölcsön felvételét azonban attól tette függővé a törvényhatósági bizottság, ha az építkezés költségeihez a népjóléti minisztérium is hozzájárul ötszázezer pengővel.

A közgyűlés határozatára a miniszter azt válaszolta, hogy a kölcsön felvételét csak akkor engedélyezi és a segínyt csak akkor folyósítja, ha országos tervpályázatot tartanak a szanatórium terveire és ennek eredményét beterjesztik a minisztériumhoz felülvizsgálás végett. A miniszter ugyanis azt akarja, hogy a szanatórium a mai kor igényeinek mindenben megfelelő legyen.

A város pénzügyi osztálya most a szerdai közgyűlés elé olyan értelmű javaslatot terjeszt, hogy a közgyűlés hirdesse meg az országos tervpályázatot a kakasszéki szanatórium terveire.

1928. március 1.3.p.

Földet ajánlanak a kakasszéki szanatórium céljaira. Kmetykó Károly nyugalmazott tanító a kakasszéki ér mellett lévő 77 hold földjéből 10 holdat eladásra ajánl a városnak a tervbe vett gyógyszanatórium céljaira. A föld a Pusztta 1130 számú tanya mellett van és az ajánlattevő szerint a szanatóriumnak megfelelő a hely.

1928. március 2.2.p.

Ismét kérik a kakasszéki ér áttöltését

Ötven mázsa búzát ajánlanak az érdekeltek a munkálatokra

A múlt évben kérték már a kakasszéki éren túl lakó gazdák, hogy a város töltesse át az ér medrét a közepe táján, mert a mostani állapot szerint csak igen nagy kerülővel tudnak a kikövezett Kutasi-útra kijutni. A közgyűlés a kérelemre úgy határozott, hogy a folyó évi költségvetésbe az áttöltés munkálataira 13.000 ezer pengőt vesz föl. A közgyűlés egyúttal kiküldött egy bizottságot is a kérdésnek a helyszínen leendő tanulmányozására.

A bizottság ki is ment a helyszíni szemlére, de az ér áttöltését nem javasolta, mire az előirányozott összeget törölték a költségvetésből.

Az érdekeltek ebbe a kedvezőtlen elintézésbe nem nyugodtak bele és a napokban egy beadványt nyújtottak be a városhoz, melyben **a közgyűlés első határozatának a végrehajtását, vagyis az érnek áttöltését kérik.**

Azzal érvelnek az érdekeltek, hogy a kiküldött bizottság az új meghallgatásuk nélkül terjesztette be a kedvezőtlen javaslatát és hogy a munkálatok sokkal kevesebbe kerülnének 13.000 pengőnél. Az érdekeltek maguk is hozzájárulnak a költségekhez, amennyiben a munkálatokra felajánlanak ötven mázsa búzát, amelyet bármikor hajlandók rendelkezésre bocsátani.

A beadvány a tanács, azután pedig a közgyűlés elé kerül, amelynek tehát ismét módja lesz határozni, az érdekeltek megnyugvására elintézni az ügyet.

1928. március 9.3.p.

Ismét telket ajánlanak a kakasszéki szanatórium részére. Veres Péter Oroszlán utcai lakos tegnap fölajánlotta a Kakasszék-tó mellett Pusztá 1132 szám alatt lévő földjét megvételre a városnak az építendő szanatórium céljaira. Veres Péter jelzi, hogy a fölajánlott terület alkalmas az építkezésre, mert a parton fekszik, befásítása könnyű és jelenleg is mintegy ötszáz fa van a birtokon. A föld kisholdját 2400 pengőre tartja Veres Péter.

1928. március 24. 1.p.

Küld-e már az idén beteget Kakasszékre a munkásbiztosító Intézet?

Körmeny Dezső, a helyi pénztár igazgatója, ma nézi meg a felajánlott magánlakásokat

Mióta Vass József népjóléti miniszter hivatalos formában ígérte meg, hogy ötszáz ezer pengővel járul tárcája terhére a kakasszéki csontgümőkórgyógyító intézet felépítéséhez, érthető figyelemmel néz az egész ország orvostársadalma a vásárhelyi Berge sur la Mére jövődjé elé. Az érdeklődés szele természetesen nemcsak az egészségügy tényezőit csapta meg, hanem erőteljes hullámozást indított meg az üzleti szellem mozgékony vizeiben is. A szerencsés kevesek, akik még akkor szereztek ingatlant és építettek az ér partján, amikor legfölbjebb álmodni lehetett Kakasszék-Fürdő-városról, igyekeztek fülön fogni már az első alkalmat is, ami a kormány, közelebbről a betegsegélyező pénztár érdeklődésében kínálkozott feléjük, - és **siettek épületeiket felajánlani a Munkásbiztosító Intézetnek, hogy már a nyár folyamán eljöhessenek Kakasszékre azok a pénztári betegek, akiknek szükségük van a vásárhelyi Berge sur la Mére vizére.**

Körmeny Dezső, a helyi pénztár igazgatója a budapesti központ megbízásából ma reggel kiutazott Kakasszékre, hogy személyesen győződjék meg: **a felajánlott lakások megfelelnek-e vagy sem az egészségügyi követelményeknek?**

A központ ugyanis nem hajlandó zsákmacskát venni és csak abban az esetben indítja meg az érdemi tárgyalásokat az érdekelt tulajdonosokkal, ha Körmeny Dezső útján megnyugtató választ kap a fenti kérdésre. Minden esetre már a közeljövőben eldől, hogy küld-e már az idén beteget Kakasszékre a Munkásbiztosító Intézet.

1928. április 6.6.p.

Pályázati hirdetés.

A hódmezővásárhelyi református egyház elnöksége pályázatot hirdet a kakasszék-fürdői telkén épülő üdülöház építkezésénél végzendő asztalos, vele kapcsolatos lakatos, üveges és mázoló munkák, valamint a berendezési tárgyakat képező ágyak, ruha szekrények, éjjeli szekrények, asztalok, karos székek, mosdó állványok, kerti padok stb. munkálatok végrehajtására.

A munkák kivételére vonatkozó terv és feltételek Szabó Sándor építész irodájában (I., Mihály utca 19. szám alatt.) naponta délután 2-4 óra között megtekinthetők, ugyanott az ajánlati úrlapok az előállítási árban beszerezhetők.

Az ajánlattevők csak a kibocsájtott ajánlati úrlapokba beírt egységárral és végösszegekkel pályázhatnak.

Az ajánlatok zárt borítékban az egyház gondnoki hivatalba (Kossuth-tér, egyházi épület) legkésőbb f. évi április hó 14-én délelőtt 10 óráig adhatók be. Késve érkezett valamint utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A református egyház fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül – árakra való tekintet nélkül – szabadon választhasson.

Hódmezővásárhely, 1928. április 3.

A ref. egyház elnöksége.

1928. május 11.3.p.

Helyszíni szemle a kakasszéki váróterem ügyében.

Annak idején jelentette a Vásárhelyi Újság, hogy az államvasutak szegedi üzletvezetősége korszerű váróterem építését vette tervbe a kakasszéki vasúti megállónál. A váróterem dolga, mely mondanunk sem kell talán, a kakasszéki fürdőtelep rohamos fejlődésében találja meg szükségyszerű magyarázatát, szépen halad előre a megvalósulás útján. – Tegnapelőtt az üzletvezetőség már megtartotta a helyszíni szemlét, amelyen a város részéről Fejérváry Bertalan dr. tanácsnok, mint a polgármester helyettese és Reich Ede műszaki főtanácsos főmérnök vettek részt. A szemle eredményeképpen egyértelműen az a vélemény alakult ki a bizottság tagjai között, hogy valóban szükség van az új váróteremre s ezért mindent el fognak követni, hogy minél előbb meginduljon az építkezés. A kérdés kedvező elintézését illetőleg jogos minden reménység, mivel a MÁV képviselői kijelentették, hogy anyagi akadályok egyáltalán nem állják útját az építkezésnek.

1928. május 20.3.p.

Helyszíni szemle. a Kakasszéken létesítendő gyógyfürdő részére felajánlott birtok megvásárlása ügyében Soós István dr. polgármester elnökle mellett egy bizottság csütörtökön délelőtt fél 12 órakor helyszíni szemlét tart. Itt említjük meg, hogy csütörtökön délután 4 órakor a városháza tanácstermében értekezlet lesz a kakasszéki ér áttöltése ügyében, amelyet Kmetykó Pál és társai ottani birtokosok kérelmeztek.

1928. május 25.3.p.

Helyszíni szemle. A kakasszéki gyógyintézet felállítása ügyében tegnap délelőtt Simon József dr. tanácsnok, Genersich Antal dr. Szappanos Mihály dr. egészségügyi főtanácsosok és egy tíz tagból álló bizottság Kakasszékre utazott, hogy helyszíni szemlét tartsanak. A bizottság a szemléről szóló jelentését még a héten beterjeszti a tanácshoz. Ugyancsak a tegnapi napon tartott egy bizottság Csáky Lajos dr. h. polgármester, Juhász Mihály dr. tanácsnok és Reich Ede műszaki főtanácsos vezetésével helyszíni szemlét a kakasszéki tó áttöltése ügyében is.

1928. május 26.1.p.

A Kmetykó-földből vesznek telket Kakasszéken a gyógyintézet céljára

A kiküldött bizottság szemlét tartott Kakasszéken, tárgyalt a földtulajdonosokkal és a fenti értelemben terjeszt javaslatot a közgyűlés elé.

Lapunk tegnapi számában megemlékeztünk arról, hogy a Kakasszéken felállítandó gyógyintézet telkének megvásárlása ügyében szerdán egy tíztagú bizottság Csáky Lajos dr. h. polgármester, Juhász Mihály dr. gazdasági tanácsnok és Reich Ede műszaki tanácsos vezetésével helyszíni szemlét tartott.

A bizottság megszemlélte azokat a földterületeket, amelyeket tulajdonosaik megvételre ajánlottak fel a gyógyintézet részére. A bizottság megvizsgálta Olasz Istvánné 1111. szám alatt levő földbirtokát, amelyből a tulajdonos 10 kisholdat ajánlott fel, holdanként 3.500 pengőért, azzal a kikötéssel, hogy a rajta levő épületek külön megegyezés tárgyát képezik. Veres Péter Puszta 1132. szám alatti gazdálkodó 10 kishold földjét a rajta levő épületekkel együtt 42 ezer pengőért, épületek nélkül 40 ezer pengőért adná. Özv. Tápai

Jánosné 1135 szám alatt levő 10 kishold földjét holdanként 2 ezer pengőért, Lázár Lajos 1133 szám alatti birtokos 10 kisholdat holdanként 5 ezer pengőért, Kmetykó Pál 10 kisholdat földbirtokának a fürdő felé eső részén 4 ezer pengőért, a Vásárhely felé eső részén pedig holdanként 3 ezer pengőért ajánlotta fel megvételre. A bizottság megvizsgálta még Balogh Lajos 1170. szám alatt levő földbirtokát, amelyből a tulajdonos 9 kisholdat összesen 20 ezer pengőért kínál, továbbá Orbán Márton gazdálkodó Káposztás-dűlőben fekvő földjét, aki 10 kisholdat, holdanként 3 ezer pengőért ajánlott megvételre.

A helyszíni szemle befejezésével a bizottság Csáky Lajos dr. polgármester elnökletével tegnap délelőtt folytatólagos értekezletet tartott a városháza kistanácstermében. Hosszabb megbeszélés után a bizottság kimondta, hogy legmegfelelőbb a Kmetykó-féle föld. Még pedig az a része, amely Vásárhely felé esik, mert természetes magaslattal bír és a talaj is kifogástalan a fák részére. E terület a tuberkulotikus betegeknek igen alkalmas anélkül, hogy másokra nézve veszélyes lenne.

Ennél fogva a bizottság oly javaslatot terjeszt a közgyűlés elé, amelyben a Kmetykó Pál-féle földből ajánl megvételre Vásárhely felé eső részéből 14 kishold területet, amelyet a tulajdonos 3 ezer pengőért adna.

Így a gyógyintézet felállításának ügye hatalmas lépéssel halad a megvalósulás felé.

1928. május 30.2.p.

Diadalút volt Mayer János földművelési miniszter tanyalátogatása

Leventék sorfala, virágözön, föllelkesült tömeg fogadta Mayer Jánost Kutason, Kakasszéken, Feketehalmon, Mágocsoldalon, Csicsatéren és Belsőszórháton

Mayer János földművelésügyi miniszter pünkösdi tartózkodása, mint ahogy a Vásárhelyi Újság előre jelezte, törhetetlenné acélozta azokat az érzelmi kapcsolatokat, amelyek a város kispapja-követe és túlnyomó többségben kispapokból sorakozó választópolgársága között különben is megvoltak, amióta a közbizalom **az ország első gazdáját – Mayer Jánost** a város egyik képviselői megbízásával megtisztelte. Mayer János ünneplése, amely szombaton este a Gazdasági Egyesületben vette kezdetét a miniszter arcképének leleplezésével, pünkösdi vasárnapján és hétfőjén, ha egyáltalán lehetett szó ilyesmiről, még fokozódott és Hódmezővásárhelyen eddig nem tapasztalt méreteket ért el.

A Kutason kezdett és Szórháton befejezett tanyalátogatás valósággal diadalútja volt Mayer Jánosnak: a kispapok sokasága, a pusztai népe tárta ki és ajánlotta fel szíve hódoló szeretetét. Hétfőn pedig az iparos ifjúság csodálatosan szép évforduló ünnepsége nyilatkoztatta ki, hogy **Mayer János rendkívüli nagysága osztályokon felülemelkedve készlet szerető megadásra a város minden rendű-rangú lakosát.** Igen, Mayer János – anélkül, hogy a népszerűségvadászati közönséges fegyvereihez folyamodott volna... – az egész város rajongásig szeretett követévé nőtt Hódmezővásárhely hálás szemében.

Mayer János a Vásárhelyi Újság irodalmi délelőttjén

A vasárnapi ünnepség rendjét a református új-templomban és katolikus templomban tartott istentiszteletek vezették be. A földművelési miniszter mind a kettőből részt vett kíséretével egyetemben. A templomozás után Lázár Dezső és Lázár Lajos társaságában a Korzó Moziba hajtattott Mayer János, hogy megtekintse a **Vásárhelyi Újság irodalmi délelőttjét**, melyet a művelődés szolgálatában az ő tiszteletére rendezett a Vásárhelyi Újság.

Tizenkét óra tizenöt perckor foglalta el helyét Mayer János a gazdagon fölvirágozott díszpályában. Amikor megjelent a teremben, a nagyszámú – körülbelül ezer főt számláló – és előkelő közönség szünni nem akaró éljenzésben és tapsban fejezte ki örömét s rokonszenvét magas személye iránt.

Diadalkapu, virágözön, díszbe öltözött leventeszázad, ezerfejű sokaság Vásárhelykutason a miniszter előtt

Az irodalmi délelőtti végeztével a vásárhelyi társadalom vezető családainál végzett látogatásokat Mayer János, majd – egy óra harminc perckor – autóval **Vásárhelykutasra** indult. Szűkebb környezetén kívül a helyi egységes párt vezető egyéniségei kísérték ki a minisztert. Tizenegy autó verte föl az orosházi országút porát...

Kutason az állomás bejáratánál diadalkapun gördült keresztül az autóoszlop. A virágokkal díszített diadalkapu mögött **ezer ember** tört ki viharos éljenzésbe, amikor föltűnt a miniszter autója. Ünneplő feketébe öltözött férfiak, gyönyörű magyar asszonyok, viruló szüzek talpig fehérben, **díszruhás leventeszázad**, mind-mind virággal a kezükben.

A kutasi nép nevében **Ivánka Zoltán dr. tisztiorvos**, mint a kutasi egységes párt elnöke és **Gregus Máté gazdasági tanácsos** üdvözölték Mayer Jánost, aki meghatottan mondott köszönetet az üdvözlésekért. A Kutasi Olvasóegyletet Kiss Albert, a Kakasszéki olvasókört Hegedűs József, a Csajághy Olvasókört Karasz Péter, a Pecércési olvasókört Maczelka János, a Kutasi Olvasóegyesület Bakos József képviselték. Jelen volt továbbá a Barackosi Olvasókör részéről Fejős János, a Tatársánci Olvasókör részéről Németh József, a Kardoskúti Olvasókör részéről Dénes Sándor, a Czinkusi Olvasókör részéről Hajdu János, a Csicsatéri Olvasókör részéről Nagy Vigh János, a Pecércési Olvasókör részéről Macelka János, az Aranyadalmi Olvasókör részéről pedig Molnár Sándor. A Pusztafeketehalmi Olvasókör és a Póshalmi Olvasókör képviselőjében Kovács Lajos, illetőleg Póka Lajos jelent meg.

Az egyes olvasókörök nevében Herczeg Iduska, Bálint Ida, Herczeg Maca és Vigh Ilonka adtak át virágcsokrokat Mayer Jánosnak.

A díszebéd

A fogadás után az Udvari-vendéglőbe vonult a miniszter és kísérete. A kutasiak kétszázötven személyes díszebédet rendeztek Mayer János látogatása alkalmával. Ott láttuk a pusztai közélet említett vezetőin kívül Mokcsay Zoltán dr. főispánt, Lázár Dezső és Lázár Lajos gazdasági főtanácsosokat, Genersich Antal dr. egészségügyi főtanácsost, Balog Sándor G. E. alelnököt, és nagyon sokan másokat a városi előkelőségek közül.

A remekbe készült ebéd alatt, amely Hidy Mihályné és Szabó Gyuláné vezetése alatt a kutasi háziasszonyok becsületét szerezte meg, Mokcsay Zoltán dr (a kormányzóra), Ivánka Zoltán dr. (Mayer Jánosra), Csáky Lajos dr. s Karasz Péter mondtak emelkedett hangú pohárköszöntőket. Felszólalt még Kiss Albert, aki az ármentesítő társulat működését és a műtrágyázás körül mutatkozó hibákat bírálta hosszasan.

A gazdatársadalomnak nem szabad ellentétbe kerülnie a művelt osztályokkal!

Tomboló tapsvihár és éljenzés, majd mélységes figyelem között emelkedett szólásra az ünneplő miniszter, hogy **messzesíkú távlatban** rajzoljon képet az ország jelenéről és jövőjéről.

Mélyreható visszapillantásban mutatott rá, hogy Magyarország sohasem ért súlyosabb megpróbáltatást, mint ami Trianonnal szakadt a nyakába. Ez a megpróbáltatás tévedésen alapszik. A tévedés forrása pedig az osztrák uralom: a hosszú évszázadokig tartott közös-ügyes korszakban tervszerűen történt az aknamunka, hogy Magyarországot, mint önálló államot eltüntessék a világ tudatából. Ezért kellett Magyarországnak viselnie a büntetést Ausztria bűneiért. Bethlen érdeme, hogy **Magyarországot újból feltüntette a világ térképén és ráirányította az emberiség figyelmét a velünk történt igazságtalanságra**. Majd arról beszélt Mayer János, hogy Harmsworth is megállapította, miszerint **ennek az országnak pillére a magyar földművelő társadalom** – ha azonban a földművelő társadalom követeli magának a vezető szerepet, az áldozatos munka elől sem szabad kitérnie. Ellenkezőleg, kötelessége az adott helyzetben mindent a fontosabb, a nemesebb célnak alárendelni. nekünk pedig most az a fő kötelességünk, hogy **az országot átmentsük unokáink számára!**

A kormány emberei – folytatta Mayer János – látták a nép terheit. **Sokszor ijedve kérdik: vajon elbírhatók-e a terhek?** A boldogabb jövő reménye engedi meg csupán, hogy

igennel feleljünk. Ebben a jövőben azonban hinnünk és remélnünk kell, mert hit és remény nélkül nincs föltámadás.

Majd lelkes éljenzés közben jelentette ki a miniszter:

Amikor mi a rögtörésről beszélünk, nem szabad elfogultnak lennünk. Boldogult Nagyatádi programjában mindig az volt, hogy **amikor mi a gazdaérdeket képviseljük, nem szabad ellentébe kerülnünk a művelt osztályokkal!**

Azután a gazdatársadalom valamennyi baját bonckése alá vette Mayer János és zögő éljenzés mellett ismertette azokat az intézkedéseket, amelyekkel a tanyavilág előhaladása véget tett meg.

Percekig tartó tapsvihar köszönte meg **a tanyai kirendeltségek közeli fölállításáról szóló kijelentését.**

A tanyai kirendeltségek hivatottak orvosolni a tanyavilág valamennyi baját. Az első kirendeltséget Hódmezővásárhely kapja meg!

Mayer János azzal fejezte be nagyszabású beszédét, hogy rengeteg akadály áll a gazda-jólét útjában, de ő ezeket az akadályokat le fogja győzni. ne gondolja senki, hogy van a gazdasági életnek olyan nehézsége, amelyről a kormány ne tudna és ne törekednék segíteni!

Kakasszék, Feketehalom, Mágocsoldal, Csicsatér, Belsőszórhát voltak a diadalút következő állomásai.

Toll le nem írhatja az ünneplést, amelyben Mayer Jánost a díszes gyülekezet beszéde után részesítette. A nagy szellemek közelségét jellemző emelkedett hangulat vált úrrá a sokaság lelkén és mindenki fájó szívvel vette tudomásul, hogy Mayer János nem időzhet tovább a fölleskült körben, hanem tovább kell utaznia, mert még több tanyai művelődési központ látogatását illesztette pünkösdi munkatervébe.

Éljenzés, kendőlobogtatás, virágeső kísérte az autón távozó minisztert, amikor kíséretével elindult **Kakasszék-fürdő** felé. A kakasszéki állomás előtt ismét diadalkapun vonultak be a vendégek a fürdőtelepre, ahol Kamocsay Gábor gazdasági tanácsos üdvözölte Mayer Jánost. A miniszter megtekintette a fürdőt és rövid tartózkodás után folytatta útját **Feketehalomra.**

A miniszter kezét csókol

Feketehalmon Kovács Lajos köri elnök üdvözölte Mayer Jánost, majd Nagy Juliska, az iskola ta?? előkeresni!

1928. június 19. 3.p.

10 hold földet ad el a Szanatórium. Néhai Vékony József földbirtokos által pusztakakasszékalmi birtokából a Szanatórium Egyesületnek hagyományozott 10 kishold föld eladó. Közelebbi részletek megtudhatók Székely János tb. aljegyzőnél, városháza emelet 3. sz. alatt.

1928. június 22. 2.p.

Négy újabb telket ajánlanak megvételre az érdekelt gazdák a kakasszéki gyógyintézet építkezéséhez

Mint a Vásárhelyi Újság más helyén is megemlítjük, a júniusi közgyűlés fog határozni a kakasszéki gyógyintézet telkének megvásárlása fölött is. Már úgy látszott, hogy a közgyűlési határozat a közelmúlt vonatkozó tárgyalásainak megfelelően fog alakulni, amikor a tegnapi napon érdembe vágó fordulat állott be a vétel ügyében. Nevezetesen négy újabb telket ajánlottak megvételre a gyógyintézet építkezéséhez az „érmelléki” gazdák. (Reméljük, nem haragusznak meg a kapásból adományozott jelzőért...) Növeli a hír érdekességét az a körülmény, hogy a fölajánlott telkek – eltekintve attól, hogy egészségügyi, közlekedési, helyrajzi és egyéb fontos szempontokból teljesen megfelelnek a kívánalmaknak – **ár dolgában is ügyelemre méltó előnyöket biztosítanak a városnak...**

Nem lehetetlen tehát, hogy a telekvétel alkalmával az ajánlattevők sorában az utolsók közül kerül ki a szerencsés első.

1928. június 23. 1.p.

A kakasszéki ér áttöltését is letárgyalja a júniusi közgyűlés

Tízezer pengős városi hozzájárulás megszavazása forog szőnyegen

A tegnapi tanácsülés letárgyalta a kakasszéki érdekeltség kérését, amely a kakasszéki ér áttöltése és tízezer pengős hozzájárulás megszavazása végett fordult a városhoz. A tanács a kérés teljesítése mellett foglalt állást és a tízezer pengős kiadásnak a jövő évi költségvetésbe való beállítását javasolta a júniusi közgyűlésnek, amely a póttárgysorozat keretében fog az üggyel foglalkozni.

1928. június 29. 1.p.

Csöndesen folyt le és komoly munkát végzett a júniusi közgyűlés második napja: ... - A kakasszéki csontgümőkór gyógyító intézet építkezéséhez Kmetykó Pál és felesége 77 hold földjéből vett meg 12 holdat a törvényhatósági bizottság. Koncz István Pósaalmot ajánlotta, Szappanos Mihály dr. azonban megvédte a bizottsági vélemény alapján készült tanácsi javaslatot.

...

A kakasszéki ér áttöltését a kérelmező gazdák által meghatározott útvonalon mondták ki és 10.000 pengőt szavaztak meg rája.

1928. július 1.3.p.

Megnyílt a kakasszéki gyógyfürdő. Hideg és meleg fürdők, masszázs. Gyógyít reumát, csúzt, köszvényt, isiázt, bőrbajokat, különböző csont és ízületi bántalmakat. Vize a méhen kívüli izzadmányokat bámulatos rövid idő alatt tünteti el; visszamaradt fejlődésű gyermekeknek valóságos áldás, mert fejlődésük szemmel látható. Vonatok indulnak Vásárhelyről Kakasszékre reggel 5 óra 21 perc, délelőtt 10 óra 27 perc, 11 óra 57 perc, délután 1 óra 37 perc, 3 óra 57 perc, 7 óra 15 perc. Vissza Kakasszékéről Vásárhelyre reggel 5 óra 43 perc, délelőtt 9 óra 44 perc, délután 1 óra 38 perc, 6 óra 01 perc, 8 óra 16 perc és aug. 15-től 3 óra 39 perc. Szobák 1 pengőtől 5 pengőig, úgy a fürdőépületben, valamint a szomszédos villákban. Kitűnő házikoszt az ifj. Bán Máté vendéglőjében olcsón kapható. A fürdő konyháiban díjtalan házfőzés. Vonatoknál omnibusz áll a közönség rendelkezésére. Fürdők: 20 fillértől 1 P 50 fillérig. Egyetemi polgárok, leventék és cserkészek féláron fürdenek. Kitűnő cukrászaruk Mórítz Géza cukrászdájában. Vasár- és ünnepnapokon félárú vasúti menetjegyek adatnak ki a Népkerti állomástól is.

1928. július 1. 4.p.

Hirdetés. Olcsó szobák a református egyház által Kakasszéken épített üdülőházban.

1928. július 3.2.p.

Hirdetés. Szobák olcsón, állandóan bérelhetők: dr. Sarkady üdülőházban Kakasszékfürdőn.

1928. július 4.3.p.

Hatalmas fejlődésnek indult Kakasszék-fürdő. Ha valaki kirándul Kakasszékre, az meglepetve látja, hogy a tavalyi szezontól óta milyen hatalmasan fejlődött a Kakasszék fürdő. A kopár tó partján az elültetett fák százait látjuk. Szébbnél szébb épületek emelkedtek a fürdő körül, amelyek a nyaralni szándékozók részére kényelmes pihenést nyújtanak. A tó körül a fürdő vezetősége több mint 100 kabint állított fel. Hogy a közönség szórakozása teljesen egész legyen, elsőrendű ételekkel és italokkal ellátott vendéglő, valamint cukrászda áll

rendelkezésre. A fürdőnek nagy fejlődést ad a közeljövőben felállítandó szanatórium építése. A vásárhelyi közönség igen szívesen látogatja Kakasszék fürdőt, de nagy elégedetlenséget keltett az, hogy a fürdőjegyet a vezetőség felemelte. Örömmel jelenthetjük, hogy a fürdőigazgatóság belátta a közönség jogos panaszát, és a fürdés díját leszállította a múlt évi árra.

1928. július 11.4.p.

A kakasszéki gyógyfürdő árai 1928. évben:

2 ágyas szoba naponként	4 pengő
ha egy személy veszi igénybe	3 pengő
pótágy	1 pengő 50 fill.

Meleg fürdő:

1 személyre 1 órára	1 pengő 20 fill.
2 személyre 1 órára	2 pengő 40 fill.

Bérlet:

1 személyre 1 órára 10 jegy	10 pengő
2 személyre 1 órára 10 jegy	20 pengő

Szabad fürdő hétköznap

1 órára	20 fillér
fél napra	40 fillér
egész napra	60 fillér

Szabadfürdő vasárnap:

Fél napra	50 fillér
Egész napra	80 fillér

A délelőtt 11 órai vonattal érkezők fél napra fizetnek. Csónak 4 személyig 1 órára 1 pengő. Szálló vendégeknek este díjtalan csónakhasználat. Idényjegy: szabadfürdő egész évadra 10 pengő.

1928. július 24.3.p.

Szanatórium épül a közeljövőben Kakasszéken. Rövidesen meghirdetik a pályázatot a kakasszéki gyógyintézet terveinek elkészítésére. Reich Ede főmérnök már el is készítette a gyógyintézet tervrajzát, mely szerint az építés 830 ezer, a berendezés 150 ezer pengőbe fog kerülni. A szanatóriumot 100 ágyra rendezik be. Rövidesen határoz a tanács a pályázat kiírása felett.

1928. július 25. 4.p.

Hirdetés. Betegek figyelmébe! Értésítem a gyógyulni akaró közönséget, hogy az idei fürdőszezon alatt egyesítem erőmet és tudásomat a csoda gyógyhatású Kakasszékfürdő iszapjával és vizével, hol elvállalok orvosi rendelésre különböző betegségek kezelését. Idegbetegek ledörzsölését, lemosását és fürdetését. Isiász betegek vasalását. Köszvény, idült ízületi csúsz és izom reumás betegek masszírozását és nap iszapolást. Fej, nyak, hát, derék, láb, karfájás, elhízás, ínzsugorodás, izom sorvadás, szélütés utáni bénulás és hosszú betegségek utáni gyógy-masszírozást.

Teljes tisztelettel:
Ambrus István
gyógymasszírozó

1928. július 26.2.p.

A napokban megkezdik a kakasszéki tó kimélyítését. A fürdőzők nagy tömegekben keresik fel a kakasszéki gyógyfürdőt, melynek hőfoka 25-30 Celsius fokot is elér. Gyógyító hatása

kétségtelen. Ép ezért, hogy a nagyobb igényeknek is megfelelő legyen, az igazgatóság a napokban megkezdi a gyógytó kimélyítését.

1928. július 31.3.p.

Kakasszékfürdőn a népszerű dr. Sarkady üdülőházba a gazdaközönség kényelmére újabb kedvezményt vezettek be, ugyanis a teljesen felszerelt és az otthoni kényelemmel berendezett üdülőház szoba bérösszegét búzában is lehet fizetni. Az üdülőház vendégeinek így nem okoz különösebb anyagi gondot a nyaralás kérdése. A szobák ára a legmértányosabb, a koszt kérdés is, az ingyen konyha használat és a méltányos fürdői élelmiszerárak mellett, a legolcsóbban megoldható. Felvilágosítással szolgál a tulajdonos Kossuth tér 6. sz. alatt az emeleten.

1928. augusztus 25.3.p.

A Bercsényi Sportegyesület sport- és népünnepélye holnap lesz Kakasszékfürdőn.

1928. augusztus 29. 3.p.

Nagy népgyűlés Kakasszéken. Szeptember hó 2-án, vasárnap a kakasszéki fürdő vezetősége és a helybeli Bába Egyesület eddig még nem látott programmal népünnepélyt rendez Kakasszéken. Vonat és autóbuszjáratról a vezetőség gondoskodik. Az igen érdekes programból már előre bejelentjük a következő pontokat: Kakasfogás, kacsafogás, vízipóló, úszóverseny, Niagara, csónakverseny, picézés, bűvészmutatványok, vízi-tündér választás, amerikai árverés, malacsorsolás, egy csodaszám programon kívül a vezetőség sátrában, ritkán látható nyárson sült malacpecsenye kapható egész nap. A belépő díj csak 50 fillér. A rendezőség.

1928. szept.1.4.p.

Tervpályázati hirdetmény a Kakasszék-ér partján építendő sebészeti gümőkóros emeletes gyógyintézet terveire. (Városi Tanács) ?? előkeresni

1928. szeptember 29.2.p.

Ma délben jár le a pályázat a kakasszéki szanatórium terveinek elkészítésére. Ma délben 12 órakor jár le a kakasszéki szanatórium terveinek elkészítésére kiírt pályázat. A tervek elkészítésére eddig csak két pályázó adta be ajánlatát.

1928. október 2.2.p.

A kakasszéki szanatórium tervpályázatára húsz pályázat érkezett. Tegnap, október elsején járt le a kakasszéki szanatórium tervpályázatának határideje. A szanatórium megépítésére húsz pályázat érkezett be.

1928. október 30.1.p.

Meleg ünneplésben részesítették a pártok vezetői dr. Soós István polgármestert az októberi közgyűlésenNagyobb vita nélküli volt a tegnapi közgyűlés...

... Majd rátértek az indítványok tárgyalására. ... Kenéz Lajos és társai indítványa s az ezzel kapcsolatos tanácsi javaslat alapján kimondja a közgyűlés, hogy dr. Szappanos Mihály egészségügyi főtanácsos nyugdíjazásának a jövő év végéig való elhalasztását kéri a népjólétis és belügyminisztériumoktól.

A kórházbővítésre vonatkozó tanácsi javaslatot dr. Simon József tanácsnok ismertette, - eszerint javasolja a tanács, hogy a bontó, föld, kőműves és elhelyező munkálatokkal, továbbá az ácsmunkálatokkal és vasmunkákkal vitéz Koncz Péter és társa, a különleges lakatosmunkák elvégzésével Márkus Miksa budapesti cég, a mázoló munkálatokkal a Festőiparvállalat, a szobafestési munkálatokkal Székbíró Testvérek, a bádogosmunkálatokkal

Müller Henrik bádogosmester, az asztalos munkálatokkal Radics István, a lakatosmunkálatokkal Schmidtbauer Tibor, míg a felvonókészülékek elkészítésével Hoverland antal budapesti vállalkozó bizassék meg, - a közgyűlés egyhangúlag elfogadta s a felsoroltakat a közkórház bővítéssel kapcsolatos munkák elvégzésével bízta meg. ...

1928. november 29. 1.p.

Szakembert választott a novemberi közgyűlés.... – a kakasszéki csontgümőkór-gyógyító intézet építkezését illetőleg intézett kérdést a polgármesterhez. Majd a függetlenségi párt egyik tagja emelkedett szólásra és annak a véleményének adott kifejezést, hogy a Vásárhelyi Újság „Suttognak” című vezércikke burkolt gyanúsítást foglal magában városi tisztviselők ellen...

1928. december 5. 1.p. Frcska János nyerte meg az első díjat a kakasszéki gyógyfürdő épületének tervpályázatán

A Vásárhelyi Újság megírta, hogy a Kakasszéki gyógyfürdő épületének tervpályázatára beérkezett tervek elbírálását még tegnapelőtt megkezdte a kiküldött szűkebb bizottság, amelynek tagjai a tanácsnokok és a mérnöki kamara és egyesület által kiküldött két műszaki főtanácsos, mérnök voltak.

A részletes bírálat befejezése után tegnap este került a pályadíj odaítélésére a sor.

Az első díjat, 1000 pengőt a bizottság általános véleménye alapján Frcska János műépítész nyerte el „Hohen Liechen Leysen” jeligéjű tervével, míg a második díjat 800 pengőt Szabó Sándor műépítész a „Hódmező – Fekete Sas” jeligéjű tervéért kapta meg.

A bizottság 400-400 pengővel jutalmazta Janáky István hódmezővásárhelyi és Miskolczi-Rosenberg József „Földre borulva” jeligés közös pályatervét, Jendrassik Alfréd (Kukorikoló Kakas rajzban) jeligéjű, Krempe Ödön „Napfény gyógyít” jeligéjű pályatervét.

1928. december 16. 2.p.

Közszemlére teszik a kakasszéki gyógyító intézet kitüntetett tervpályázatait. Az érdeklődők hétfőtől kezdődőleg három napon keresztül tekinthetik meg a terveket a pénzügyi osztályban, Simon József dr. tanácsos hivatalában. Itt közöljük a városi tanács felszólalását a díjnyertes pályázókhoz: sürgősen igazolják hivatásos építész voltukat, hogy a jelentést a hatóságok elküldhessék a Mérnöki Kamarához és megtörténhessék a pályadíjak kiosztása.

1929. jan.17.2.p.

Bonyodalom a kakasszéki gyógyító intézet részére történt telekvásárlás körül

A népjóléti kormány nem hagyta jóvá az üzletet és nem ad segílyt a vételárhoz

Vass József népjóléti miniszter tegnap leiratban közölte a várossal, hogy nem hagyja jóvá a kakasszéki csontgümőkór gyógyító intézet részére történt telekvételt és nem ad állami járulást a vételárhoz.

A leirat megokolásából kiderül, hogy a minisztert valaki kedvezőtlen értelemben tájékoztatta a Kmetykó féle föld minőségéről. Mint a miniszter állítja, értesülése szerint a 14 kishold terület a környék egyik legrosszabb földje, és közel sem éri meg azt a háromezer pengőt, amit a város fizet kisholdjéért Kmetykó Pálnak és feleségének. Nézzen a város külön telek után! Ha pedig nem talál, indítsa meg a kisajátítási eljárást. Mindettől függetlenül a miniszter elvi álláspontja is az, hogy nem ad segílyt, amikor olyan ingatlan megszerzéséről van szó, amely városi kezelésben álló gyógyító intézet építkezésére szolgál.

A népjóléti kormány meglepő határozatával a februári közgyűlés fog érdemében foglalkozni.

1929. jan.26.3.p.

Hirdetmény.

Hódmezővásárhely thj. város tanácsától. 26.093-1928. tü. sz. Hirdetmény

Hódmezővásárhelyen a Kakasszéki-ér partján építendő emeletes gümőkóros gyógyintézet építésére beadott pályaművek közül az I. díjas „H. Liechen-Leysin” a II. díjas „??fekete?? jeligéjű pályaművek között a „?? gyógyít” jeligéjű pályaművek.

Értesítjük a nem díjazott és meg nem vásárolt tervek tulajdonosait, hogy terveiket a bírálati jegyzőkönyv egy példányával Hódmezővásárhely tanácsai II. ügyosztályánál f. é. február 25-ig átvehetik, vagy levélben való megküldését kérhetik.

Hódmezővásárhely thj. város tanácsának 1929. évi január hó 22. napján tartott üléséből.

Városi Tanács

1929. márc.29.3.p.

Kakasszékfürdő megállónál váróterem épül. A MÁV szegedi üzletvezetősége a Kakasszék fürdő igazgatóságának kérelmére ígéretet tett arra nézve, hogy a Kakasszék fürdő megállónál várótermet épít. A MÁV az ígéretét megtartja, mert a váróterem építéséhez szükséges anyagoknak hordását már megkezdte és valószínű, hogy a fürdőszezon megnyitására már készen is lesz a váróterem.

1929.május 14.3.p.

Vásárhelyre érkezett Scholtz Kornél dr. népjóléti államtitkár. Scholtz Kornél dr. népjóléti államtitkár tegnap délelőtt egy kiküldött bizottság élén Vásárhelyre érkezett a kakasszék-fürdő állami beruházásának érdekében lefolytatandó tárgyalások ügyében. Az államtitkár még tegnap Kakasszékre utazott, hol helyszíni szemlét tartott. Ma délelőtt részt vesz az Egészségvédelmi Intézet nagybizottsági ülésén.

1929. május 29.1.p.

Megépül a kakasszéki csontgümőkór-gyógyító intézet

A népjóléti tárca előirányozta a költséget

Hódmezővásárhely városának nagy jelentőségű örömhírt hozott a népjóléti tárca költségvetését ismertető könyv, amely a napokban hagyta el a sajtót Drehr Imre dr. népjóléti államtitkár tollából. Ugyanis az országgyűlés számára készült ismertetés 26. oldalán a harmadik bekezdésében a következő sorokat olvashatjuk:

„Ugyancsak a tuberkulózis elleni küzdelem céljaira kiaknázzuk a kakasszéki tó vizét, mint gyógy-tényezőt. A kakasszéki tónak lúgos vize ugyanis, az orvosi szakvélemények szerint, sebészeti tuberkulózis esetében, mint kiváló gyógytényező jöhet számításba, miért is a tó partján tuberkulotikus betegek gyógyítására alkalmas intézetet kívánunk építtetni. Erre a célra a beruházási hitelek terhére 520.000 pengőt irányoztunk elő. Az intézet elhelyezésére szolgáló ingatlan megszerzése elé gördülő akadályokat már sikerült elhárítani.”

Minthogy az országgyűlés előre láthatólag vita nélkül fogja magáévá tenni a népjóléti kormány ide vonatkozó előterjesztését, a főnti hír alapján azt jelenti, hogy az állami járulás a gyógyító intézet építkezéséhez biztosítva van, hogy **a megcsonkított közegészségügyi intézmény most már bizonyosan megvalósul**, sőt valószínűleg még az idén megkezdődik az építkezés. Jól esik hírt adnunk erről, mert tudjuk jól, hogy szőrös kezek rosszindulatú áskálódással igyekeztek elgáncsolni a kakasszéki víz közérdekű fölhasználását, nemkülönben a hódmezővásárhelyi és az országos közegészségügy fejlődését. A cselszövés szerencsére csúfot vallott, - mint értesülünk, éppen Mayer János földművelésügyi miniszternek, Hódmezővásárhely kisközgazda-követének erélyes közbelépésére. Megint egy alkotás, nemcsak a jelennek, hanem a messze jövőnek is, amely Mayer János követi gondviselésének köszöni nagyrészt megvalósulását.

fenti cikk helyreigazítása május 30.2.p.

Helyreigazítás. Tegnap számunkban „Megépül a kakasszéki csontgümőkór gyógyító intézet” című tudósításunk vastag betűvel szedett szakaszába súlyos, értelemzavaró sajtóhiba csúszott. Az illető szöveg helyesen a következőképpen szól: „... **a nagyra hivatott közegészségügyi intézmény most már bizonyosan megvalósul...**”

1929.május 30.3.p.

Meghívó

a Kakasszéki Gyógyfürdő Rt. Hódmezővásárhely, cég **1929 június hó 7-én du. 4** órakor a társaság hivatalos helyiségében (Kamocsay Gábor Templombazár, Kossuth tér) tartandó V. rendes közgyűlésére,

melyre a tisztelt részvényesek ezennel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Jegyzőkönyvvezető és két jegyzőkönyv hitelesítő kiküldése, illetve megbízása.
2. Igazgatósági jelentés a lefolyt üzletévről.
3. Az 1928. évi záró számadások előterjesztése.
4. A felügyelő bizottság jelentése.
5. Határozathozatal a felmentvény iránt.
6. Két igazgatósági tag választása.
7. Esetleges indítványok.

Hódmezővásárhely, 1929. május hó 25-én.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból: A részvényes a közgyűlésen csak azon esetben vehet részt, ha a közgyűlést megelőzőleg legalább két nappal részvényeit a társaságnál vagy az igazgatóság által kijelölt helyen letétbe helyezi. (15. §.)

A részvények a Nemzeti Hitelintézet Rt. fiókjánál helyezendők letétbe.

1929. június 27. 2.p.

Villanyvilágítást kérnek Kakasszékfürdőre

Széleskörű mozgalom indult Kakasszék villanyvilágításáért

Az évről-évre igen szépen fejlődő Kakasszék gyógyfürdőt az idén is igen nagy számban kereste fel az üdülést és gyógyulást váró közönség. Gyógyhatású vizének híre, mint az állami beruházásokkal kapcsolatban említettük, az állam vezetőinek figyelmét is felkeltette s remény van rá, hogy rövidesen fokozottabb stádiumba jut Kakasszék fürdő fejlődése. Mint tegnap értesültünk, újabban széleskörű mozgalom indult Kakasszékfürdő villanyvilágítással való ellátása érdekében. Aláírásokat gyűjtenek annak tisztázására, hogy körülbelül hány érdekelt tart igényt a villanyvilágításra s ennek befejezte után kérésüket az illetékes fórumok elé terjesztik. Előre láthatóan a villanyvilágítási terv hamarosan megvalósul, és így ismét nagyban emelkedni fog a fürdő szépsége.

1929. aug.5.2.p.

Kakasszéken gyógyvíz tört fel a földből?

A kakasszéki tó vizét a kiszáradás veszedelme fenyegette. A fürdő ügyeit intéző társaság vezetősége, hogy az esetleges bajnak elejét vegye, - már hetekkel ezelőtt munkába állította Misán János kútfúró mestert.

Mint most értesülünk, a fúrás munkálatoknak meglepő eredménye van, **tegnap délután 240 méter mélységből ugyanolyan víz tört elő, mint a kakasszéki tóban van.**

Messze kiható jelentősége van ennek a nemvárt eredménynek, mert ez azt bizonyítja, hogy a kakasszéki tó forrásból táplálkozik, s a gyógyvíz nem múltó jelenség, mint azt sokan gondolták és hirdették.

1929. aug.8.3.p.

Holnap lesz a kakasszéki víz vegyvizsgálata. Beszámoltunk már arról, hogy kútfúrás közben gyógyvíz tört fel Kakasszéken a föld méhéből. A feltört vízből egy bizonyos mennyiséget beszállítottak Ormos Pál dr. főorvoshoz, hogy vegyi szempontból tegye vizsgálat tárgyává. Ma délelőtt munkatársunk érdeklődött a vizsgálat eredménye felől, és azt a felvilágosítást kapta, hogy a beszállított vízről nem mondhat véleményt, mivel ez még csak a csőből feltört mosóvíz, s épp ezért újabb szállítmányt kért. Mint értesülünk, holnap délutánra várható a vegyvizsgálat eredményének kihirdetése.

1929. nov.22.2.p.

Reich Ede budapesti útja. Reich Ede műszaki főtanácsos holnap Budapestre utazik, hogy a belügyminisztérium meghívásához képest részt vegyen a kakasszéki nyári üdülőtér terveinek revideálásában.

1930. április 6.1.p.

Százezer pengővel felemelik a közkórház betegápolási államsegélyét

A kormányzat nem járul hozzá a körtöltési járulék tervezett felosztási kulcsához rövidesen meg lehet kezdeni a kakasszéki szanatórium építését

Jelentős eredményekkel járt Endrey Béla helyettes polgármester budapesti útja

Endrey Béla h. polgármester az elmúlt héten néhány fontos városi ügy elintézése végett Budapestre utazott s az egyes szakminisztériumoknál jelentős eredménnyel tett eleget megbízatásának. Így többek között, amint elmondta, a belügyminisztériumban megsürgette annak a régi közgyűlési határozatnak jóváhagyását, amely 36.000 pengőt szavazott meg a kakasszéki szanatórium részére történő telekvásárláshoz. Ennek a határozatnak jóváhagyása azért sürgős, mert addig, míg a telekvétel nem történik meg, nem lehet hozzáfogni a szanatórium építéséhez, melyre tudvalevőleg a népjóléti minisztérium 250.000 pengő államsegélyt utalt ki. A belügyminisztériumban ígéretet tettek arra, hogy az említett határozat jóváhagyása sürgősen megtörténik, úgy hogy az építkezéshez hozzá lehet majd kezdeni.

Eljárt a polgármesterhelyettes a körtöltési járulék ügyéről hozott ismeretes közgyűlési határozat érdekében is. A határozatot ez idő szerint a pénzügyminiszter tanulmányozza, s amint a h. polgármestert informálták, az illetékes kormányzati tényezők semmi esetre sem fognak hozzájárulni a körtöltési járuléknak a föld és háztulajdonosok között fele-fele arányban történő elosztásához, hanem másféle fizetési kulcs megállapítását írják majd elő.

A harmadik fontos ügy, melyben Endrey Béla interveniált, a kórházi ápolási díjakhoz nyújtandó állami hozzájárulás felemelése volt. E tekintetben határozottan megígérték illetékes helyen a polgármester helyettesnek, hogy a négyszázezerről kétszázezer pengőre mérsékelt hozzájárulás összegét 100.000 pengővel 300.000 pengőre emelik fel, még pedig hamarosan.

Végül megsürgette Endrey Béla a volt behelyettesített tisztviselők ügyében való miniszteri intézkedést. Mint ismeretes, a véglegesen beválasztott volt behelyettesített tisztviselők évekkal ezelőtt kérték, hogy szolgálati idejükbe tudják be a helyettesítési minőségben eltöltött szolgálatukat is. A belügyminisztériumban úgy nyilatkoztak, hogy ennek semmi elvi akadálya sincsen, s így a kérelem teljesítése most már rövid időn belül szintén megtörténik.

1930. ápr.30.2.p

A vásárhelyi közmunkák iránt érdeklődik a belügyminiszter. A belügyminiszter ma táviratilag azzal a kérdéssel fordult a városhoz, hogy van-e Vásárhelyen olyan tervbe vett közmunka, amelyhez valamilyen okból nem fogtak hozzá. Dr. Soós István polgármester még ma elküldi a választ, mégpedig azt, hogy egyedül a kakasszéki szanatórium építése volna az a nagyszabású közmunka, melyet meg kellene kezdeni.

1930. május 6.2.p.

Nincs már akadálya a kakasszéki szanatórium építésének

A belügyminiszter ma érkezett leiratával jóváhagyta a th. közgyűlésnek azt a határozatát, amely a kakasszéki szanatórium részére szükséges terület megvásárlásához 32.000 pengős kölcsön felvételét mondta ki. A jóváhagyó leirat révén minden akadály elhárul a kakasszéki szanatórium építése elől, amely célra tudvalevőleg a népjóléti miniszter 250.000 pengő államsegélyt utalt ki. A televételt most már rövidesen perfektuálják s aztán hozzáfognak az építkezéshez, mely jelentős munkaalkalmat biztosít majd a vásárhelyi iparosok és munkások részére. Ebben az ügyben egyébként Genersich Antal dr. egészségügyi főtanácsos, kórházi igazgató főorvos ma délelőtt megbeszélést folytatott Endrey Béla h. polgármesterrel s abban állapodtak meg, hogy az építkezési munkálatok előkészületeihez mielőbb hozzá kell fogni.

1930. május 24.1.p.

A belügyminiszter jóváhagyta az útépitési kölcsön felvételét, a népjóléti miniszter pedig kiutalta a kakasszéki szanatórium 260.000 pengős építési segélyét.

Két nagy jelentőségű leirat érkezett ma Vásárhely városához. Az egyiket a belügyminiszter küldte, s ebben jóváhagyja a törvényhatósági bizottság legutóbbi közgyűlésének azt a határozatát, amellyel a külterületi úthálózat továbbépítésére 400.000 pengő függőkölcsön felvételét szavazta meg. A leirat csak azt köti ki, hogy az útépitési program megállapításánál a város a kereskedelemügyi minisztérium véleményét tekintse irányadónak.

A másik leirat a népjóléti minisztertől érkezett, s ehhez egy utalvány volt mellékelve, arról a 260.000 pengőről, amelyet a Kakasszéki szanatórium építéséhez államsegélyként kap Vásárhely. A miniszteri leiratok jelentős közmunkák végzését teszik lehetővé, mert most már nincs akadálya sem az útépitési program megvalósításának, sem pedig a kakasszéki szanatórium felépítésének.

1930. június 1.3.p.

Kakasszékfürdő megnyitása. Szíves tudomására hozzuk a m. t. közönségnek, hogy Kakasszékfürdő megnyílt. Melegfürdő 1 pengő, szabadfürdő 40 fillér, kényelmes szobák napi 2 pengőtől.

1930. június 7.2.p.

A munkásság a kakasszéki szanatórium építéséért

Küldöttség járt Dr. Soós István polgármesternél

Ma délelőtt a szakszervezeti bizottság képviselőjében Borsi János, az építőmunkások elnöke és Erdei István titkár fölkeresték Soós István dr. polgármestert, akitől aziránt érdeklődtek, mi az oka annak, hogy a kakasszéki szanatórium építése ügyében semmi érdemleges intézkedés nem történik, holott a népjóléti miniszter már kiutalta a 260.000 pengős államsegélyt s így a munkálatok elrendelésének anyagi előfeltétele megvan. A küldöttség rámutatott arra, hogy az építkezés mielőbbi elrendelésével a súlyos munkanélküliségen lehetne enyhíteni s éppen ezért sürgős intézkedést kért a polgármestertől az ügyben. A polgármester válaszában kijelentette, hogy az építkezést különféle akadályok hátráltatják s ez okozza a késedelmet. – Kilátásba helyezte azután, hogy az akadályok elhárítása után intézkedni fog a kérdésben. A munkásság képviselői azzal vették tudomásul a polgármesteri választ, hogy az ügyet mindaddig napirenden fogják tartani, míg az építkezés megkezdése biztosítva nem lesz.

1930.június 12.2.p.

Az Ipartestület is sürgeti a kakasszéki építkezést

Ügyrendet, szolgálati és fegyelmi szabályokat alkotott az előljárásság

Az Ipartestület előjárósága kedden délután Kruzslicz Mihály alelnök vezetésével tartotta június havi rendes ülését. A napirend előtt Takács Ferenc szólalt fel és ismertette a kakasszéki csonttuberkolitikus szanatórium ügyét. Rámutatott arra, hogy a népjóléti miniszter már hetekkel ezelőtt kiutalta a 260.000 pengős építkezési államsegélyt, a város illetékes tényezői ennek dacára ezideig még sem tettek semmit az építkezés előmunkálatainak megkezdésére. Majd azt fejtegette, hogy a miniszter a 260.000 pengőt kimondottan építkezési célokra adta, az összeget tehát másra felhasználni nem lehet. Ezek elmondása után arra kérte az előjáróságot, hogy a városi hatóságokat keresse meg a szanatórium építkezési előmunkálatainak sürgős megkezdése érdekében. Ezek az előmunkálatok Takács Ferenc szerint legalább két hónapot vesznek igénybe, de legalább akkor azután a népjóléti miniszter intenciójához híven, kereseti alkalomhoz juthat a munkanélküli építőmunkások egy jelentős része.

Az előjáróság egyhangúlag hozzájárult Takács Ferenc indítványához, s ehhez képest megkeresi az illetékes tényezőket a kakasszéki szanatórium építkezési előmunkálatainak sürgős megkezdése érdekében.

Ezután Gábor István titkár előterjesztette a testületi tisztviselőkre vonatkozó ügyrendi, szolgálati, fegyelmi és kártérítési szabályzatot, melyek közel öt órás vita után apró módosításokkal elfogadtak s jóváhagyás után életbe is léptetnek.

1930. június 14.3.p.

Az építészeti albizottság ülése a kakasszéki szanatórium ügyében. A törvényhatósági közgyűlés építészeti és szépészeti albizottsága Reich Ede műszaki főtanácsos elnöklésével szombaton délelőtt 11 órakor gyűlést tart. A bizottság avégből ül össze, hogy javaslatot tegyen a közgyűlésnek a kakasszéki szanatórium építkezéseinek megkezdésére.

1930. június 25.1.p.

Interpelláció a kakasszéki szanatórium ügyében.

Takács Ferenc, Simon Sándor és Papp Lajos th. biz. tagok a szerdán tartandó th. bizottsági rendkívüli közgyűlésre a mai napon a következő interpellációt jegyezték be:

- Alulírottak, mint a törvényhatósági bizottság tagjai az alábbi interpellációt jegyezzük a f. hó 25-én tartandó rendkívüli közgyűlés elé:

- Mi az oka és magyarázata annak, hogy a népjóléti miniszter úr 250.000, azaz Kettőszázötvenezer pengős hozzájárulása és annak folyósítása dacára még mind ez ideig nem indultak meg a kakasszéki szanatórium építkezései?

A szabályszerűen benyújtott interpellációra értesülésünk szerint Soós István dr. fogja megadni a választ, mely remélhetően minden kételyt eloszlat majd ebben a régóta húzódó ügyben.

1930. július 4.2.p.

A „Népszava” kirohanása dr. Soós István polgármester ellen. A Népszava tegnapi száma „e. l.” szignálással hosszú cikkben foglalkozik a törvényhatósági bizottság legutóbbi közgyűlésén történetekkel. A cikk főként Soós István dr. polgármester elnöki ténykedéseit kritizálja, valamint a kakasszéki szanatórium ügyét teszi szóvá, miközben olyan gyanúsításokat enged meg magának, amelyek teljességgel indokoltá teszik a sajtópört, ami – azt hisszük, - nem is fog elmaradni.

1930. július 12.2.p.

Jutányos áron földet ajánlanak a kakasszéki szanatórium részére

Érdekes ajánlattal fordult tegnap a városhoz Olasz Márton kakasszéki birtokos. Tizenhat kisholdnyi földjét ajánlja fel a kakasszéki szanatórium részére történő megvételre, mégpedig kisholdanként 1.600 pengős áron. A tó melletti föld közvetlen szomszédságában

van a Fürdő Rt. tulajdonát képező birtoktestnek, s így mindenben megfelel a népjóléti miniszter által előírt követelményeknek és alkalmas arra, hogy a szanatóriumot itt építsék fel. Arra az esetre, ha a város nem az egész 16 kisholdat, hanem csak kevesebbet vásárolna meg a földből, úgy Olasz Márton 2.000 pengőt kér kisholdanként. Az ajánlatot, - mely talán közelebb viszi a megvalósuláshoz a kakasszéki szanatórium régóta esedékes építésének ügyét, - a polgármester elbírálás és javaslatával véget a pénzügyi ügyosztálynak adta ki.

1930. július 12.2.p.

Genersich Antal dr. lemondott a Kakasszéki Fürdő Rt.-nál viselt igazgatói tagságáról. Mint értesülünk, dr. Genersich Antal egészségügyi főtanácsos, kórházi igazgató-főorvos lemondott a Kakasszéki Fürdő Rt.-nál viselt igazgatósági tagságáról.

1930. július 18.1.p.

Miért késik a kakasszéki szanatórium építése

A törvényhatósági bizottság legutóbbi közgyűlésén, mint emlékezetes, szenvedelmes vita kerekedett a kakasszéki szanatórium építésének késedelve miatt, megnyugtatóan hatott azonban Soós István dr. polgármesternek az a kijelentése, hogy az illetékes tényezők mindent elkövetnek az építkezés mielőbbi megindítása érdekében, amely a kiszemelt terület tulajdonosával, a Kakasszéki Fürdő Rt. Igazgatóságával való megegyezéstől függ. Jó néhány hét eltelt már azóta, hogy ezt a kérdést a közgyűlés tárgyalta, ennek dacára azonban mind a mai napig nincs semmi pozitívum arra vonatkozólag, hogy a kakasszéki szanatórium építése rövidesen megkezdődhetne. Éppen ezért tartottuk érdekesnek megtudni, vajon miként áll a régóta vajúdo ügy. Érdeklődésünkre azután a legilletékesebb helyen azt a választ kaptuk, hogy a kakasszéki szanatórium ügye ma is abban a stádiumban van, mint volt néhány hónappal ezelőtt. A késedelem azonban nem a városi hatóságok hibája, hanem annak következménye, hogy a Fürdő Rt., mely a szanatórium részére kiszemelt terület ez idő szerinti tulajdonosa, többszöri sürgetésre sem tette még meg ajánlatát a szükséges terület eladási árára nézve.

Mint informátorunk elmondta, Soós István dr. polgármester és Endrey Béla h. polgármester írásban és szóval állandóan szorgalmazza az ügyet, azonban a fürdő igazgatósága még csak nem is válaszol a sürgetésekre. Ilyen megvilágítás mellett a dolog mindinkább kezd érdekessé válni s a végén nem marad más hátra, mint az, hogy a város olyan terület után nézzen, melynek tulajdonosa hajlandó az eladásról tárgyalni.

1930. július 22. 1.p.

A Kakasszéki Fürdő Rt. benyújtotta ajánlatát a városnak

Ma délben végre megtörtént a régen várt esemény: Kamocsay Gábor gazdasági tanácsos, igazgató ugyanis a polgármesteri hivatalnál benyújtotta a Kakasszéki Fürdő Részvénytársaság ajánlatát a vállalat eladására nézve. A társaság 90 ezer pengőt kér az egész objektumért, mely 20 hold földből és a rajta lévő összes épületekből áll. Az ajánlat szerint az épületek és egyéb beruházások, melyek a vétel révén a város birtokába mennének át, 60 ezer pengőt érnek.

Az ajánlatot, - mellyel szemben a kritika jogát fenntartjuk magunknak, - dr. Soós István polgármester vette át, aki bár szabadságon van, ebben az időben éppen bent tartózkodott hivatalában, ahol a jelenleg Vásárhelyen időző Temesváry Imre dr. országgyűlési képviselő, örökös th. bizottsági taggal tanácskozott a város különféle közügyeiről.

1930.július 22.1.p.

Építőmunkások elkeseredett hangulatú gyűlése

A kakasszéki szanatórium építését, új óvodák létesítését és javításra szoruló iskolaépületek tatarozását kívánják

Az építómunkások vasárnap délelőtt mindvégig izgatott hangulatú gyűlést tartottak egyesületi helyiségükben. Az elkeseredésre az egyre fokozódó munkanélküliség ad okot, ami érthető is, hiszen mint a gyűlés szónokai elpanaszolták, az idén egyetlen egy számottevőbb építkezés nem volt Vásárhelyen, úgy hogy a kereset nélkül maradt építómunkások az elmúlnál is nyomorúságosabb télnek néznek elébe.

A gyűlést egyébként Borsi János nyitotta meg, és sötét színekkel ecsetelte az építőipar szomorú helyzetét. Süli Károly ékes beszédében azt követelte, hogy a város makadám helyett a helyi téglagyárak által készített keramittal burkoltassa az utakat. Benkő Lajos a kontár kérdéssel foglalkozott, Papp Lajos pedig viharos közbeszólásoktól kísérve azt fejtegette, hogy a munkanélküliek javára meg kell adóztatni azokat, akiknek havi jövedelme a kétezer pengőt meghaladja.

Szőke Lajos, az ács munkások vezetője a kakasszéki szanatórium ügyével foglalkozott és az építkezésnek, a kisajátítás útján szerzendő területen való haladéktalan megkezdését követelte. A felszólalással kapcsolatban bizottságot küldtek ki a kakasszéki szanatórium ügyének szorgalmazására. Kristó Lajos heves szavakkal támadta a helyi és az országos szakszervezeti vezetőket, akik szerint nem elég radikálisak a munkanélküliség megszüntetését célzó törekvések irányításában. A munkásság – úgymond – azt várja vezetőitől, hogy beszédek helyett cselekedjenek, mert a szavak ideje elmúlt, s tettekre van szükség.

A gyűlés közönsége tombolva helyeselt Kristó Lajosnak, s a zaj csillapultával Erdei István szakszervezeti titkár válaszolt az elhangzottakra, kijelentvén, hogy a munkásság vezetői kötelezettségük tudatában végzik feladatukat s teljes odaadással igyekeznek az áldatlan állapotok megváltoztatására.

A felszólalások után a gyűlés egyhangúlag elhatározta, hogy illetékes helyen fokozottan szorgalmazni fogja a kakasszéki építkezést, új óvodák létesítését, az iskolák tataroztatását s egyéb munkaalkalmak teremtését.

Végezetül Borsi János ismertette az elmúlt napokban tartott stockholmi szakszervezeti internacionálé tanácskozásainak eredményét s a mindvégig izzó hangulatú gyűlés véget ért.

1930. július 23. 2.p.

A kakasszéki fürdő ügyében, mint illetékes helyről közlik, a Fürdő Rt. vezetősége a polgármesternek ajánlatot nem nyújtott be.

1930. július 27. 2.p.

Ijesztgetés a kakasszéki szanatórium építése körül.

Mi gyógyítja a csonttuberkulózist? – Mit lehetne csinálni a kiutalt pénzzel?

A kakasszéki szanatórium építésének kérdése nap nap után különféle formákban kísért. A város már felhívta a fürdőtelep vezetőségét, hogy telekeladásra tegyen ajánlatot. Az utóbbi napokban híre is kelt, hogy a fürdő tulajdonosai 90 ezer pengőt szeretnének kapni, komoly formában azonban, - s ezt hivatalosan jelentették – nem történt ajánlat, sőt legújabbán olyan dolgokat rebesgetnek a fürdőtulajdonosok köréből s ezt valószínűleg mumusnak használják, hogy a népjóléti minisztérium az építésre kiutalt 260 ezer pengőt visszavonja. Természetesen ez akkor következne be, ha megegyezést nem tudnának találni, - mondják és hangoztatják.

Úgy tudjuk, hogy a fürdőtelep jövedelmezőségét és népességét ma jórészen a kórház biztosítja, bár vitatható, vajon a csonttuberkulotikus betegeknek föltétlen szükségük van-e fürdőre. Szakemberek állítják, hogy a csonttuberkulózis gyógyszere elsősorban a napfény, a jó levegő és a bőséges táplálkozás. A víz csak másodrangú, tudni illik a híres svájci Leysin

fürdőben, ahová Európa minden részéből mennek a csonttuberkulotikus betegek, - a fürdőzés nincs, s ha van is, nem a betegség csíráinak elfojtására.

Helyi orvosok mondják, hogy a jelenlegi körülmények között a kútvölgyi szanatóriumban, melynek befogadóképessége kétszer akkora, mint amennyi beteg ott van, - megfelelő elkülönítéssel a kórház csonttuberkulotikus ápolójai is elhelyezhetők lennének.

Felmerül tehát ezekkel a kérdésekkel kapcsolatban, hogy szükség van-e Kakasszéken építkezésre, s a kiutalt 260 ezer pengőt az emlegetett megegyezés megghiúsulása esetén, mire lehetne felhasználni; természetesen a népjóléti miniszter beleegyezésével.

Mindazok, akik a Kakasszéken való építkezést aggodalommal kísérik, azt hangoztatják, hogy fürdővel ellátott napközi otthonokat kell létesíteni; egyet a városban, egyet a külterületen.

Ezekben a napközi otthonokban elhelyezhetők lennének a nyáron kora reggeltől késő estig dologban levő munkáscsaládok gyermekei.

Ha erre felhasználható lenne a szanatóriumra kiutalt összeg – újból hangsúlyozzuk, a népjóléti miniszter hozzájárulásával, úgy a szociális igények is kielégíttetnének, de a közegészségügy is üdvösen szolgáltatóknak.

Mindezeket pedig azért mondtuk el, hogy hangot adjunk a városban erről is, arról is felcsendülő kívánságoknak, de elmondtuk azért is, hogy a kakasszéki szanatóriumépítés gordiuszi csomójának megoldását sürgessük. Sine ira et studio gondolatának megfelelően kívánjuk kezelni mindvégig a kérdést, minden esetre azonban azt szeretnénk látni, hogy haladunk, mert a munkáskezek dologért kiáltanak s a közegészségügy szolgálata is valami.

1930. július 30. 2.p.

Szájról – szájra...

- a kakasszéki szanatórium építés állandóan felszínen van és izgatja az embereket. Valahogy talán mégis hozzá kellene látni a munkákhoz s tessék elismerni: egyszerre csend lesz. A csend pedig – engedtessek meg – sokkal jobb és sokkal biztosabb, mint a – szélcsend!...

1930. augusztus 7.1.p.

Kilencvenezer pengőt kérnek a kakasszéki fürdőtelepért

Meg kell-e venni az egész ingatlant?

Egy ízben már híre volt, hogy a Kakasszéki Fürdő Részvénytársaság a telep eladását illetőleg ajánlatot tett a városnak.

Mint hivatalosan megállapítottákk – akkor az ajánlat nem történt meg.

Mint most értesülünk, hosszú gondolkodás s bizonyára lelkiismeretes mérlegelés után mégiscsak beadták az ajánlatot, melynek lényege az, hogy a jelenlegi tulajdonosok 90 ezer pengőért hajlandók megválni 20 holdat kitevő ingatlanuktól és a rajta levő beruházásoktól.

Az ajánlat beadásával természetesen a legteljesebb szabadság nyílt a kérdés megvitatására.

Például mindenekelőtt azt a kérdést kell felvetnünk, vajon az építendő szanatórium céljaira kell-e, szükséges-e 20 hold földet vásárolni; nem lenne-e elég kettő, vagy három, s az ajánlattevők miért akarnak egész ingatlanuktól, meg az épületeiktől is megszabadulni, mikor eddig mindig azt hallottuk, hogy a fürdőtelep kifizető vállalkozás. Ha így igaz, ám tartsák meg maguknak, mert nem hinnénk, hogy jótékonyságot akarnak gyakorolni, mikor az egész telepet a város boldogítására kínálják.

Felvetődik azután az a kérdés, hogy a szanatórium megépítése általában kifizető vállalat lesz-e?

Szó sincs róla, a közegészségügy áldozatokat kíván, s embertársaink bajának gyógyítása mindennél fontosabb, kérdés azonban, hogy csonttuberkulotikus betegek gyógyítása nem oldható-e meg építés nélkül éppen olyan sikeresen, mint szanatóriummal?

Hódmezővásárhelyi orvosok állítják, hogy a csonttuberkulózis gyógyszere a napfény, a jó levegő, és bő táplálkozás; víz, fürdő általában hiányoznak az ilyen természetű külföldi fürdőkben.

Végül talán arról is lehetne szó, hogy mi történjék az építésre kiutalt összeggel arra az esetre, ha történetesen nem sikerülne a jelenlegi tulajdonosokkal a vételár tekintetében megegyezni. Gondolkozni kell erről a dologról, mert hiszen a tett ajánlat olyan nagy összeget kér a telepért, aminek megadása az építkezési tőkét is veszélyezteti, már pedig csak nem gondolják, hogy építés nélkül oldassék meg a szanatórium kérdése, illetve valami kis szurdék koronázza meg az évek óta vajúdo terveket.

Szerintünk, ha a csonttuberkulotikus betegek máshol is elhelyezhetők lesznek, s így az építkezés Kakasszéken nem következnek be, - a minisztérium hozzájárulásával napközi otthonokat kell létesíteni; egyet a városban, egyet a külterületen. Kiáltó szükség lenne erre: Otthont és gondozást találnának azok a munkásgyerekek, akiknek apjuk, anyjuk dologban él, akik ma felügyelet nélkül kószálnak.

Ne mondja azt senki, hogy ez hajánál előráncigált valami. Megoldandó kérdés, melyet tartunk olyan fontosnak, mint a kakasszéki szanatóriumi építést, aminek – ha tényleg bekövetkezik, - még nagyon borsos számlái zúdulhatnak a város nyakába.

Egyébként legközelebbre megérdeklődjük, hogy a telekvétel kérdése bekerül-e a közeljövőben tartandó törvényhatósági közgyűlés elé.

Különben az ügyre vonatkozóan beszéltünk Endre Béla h. polgármesterrel, aki kijelentette munkatársunknak, hogy ajánlatokat véleményezés végett felküldte a népjóléti miniszterhez.

1930. augusztus 30. 2.p.

Miniszteri leirat a kakasszéki szanatórium ügyében

A város házipénztárának terhére kell eszközölni a telekvételt

A népjóléti miniszter ma délelőtt leiratilag értesítette a várost, hogy a Kakasszéken építendő szanatórium telekvételének költségei kizárólag csak a város házipénztárának terhére eszközölhetők s a segélyként küldött 250.000 pengő teljes egészében az építkezés költségeire tartandó fent.

A miniszternek ez a rendelkezése alaposan megnehezíti az építkezés megkezdését.

1930. szeptember 2. 2.p.

Mokcsay Zoltán dr. főispán és a kakasszéki szanatórium építése

Ma délben Simon Sándor alelnök és Takács Ferenc előjárósági tag vezetésével az Ipartestület küldöttsége járt a városházán s előbb Endrey Béla h. polgármesternél sürgette meg a kakasszéki szanatórium építésének megkezdését. A h. polgármester válasza után Mokcsay Zoltán dr. főispán fogadta a deputációt és hallgatta meg nagy érdeklődéssel az előterjesztett kívánságot. A főispán válaszában kijelentette, hogy maga is sürgősnek tartja az építkezés megkezdését s annak érdekében az illetékes minisztériumoknál az elmúlt héten is három alkalommal interveniált. Ami a telek kérdését illeti, ez ügyben a népjóléti és a belügyminisztériumok között bizottságot fognak kiküldeni, s a bizottság pártatlan döntése lesz irányadó a szükséges telek vásárlásánál. A főispán végül is annak a reményének adott kifejezést, hogy az ügy most már hamarosan a megoldás stádiumába jut és október 1-ére minden valószínűség szerint hozzá lehet kezdeni a kakasszéki szanatórium építéséhez.

Mokcsay Zoltán főispán kijelentéseit megnyugvással és köszönettel fogadták a küldöttség tagjai.

1930. szeptember 3.1.p.

Elkészült a kakasszéki szanatórium kiviteli tervezete

A kakasszéki szanatórium régen húzódó ügye most már talán egyenesbe jutott és lassan, de biztosan halad a cél: a felépülés felé. Nagy része van ebben Mokcsay Zoltán dr. főispánnak, aki legutóbb tegnap tett határozott ígéretet az Ipartestület küldöttsége előtt arra nézve, hogy minden befolyásával az építkezés megkezdésének előmozdítására törekszik.

Reich Ede műszaki főtanácsos, aki szintén mindig a legnagyobb igyekezettel állt az ügy szolgálatában s szinte naponta adta be terveket magába foglaló előterjesztéseit a polgármesteri hivatalhoz az építkezés megsürgetése végett, most elkészítette a végleges kiviteli terveket, valamint az árlejtési feltételeket és benyújtotta Endrey Béla h. polgármesternek. Egyúttal kérte a főtanácsos, hogy mihelyst a telekvásárlás megtörténik, írják ki az árlejtést az építkezések megkezdésére.

1930. szeptember 16. 2.p. (Részletes beszámoló a vasárnapi gyűlésről, melyen Borsi János elnökölt.)

Viharos gyűlésen követeltek munkát vagy segílyt az építőmunkások

Ultimátumszerű határozat és deputációzás a kakasszéki szanatórium ügyében

Vasárnap mindvégig izgatott hangulatú gyűlést tartott az Építőmunkások Országos Szövetsége vásárhelyi csoportjának 450 tagja. A megjelentek legnagyobb része közel egy esztendeje munka nélkül van s ezzel magyarázható az az idegesség, amely a tanácskozást jellemezte. A gyűlésen Borsi János elnökölt s a felszólalások nagy része megegyezett abban a követelésben, hogy a város munkát, vagy ha ezt nem lehet, segílyt adjon a legnagyobb nyomorral küszködő munkanélküli építőmunkásoknak. Amikor arról volt szó, hogy ezt a követelést küldöttség útján kell tudomására hozni az illetékeseknek, a jelenlévők többsége viharos felkiáltásokkal fejezte ki bizalmatlanságát a csoport elnöksége iránt, amely, mint egyesek mondták, - nem elég radikális, mikor a munkásság követelésének hangoztatásáról van szó, s ezért az a kívánság merült fel, hogy a deputáció tagjait a gyűlés válassza meg.

Erdei István párttitkár mérsékletre intette az egyre izgatottabban viselkedő jelenlévőket és szavai csillapítólag is hatottak. A gyűlés ezután az illetékesekhez való továbbítás céljából két határozati javaslatot fogadott el. Az egyik javaslat megállapítja, hogy a nagyarányú munkanélküliség haladéktalan levezetését az állami közmunkák megindítása volna hivatott enyhíteni. Éppen ezért az építőmunkásság szükségét látja annak, hogy a törvényhatósági közgyűlés feliratilag kérje a kormánytól az állami munkaalkalmak teremtése mellett a munkahiány esetére szóló kötelező biztosítás törvényre emelését és addig is, amíg ez megtörténhetik, szükségességét látja az önhibájukon kívül munkához nem jutottak készpénzzel való segílyezését. A másik határozat szerint az összes városi közmunkák haladéktalan kiadásának követelése mellett sajnálattal állapítja meg a kakasszéki szanatórium építkezéseinek indokolatlanul hosszú elhúzódását. A taggyűlés az érdekelt felek bevonásával szükségesnek tartaná a tatarozási kérdésben tanácskozás (ankét) tartását, amely tanácskozásokon a közigazgatási hatóságok módot találhatnának arra, hogy a nagyarányú munkanélküliségre tekintettel, vagyonos egzisztenciák házaik, illetve objektumaik kötelező tataroztatása elrendelhető legyen.

A gyűlés végezetül Borsi János elnököt, Erdei István titkárt, továbbá Kristó Lajost, Hegyi Imrét és Nagy Istvánt választották meg a küldöttség tagjaivá, azzal a megbizattatással, hogy a két határozatot juttassák el a polgármesterhez.

A deputáció hétfőn délelőtt jelent meg a városházán, ahol dr. Fejérváry Bertalan tanácsnok, h. polgármestert kereste fel. Itt Erdei István beszélt a küldöttség nevében s kijelentette, hogy az építőmunkásság türelmetlenül várja a kakasszéki szanatórium építésének megkezdését s amennyiben eziránt nem történt még ezen a héten intézkedés, úgy a kormányhoz fordul a fegyelmi eljárás megindítását kéri azok ellen a városi főtisztviselők ellen, akik – a munkások szerint -, az építkezés megkezdésének késedelmét okozzák. Egyben

arra is kérte Fejérváry dr. tanácsnokot, hogy Mokcsay Zoltán dr. főispán útján eszközöljön ki a város valamelyes ínségmunkát a kormányzattól.

Fejérváry tanácsnok megnyugtató választ adott a kívánságok lehető teljesítését illetően, amit a deputáció jólesően vett tudomásul.

1930. szeptember 16. 2.p. Még ezen a héten meg lesz a helyszíni szemle a kakasszéki szanatórium részére történő telekvétel ügyében.

Még ezen a héten meglesz a helyszíni szemle a kakasszéki szanatórium részére történő telekvétel ügyében

A fentiekkel kapcsolatban említjük meg, hogy ma a polgármesteri hivatal leiratot kapott a népjóléti minisztériumtól. A leirat azt közli, hogy a kakasszéki szanatórium részére történő telekvásárlás ügyében eszközzendő helyszíni szemle végett még e héten miniszterközi bizottság érkezik Vásárhelyre, melynek tagjai lesznek a belügyminisztérium részéről Kovacevics Gyula miniszteri titkár, a népjóléti minisztérium képviselőjében Dalmady Zoltán dr. egyetemi rendkívüli tanár, a kereskedelemügyi minisztériumtól pedig Joó István dr. miniszteri tanácsos, valamint Köllő Zoltán gazdasági felügyelő. A leirat egyben azt kéri a várostól, hogy a kakasszéki szanatóriumra vonatkozó összes iratokat készítse elő, hogy azok a bizottság rendelkezésére álljanak.

Mint értesülünk, a miniszterközi bizottság helyszíni szemlét Mokcsay Zoltán dr. főispán közbenjárására rendelte el a kormányzat.

Egyébként meg kell említenünk azt is, hogy Fejérvári Bertalan dr. tanácsnok mindjárt a nála járt deputáció távozása után megjelent Mokcsay Zoltán dr. főispánnál, aki viszont nyomtan táviratot intézett a kormányhoz az ínségmunkák haladéktalan elrendelése érdekében.

1930. szeptember 17. 2.p.

Vasárnap tart helyszíni szemlét Kakasszéken a miniszteriális bizottság

Megírta tegnap a Vásárhelyi Újság, hogy miniszteriális bizottság jön Vásárhelyre a kakasszéki szanatórium részére vásárlandó telek megtekintése végett. A bizottság tagjai: Kovacevics Gyula belügyminiszteri titkár, Dalmady Zoltán dr. népjóléti miniszteri kiküldött, dr. Joó István kereskedelmi miniszteri tanácsos, szombaton délután érkeznek Vásárhelyre, s miután itt csatlakozik hozzájuk Köllő Zoltán, a földművelésügyi miniszter képviselője, Mokcsay Zoltán dr. főispánhoz vonulnak tanácskozássra. Vasárnap reggel pedig autóra ül a bizottság és megejti Kakasszéken a szemlét.

1930. szeptember 18. 1.p.

A kakasszéki szanatórium építési segélyének sorsa

érdekli főként a belügyminisztériumi ellenőröket

A vizsgálat eddigi folyamán mindent rendben találtak.

Városszerte nagy feltűnést keltett a Vásárhelyi Újság szerdai számának az a híradása, mely arról számolt be, hogy a belügyminiszter megbízásából Görög Jenő minisztériumi számvevőségi osztálytanácsos és Cserzy István ellenőr Vásárhelyre érkeztek a törvényhatóság házipénztárának, beruházásainak és vagyonkezelésének felülvizsgálása céljából. Amint írtuk, az ellenőrzés a házipénztárnál vette kezdetét s a belügyminisztérium küldöttei itt nem annyira a pénzkezelés, hanem főként az ügyvitel iránt érdeklődtek és ez irányú vizsgálatuk már kedden délután befejezést is nyert. Szerdán délelőtt Kakasszékre mentek ki a főtanácsosék, majd innen visszatérve nyomban hozzáálltak a számvevőség működésének ellenőrzéséhez s ennek során átrevideálták Speyer kölcsön sorsára vonatkozó aktákat, főként pedig a kakasszéki szanatórium építési költségeire kiutalt 250.000 pengős államsegély mikénti felhasználásának kivizsgálása foglalkoztatta Görög Jenő főtanácsost és munkatársát. értesülésünk szerint a vizsgálatnak ez a része is teljesen megnyugtató eredménnyel járt.

A város ugyanis a kakasszéki szanatórium építésére kiutalt államsegélyt először takarékpénztárba helyezte el – mégpedig 8 százalékos kamatra, - amikor azután a belügyminiszter a th. bizottság közgyűlésének a 400.000 pengős függőkölcsön felvételére vonatkozó határozatát jóváhagyta, a takaréokban kamatoztatott negyedmillió pengőből előbb 100.000, majd pedig 150.000 pengőt a folyó kiadások fedezésére igénybe vett, úgy azonban, hogy ezért ugyanolyan kamat fizetésére vállalt kötelezettséget, amelyet a takarékok fizetett volna. Végeredményben tehát a város gazdaságos hitelműveletet eszközölt, viszont olyan kiadások fedezésére kellettek ezek az összegek, melyek elől az általános helyi gazdasági helyzet zavara nélkül kitérni nem lehetett.

Úgy tudjuk, hogy Görög Jenő dr. főtanácsos a város polgármesterének illetően intézkedését a legteljesebb megértéssel és helyeslőleg fogadta, annál is inkább, mert megállapított, hogy nem a szanatórium építésére kiutalt összeg kölcsönként való felhasználása késleltette eddig az építkezést, hanem más okok.

Ha különben a számvevőség ellenőrzése befejezést nyer, akkor a minisztériumi kiküldöttek a városi üzemek és anyagraktárak, valamint készletek felülvizsgálásával folytatják munkájukat.

Még csak annyit, hogy a városházán kivétel nélkül mindenki a legteljesebb nyugalommal tekint a vizsgálat eredménye elé, amely az illetékesek szerint semmi szenzációszámra menő meglepetést nem hozhat. Kapcsolatosan említjük meg, hogy egyesek a szociáldemokrata városatyák akciójával hozzák összefüggésbe a vizsgálat elrendelését, míg mások szerint csupán arról a szokásos ellenőrzésről van szó, amelyet a belügyminiszter minden évben fogatosított a városokkal szemben.

1930. szeptember 21. 1.p.

Megérkezett a miniszteriális bizottság. (a kakasszéki szanatórium ügyében).

Megérkezett a miniszteriális bizottság

Másfélórás tárgyalás Mokcsay Zoltán dr. főispánnál

Jelentette a Vásárhelyi Újság, hogy a héten miniszteriális bizottság érkezik Vásárhelyre, a kakasszéki szanatórium leendő helyének kijelölése és megvizsgálása végett.

A bizottság tagjai dr. Joó István népjóléti miniszteri tanácsos, dr. Dalmady Zoltán egyetemi rendkívüli tanár, a kereskedelmi minisztérium kiküldöttje és dr. Kovacsics Dezső belügyminiszteri titkár, szombaton este 7 órakor érkeztek Vásárhelyre. A bizottság negyedik tagja Köllő Zoltán gazdasági felügyelő, mint a földművelésügyi miniszter megbízottja, a főispáni hivatalban csatlakozott hozzájuk.

A pesti bizottsági tagok rögtön megérkezésük után, dr. Osváth Gábor aljegyző kalauzolásával a főispáni hivatalba siettek, ahol Mokcsay Zoltán dr. főispán fogadta őket. Nemsoká aztán Köllő Zoltán és Simon József dr. tanácsnok, referens levonásával tanácskozás kezdődött meg a főispán lakosztályában, melyre odaérkezett Soós István dr. polgármester is. A tanácskozás teljes másfél óráig tartott. Ez alatt az idő alatt, mint munkatársunkkal közölték, a vasárnapi szemleút részleteit beszélte meg a bizottság.

A szemleútra különben ma, vasárnap reggel 9 órakor indulnak a miniszteri kiküldöttek, velük mennek Kakasszékra Soós István dr. polgármester, dr. Simon József tanácsnok, Reich Ede műszaki főtanácsos és dr. Genersich Antal kórházi igazgató főorvos is.

1930. szeptember 23. 1.p.

A kakasszéki helyszíni szemle érdekes részletei.

A miniszteriális bizottság az anyagi feltételek lényeges enyhítését kérte a Fürdő Rt. –től.

Mint jelentettük a kakasszéki szanatórium helyének kijelölése, illetőleg a Fürdő Rt. megvételre felajánlott ingatlanának meg szemlélése végett szombaton este miniszteriális bizottság érkezett Vásárhelyre, mégpedig dr. Joó Iván népjóléti miniszteri tanácsos, dr.

Dalmady Zoltán egyetemi rendkívüli tanár, a kereskedelmi minisztérium balneológiai szakértője és dr. Kovacsics Dezső belügyminisztériumi titkár személyében s hozzájuk csatlakozott Köllő Zoltán gazdasági felügyelő, mint a földművelésügyi minisztérium delegáltja. Megérkezésük után a bizottság tagjai Mokcsay Zoltán dr. főispánt keresték fel, akivel másfél óras tanácskozáson beszéltek meg a szemleúton követendő eljárás részleteit.

Vasárnap reggel, mint hivatalos városi tényezők, Soós István dr. polgármester, Simon József dr. tanácsnok, Reich Ede műszaki főtanácsos, a pénzügyi ügyosztály részéről pedig Osváth Gábor dr. aljegyző kísérték ki Kakasszékre a miniszteriális bizottságot s megjelentek a szemlén dr. Temesváry Imre országgyűlési képviselő, a th. bizottság örökös tagja, továbbá Genersich Antal dr. kórházi igazgató-főorvos, valamint Weisz Adolf dr. a kútvölgyi szanatórium főorvosa. Genersich Antal dr. a szemlére magával vitte vendégét, dr. Fenyvessy Bélát, a pécsi egyetem tanárát, aki jeles balneológus hírében áll s akit – értesülésünk szerint – a Kakasszéki Fürdő Rt. kért fel szakértőül.

Kakasszéken a Fürdő Rt. részvényeseinek élén Kamocsay Gábor gazdasági tanácsos és Ivánka Zoltán dr. tb. tiszti főorvos várták a bizottságot, amely megérkezése után azonnal hozzáfogott a szemléhez. Az első megállapítása a miniszteri kiküldötteknek az volt, hogy a részvénytársaság által kért 90 ezer pengő túl magas vételár lenne s mindjárt ki is jelentették, hogy ezért az összegért semmi szín alatt sem javasolják az ingatlan megvételét. A bizottság tagjainak ezzel az ellenvetésével szemben Kamocsay Gábor tanácsos rámutatott arra, hogy a részvényesek milyen nagy anyagi áldozatokat hoztak a fürdő létesítése érdekében, úgy annyira, hogy többen közülük súlyos adósságokat is vállaltak magukra.

Kamocsay Gábor fejtegetésére Kovacsics Dezső dr. miniszteri titkár válaszolt: - Mi nem azért jöttünk, - mondta Kovacsics dr., - hogy a részvénytársaság tagjait szanáljuk. Ha az urak el akarják adni az ingatlant, akkor redukálják – mégpedig jelentősen, - igényeiket.

Majd az is szóba került, hogy a Fürdő Rt. tulajdonában lévő ingatlan különben sem a legalkalmasabb a szanatórium elhelyezésére, miután a terület északra fekszik, már pedig a gyógyintézetet úgy kellene megépíteni, hogy frontjával délnek nézzen s így állandóan éri a nap sugarai. Éppen ezért a miniszteriális bizottság tagjai azt szeretnék, ha a tó túlsó partján, amely Pető Istvánné tulajdonát képezi, vásárolna a város néhány hold földet a szanatóriumi épület részére, míg az innenső oldalon, a Fürdő Rt. tulajdonából, a közkórházi csonttuberkulotikus osztály számára szükséges ingatlanrészt vennék meg.

Ami egyébként a tó vizét illeti, ennek gyógyhatásáról úgy Dalmady Zoltán dr. mint Fenyvessy Béla egyetemi professzorok a legteljesebb elragadtatás hangján nyilatkoztak. Végeredményben a miniszteriális bizottság azt kívánta Kamocsay Gábortól, mint a Kakasszéki Fürdő igazgatójától, hogy a részvénytársaság módosítsa ajánlatát. Ugyanekkor ajánlatot kértek Pető Istvánnétól is.

A miniszteriális bizottság tagjai közül Joó István dr. és Dalmady Zoltán dr. már vasárnap este elutaztak Vásárhelyről, míg Kovacsics Dezső dr. hétfőn délelőtt is itt maradt, s folytatta a tárgyalásokat, melyek eredményéről azután Soós István dr. polgármester társaságában tájékoztatta Mokcsay Zoltán dr. főispánt.

Úgy tudjuk egyébként, hogy a Fürdő Rt. módosított ajánlatát a lehető legrövidebb időn belül megteszi, úgyszintén néhány napon belül megkapja a város Pető Istvánné ajánlatát is. Ez az utóbbi azért fontos, mert mint fentebb is írtuk, a szanatórium épületét a Pető-féle földön akarják felépíteni.

1930. szeptember 26.3.p.

Hirdetmény. Hódmezővásárhely thj. város Polgármesterétől. 18238-1930. polg. sz.

Hirdetmény. A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter úr szóbeli utasítása folytán felhívom a kakasszéki tó környékén lévő földtulajdonosokat, hogy amennyiben a Kakasszéken létesítendő sebészeti gümőkóros szanatórium építése céljaira alkalmas 10-15 holdnyi területük

van és azt erre a célra eladni szándékoznak, úgy részletes feltételeiket tartalmazó ajánlatokat írásban, lepecsételt borítékban folyó évi október hó 2. napjának délelőtt 10 órájáig dr. Simon József tanácsnoknak (Városháza, földszint 23. sz. szoba) adják át, esetleg postán küldjék be. Hódmezővásárhely, 1930. szeptember 24. Dr. Fejérváry polgármester h.

1930. szeptember 30. 3.p.

Interpelláció a kakasszéki szanatórium építkezésének késedelme miatt. Takács Ferenc th. biz. tag a mai közgyűlésre következő interpellációt jegyezte be: „Mi az oka és magyarázata annak, hogy a kakasszéki fürdői szanatórium építkezései a mai napig sem kezdődtek meg. Hajlandó-e a Polgármester Úr olyan irányú megnyugtató kijelentést tenni, hogy az építkezési munkálatok még a tél beállta előtt megkezdődnek. Hajlandó-e a Polgármester Úr megvizsgálni, kinek a mulasztása okozta, hogy az építkezések a nagymérvű építőipari munkahiány dacára a mai napig sem kezdődhettek meg.

1930. október 3. 2.p.

Szombaton elbírálják a kakasszéki telekajánlatokat

Ma este érkezik a miniszteriális bizottság

Mint az köztudomású, a kakasszéki szanatórium részére szükséges telek megvásárlása ügyében a múlt hetekben egy miniszteriális bizottság járt Hódmezővásárhelyen. A bizottság tagjai kint voltak a helyszínen s kifejezésre juttatták, hogy az az ajánlat, amit a Kakasszéki gyógyfürdő részvénytársaság tett, - elfogadhatatlan, mert túl magas árat kért.

A bizottság kívánsága folytán a városi hatóság ajánlattételre szólította fel a kakasszéki tó környékén levő földtulajdonosokat.

Az ajánlatok beadásának határideje tegnap délben járt le, s értesülésünk szerint 11 földtulajdonos jelentkezett, akik hajlandók lennének megfelelő terület átengedésére.

Soós István dr. polgármester megbízása folytán Simon József dr. tanácsnok már tegnap délelőtt telefonon érintkezésbe lépett a belügyminisztériummal és a népjóléti minisztériummal, kérvén, hogy az ajánlatok elbírálása céljából a múltban itt működött bizottság lehetőleg sürgősen jöjjön Vásárhelyre.

Mint értesülünk, a miniszterközi bizottság ma este érkezik Vásárhelyre, szombaton felbontják az ajánlatokat, utána azonnal helyszíni szemlét tartanak; szóval már szombaton döntés történik afelől, hogy hol épül fel a kakasszéki szanatórium.

Ha minden úgy megy, ahogy gondolják s zavaró momentumok nem jönnek közbe, a szanatórium építése még a tél beállta előtt megkezdhető lesz.

1930. október 4.2.p.

Vasárnap megy Kakasszékre a miniszteriális bizottság

Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy a szanatórium építéssel kapcsolatban tizenegy telekajánlat érkezett be a városi hatósághoz, jeleztük azt, hogy a miniszteriális bizottság szombaton tart helyszíni szemlét.

Mint most értesülünk, változás állott elő; csütörtökön késő este közölték a polgármesteri hivattal, hogy a bizottság csak vasárnap jön Vásárhelyre, az ajánlatok felől azonban már ezt megelőzőleg tájékozódni kíván.

Simon József dr. tanácsnok, az ügy jelenlegi referense még tegnap délután felutazott Budapestre; ott bontják fel az ajánlatokat, vasárnap pedig vásárhelyre érkeznek a helyszíni szemle megtartása végett.

Ha a bizottság az alkalmas területet kiválasztja, azonnal kibocsátják az építésre vonatkozó hirdetményeket s még a tél beállta előtt megkezdődhet Kakasszéken a munka.

1930. október 7. 3.p.

A kakasszéki szanatórium telke. Mint jelentettük, Simon József dr. tanácsnok szombaton hajnalban Budapestre utazott és a miniszteri referensekhez felvitte a kakasszéki szanatórium részére történő telekvásárlással kapcsolatos 11 ajánlatot. Ekkor még úgy volt, hogy az ajánlatok elbírálása végett vasárnap miniszteriális bizottság jön Vásárhelyre, ez azonban elmaradt, mert előbb az ajánlattevőkkel Simon József dr. fog érintkezésbe lépni s igyekszik majd megállapodást létesíteni a legelőnyösebbnek látszó telekvétel ügyében. Amennyiben békés megállapodásra nem volna mód, úgy kisajátítás útján szerzik meg a szükséges területet, hogy az építkezés még az idén megkezdődhessék.

1930. október 9.3.p.

Négy kakasszéki telektulajdonossal folyik az alku. Írtuk, hogy a kakasszéki szanatórium részére szükséges telekvásárlás ügyében Simon József dr. tanácsnok kapott felhatalmazást az érdekelt földtulajdonosokkal való alku lebonyolítására. A miniszteriális bizottság 4 ajánlattevő földjét találta alkalmasnak a szanatórium részére, így tehát a négy birtokos egyikével igyekszik Simon tanácsnok megállapodást létesíteni. Úgy tudjuk különben, hogy a tanácsnok tegnap délután a helyszínen tárgyalta az érdekelt kakasszéki földtulajdonosokkal.

1930. október 12.1.p.

A jövő héten közgyűlés elé kerül a kakasszéki szanatórium ügye

Mint azt köztudomású, a kakasszéki szanatórium építéssel kapcsolatban telekajánlatokat kért a hatóság. Ezeket az ajánlatokat dr. Simon József tanácsnok Budapesten a Népjóléti Minisztériumban bemutatta s hazajövet, Soós István dr. polgármester megbízása folytán tárgyalásokat kezdett a földtulajdonosokkal.

Ezek a tárgyalások most is folyamatban vannak, s érthető okokból bizalmasan kezeltetnek.

Értesülésünk szerint a telekvétel körüli tárgyalások annyira előrehaladtak, hogy a jövő hét elején döntő stádiumba jutnak, s a törvényhatósági bizottságnak minden valószínűség szerint rendkívüli közgyűlés keretében módjában lesz kimondani a végső szót.

A munkanélküliség enyhítése céljából a városi hatóságnak az a szándéka, hogy a közgyűlés határozata után azonnal kihirdeti az építési pályázatot s hacsak a téli idő be nem áll, - még az idén megkezdődik a falak felrakása, a tavasz folyamán pedig tovább folytatják a munkát.

Az építési munkálat kiírásával kapcsolatban az lenne a kívánságunk, hogy az építkezésnél az érdekelt hódmezővásárhelyi munkások, iparosok és vállalkozók érdekei a legmesszebbmenően megóvassanak, mert ha már építünk, akkor annak elsősorban hódmezővásárhelyiek lássák hasznát.

1930. október 14. 2.p.

Interpelláció készül a képviselőházban a kakasszéki szanatóriumról

A kakasszéki szanatórium ügye értesülésünk szerint, a parlamentben is szóba kerül. Amint halljuk ugyanis, Peyer Károly országgyűlési képviselő a képviselőház ülészakának első interpellációs napján kérdést fog intézni Ernszt Sándor népjóléti miniszterhez az iránt, vajon milyen intézkedést szándékozik tenni, hogy a kakasszéki szanatórium építése mielőbb megkezdődjék. Az interpelláció ki fog térni a szanatórium létesítésének eddigi történetére s evégből a szükséges adatok megszerzése érdekében Peyer Károly már meg is tette a szükséges intézkedéseket.

Információnk szerint Ernszt Sándor népjóléti miniszter nyomban válaszolni fog az interpellációra és miután a miniszternek is az a célja, hogy a szanatórium mielőbb tető alá kerüljön s nemes hivatását szolgálja, - a válasz minden bizonnyal megnyugtató lesz.

Egyébként itt említjük meg azt is, hogy a népjóléti minisztérium terve szerint az építkezést a szentesi állami építészeti hivatal felügyelete mellett fogják lebonyolítani.

1930. október 16. 1.p.

Fordulat a kakasszéki szanatórium építése ügyében

A Részvénytársaság nem adja negyvenezer pengőért a kiszemelt ingatlant. – A város új megoldást ajánl, ami olcsóbbá teszi a telekvételt

A kakasszéki szanatórium építése valóságos tengeri kígyójává vált a közigazgatásnak. A tavasz óta húzódik ez a kérdés annak dacára, hogy a hatóság minden utat és módot felhasznált az építkezés megoldása céljából.

A legutóbbi napokban már az volt a helyzet, hogy a kérdés dűlőre jut, most azonban ismét olyan fordulat történt, mely az építkezés gyors megkezdését lehetetlenné teszi.

Az újabb eseményekről tudósítunk az alábbiakat jelenti:

Mint az köztudomású, dr. Simon József tanácsnok, a polgármester megbízása folytán a népjóléti minisztériumban bemutatta azokat az ajánlatokat, melyek a telek megszerzésre érkeztek be.

A minisztériumban töviről-hegyire átvizsgálták a dolgot és Simon József dr. tanácsnok azzal az utasítással érkezett haza, hogy tárgyaljon a Kakasszéki Fürdő Részvénytársasággal, de tárgyaljon a szomszédos telektulajdonosokkal is. A minisztériumnak az volt az álláspontja, hogy 52 ezer pengő keretén belül, számítva azt, hogy a Részvénytársaság a megvásárlandó területen hasznos beruházásokat is eszközölt, - a telekvételt meg kell oldani.

A tárgyalások meg is indultak s oly mederben folytak, melyek arra engedtek következtetni, hogy az eredmény kielégítő lesz. A magánosokkal tudomásunk szerint sikerült is a megegyezés, a Részvénytársaság azonban nem akart engedni, illetve nem tartotta megfelelőnek a felajánlott 40 ezer pengőt.

Tudomásunk szerint a Részvénytársaságnak tegnap délelőtt 9 óráig kellett volna nyilatkoznia, de a kedvező nyilatkozat helyett egy levél érkezett, mely bejelenti, hogy 40 ezer pengőért nem adja ingatlanát.

Ámde más is történt a Simon József dr. tanácsnok által folytatott helyszíni szemlék alkalmával. Kiderült, hogy Gregus Máté földjének lábában, illetve amellet a városnak 3 és fél katasztrális holdat kitevő vize van, melynek gyógyító ereje éppen olyan jó, mint a Részvénytársaság vizéé, s megközelíthetőség tekintetében se áll sokkal hátrább. Ami pedig a fásítást illeti, - a part melletti föld erre kiválóan alkalmas. Felmerült ezzel kapcsolatban, hogy a szanatóriumot nem lehetne-e itt felépíteni, ez esetben ugyanis megtakarítások volnának eszközölhetők. Ehhez a helyhez vezető út homokos, így a burkolás is mellőzhető volna. Akik kint jártak és ismerik a helyet, egyértelműen úgy nyilatkoznak, hogy ideális fekvésű, melyen megvalósíthatók lennének mindazok a kellékek, amelyeket a gyógytelep igényel, de közelebb hoznák a szükségleti forgalmat Hódmezővásárhelyhez is, ami szerintünk szintén figyelembe veendő, mert hiszen ha már építünk, akkor magunknak építsünk, s a magunk jövőbeni hasznát is nézzük.

A fentiekkel kapcsolatban tudomásunk szerint a városi hatóság olyan proposíciót tesz a népjóléti minisztériumnak, hogy szemle útján állapítsa meg, vajon a szanatórium létesítése ezen a helyen nem lenne-e megvalósítható.

Az ügy fejleményei elé élénk érdeklődéssel tekint a város egész közönsége.

1930. október 18. 2.p.

Ismét fordult a helyzet a kakasszéki építkezés ügyében

A Fürdő Részvénytársaság újabb ajánlatot tett

Lapunk egyik közelmúlt számában megírtuk, hogy azok a tárgyalások, melyeket Soós István dr. polgármester megbízása folytán Simon József dr. tanácsnok folytatott a kakasszéki

szanatórium építéséhez szükséges telekvásárlások ügyében, nem jártak eredménnyel, mert a Kakasszéki Fürdő Részvénytársaság ragaszkodott az 50 ezer pengős árhoz.

Írtuk azt is, hogy az alku folyamán kiderült, hogy a kakasszéki érben, Póshalom közelében a városnak is van vizes területe s felmerült az a gondolat, hogy a szanatóriumot itt építsék fel.

Mindezekről a városi hatóság telefonon jelentést is tett a népjóléti miniszternek.

Mint most értesültünk, megtört a jég: a Kakasszéki Fürdő Részvénytársaság tegnap délben bejelentette, hogy a kiszemelt területet a rajta levő beruházásokkal 40 ezer pengőért hajlandó eladni.

Hogy a fentiek után hol épül fel a szanatórium, azt az a miniszteriális bizottság fogja eldönteni, amelyik szombaton este Vásárhelyre érkezik. A bizottság tagjai: Joó István miniszteri tanácsos, Dalmady Győző dr. egyetemi tanár és Kovacsics Dezső belügyminiszteri titkár. A bizottság vasárnap tartja meg szemlét.

1930. október 21. 2.p.

Döntés előtt a kakasszéki szanatórium ügye

Két alkalmas helyet talált a miniszteri kiküldött

Lapunk egyik közelmúlt számában megírtuk, hogy a kakasszéki szanatórium építésével kapcsolatban a népjóléti miniszter kiküldöttje: Joó István miniszteri tanácsos városunkba érkezik.

A látogatás megtörtént. Joó István vasárnap dr. Simon József tanácsnok társaságában megszemlélte az összes felajánlott telkeket.

A szemle eredménye az, hogy a miniszteri kiküldött két olyan helyet jelölt ki, mely építkezési célokra alkalmas: az egyik a Kakasszéki Gyógyfürdő Rt. tulajdonát képező víz s az ezzel összefüggésben levő és a Mészáros örökösök földje, a másik pedig a város póshalmi vizes területe és az ennek folytatását képező és Cz. Molnár Jánosné Szent Julianna tulajdonában lévő föld.

Dr. Simon József tanácsnok a szemle eredményéről tegnap jelentést tett a polgármesternek, így azután most már napok kérdése a hely megválasztása s az építkezés megkezdése.

1930. október 22.3.p.

Szájról – szájra. A minisztertanács a kakasszéki szanatórium építésére 260 ezer pengőt, különféle más építkezésekre 870 ezer pengőt folyósított Vásárhelynek. Szóval több mint egy millió pengő felett rendelkezünk a közeljövőben, ami rengeteg éhes szájnak ad majd kenyeret és sok ezer tétlenségre kárhoztatott kéznek munkaalkalmat. Hát az igaz, hogy sokáig vártunk erre az államsegélyre, de most elmondhatjuk: várt leány várat nyer!...

1930. október 25. 1.p.

Kakasszéken épül fel – a kakasszéki szanatórium

A jövő héten th. bizottsági kisgyűlés dönt a telekvétel ügyében. – Simon József dr. tanácsnok nyilatkozata

Írtuk tegnap, hogy Simon József dr. tanácsnok hazaérkezett budapesti útjáról, mely tudvalevőleg a 870 ezer pengős államsegély mikénti felhasználásával volt kapcsolatban. Az út eredményéről Simon tanácsnok a következőkben tájékoztatta a Vásárhelyi Újság munkatársát:

A polgármester úr megbízása folytán eljárta az összes illetékes kormányzati tényezőknél az államsegély felhasználásával kapcsolatos ügyekben. Utam minden tekintetben megfelelő eredménnyel járt. Elsősorban is a kakasszéki szanatórium ügyében tárgyaltam s a belügyminisztériumból azzal a határozott utasítással jöttem haza, hogy az építkezést mielőbb kezdjük meg.

Ennek az utasításnak teljesítése érdekében, a telekvétel tárgyalása végett, a jövő hét szerdáján összeül a kisgyűlés. Már ezt megelőzően gondoskodunk, hogy a minisztérium által kívánt termódosítások sürgősen elkészüljenek s evégből a polgármester úr segéderőt rendelt ki a tervezési munkálatokhoz. A telekvétel megtörténte és a módosított tervek elkészülése után nyomban ki fogjuk írni a pályázatot az építkezési munkálatokra.

Ami a szanatórium helyét illeti, e tekintetben váratlan fordulat történt. Tudott dolog, hogy a Népjóléti Minisztérium a szanatórium elhelyezésére egyaránt alkalmasnak minősítette a Fürdő R.-T. ingatlanát és az ezzel átellenben lévő Mészáros-féle földet, valamint a város tulajdonát képező sóshalmi területet, melyet a Cs. Molnár Sándorné, Szent Julianna tulajdonát képező szomszédos birtokból kívántunk vétel útján kiegészíteni.

Az utóbbi megoldás elesett, mert Cs. Molnár Sándorné kijelentette, hogy semmi pénzért nem hajlandó földjéből a szanatóriumnak szükséges részt átengedni. Így tehát most már csupán a Kakasszéki Fürdő R.-T. területét lehet megvásárolni az alkalmasnak minősített földek körül.

Ami az iskolák és óvodák építését illeti, ezeket, miután a szükséges tervek rendelkezésre állnak, azonnal meg lehet kezdeni.

Az állomás kibővítésére vonatkozóan azt az információt kaptam, hogy a kiutalt 60 ezer pengő révén feleslegessé válik a MÁV által kívánt áru-szállítási pótfillérek behozatala.

A 60 ezer pengő ellenében a vasút is hasonló összeget épít be, vagyis a nagyállomás kibővítését 120 ezer pengő költséggel hajtják végre.

A rendőrségi palota építésére vonatkozóan a terveket a belügyminisztérium adja, a városra csupán hely kijelölésének feladata hárul. A további 300.000 pengős építkezés tekintetében szintén a belügyminisztérium adja meg a direktívákat.

Hangsúlyoznom kell, - mondta végül dr. Simon tanácsnok, - hogy az összes illetékes kormányzati tényezőket a közmunkák gyors megvalósításának vágya hatja át s éppen ezért remélhető, hogy mindazok a kívánságok, melyeket a közvélemény az államsegély felhasználásához fűz, teljesedésbe is mennek.

1930. október 26.5.p.

Nyílt tér.¹ Hol épüljön meg a kakasszéki szanatórium?

„No meg az igazság!”

A kakasszéki szanatórium ügye a szociáldemokrata haladó párt közbelépése folytán odáig haladt, hogy ez az alcím a Vásárhelyi Friss Újság hasábjaira kerülhetett. Ámde a szakértők véleményére támaszkodó „befolyásolatlan” szakember cikke és eszmeléghajó csavarja imitt-amott biccent az érvelésekben. A gúny kétélű fegyverével pedig járatlanul hadonász. Érvei sántítanak, midőn a Rt. nádjának kiirtását „munkaalkalomnak” minősíti, a Póshalomnál felállítandó szanatórium „mellékmunkálatait” (pl. az útépitési programot) pedig csak „költségtöbbletnek” tünteti fel. Azt a szót tehát, amit már a Haza Bölce is megtiltott az újságírók számára, hogy t.i. valótlanúságot ne írjanak – önmagán állapítja meg a cikkíró. Főként azért, mert úgy tünteti fel, hogy 18 szobás szállodát, 100 kabint, melegfürdőt és mosókonyhát – egyszóval mindent odaadna a kért vételárban az Rt. Ez tehát a „valótlanúság”, mert erről ezideig istenuccse – senki sem tudott. De ha a mások látóképességében „hitetlen vakon született” – és semmiféle szemüveggel látásra nem bírható cikkíró úr bebizonyítja, hogy a fent felsoroltakat a vételárba belekalkulálta az Rt.: úgy mi látóképességünk hiányos voltát készséggel s ha szükséges, nyugtázottan elismerjük. Ellenkező esetben azonban meg kell állapítanunk, hogy a cikkíró nem a magánérdeket érintő, de csupán magánérdeket szolgáló közügyért indította meg a szellemi „R 101W – e odaalkotását és úgy szállt fel rajta az önmaga által elképzelt láthatatlan magasságba.

¹ E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség és kiadóhivatal.

A társadalmi élet azonban a földön gyalogosokat meg nem látó és csak „motorosokat” képzelő légi nagyság „R 101” alkotásait is szétpukkanthatja – a pótadókat készségesen megszavazó vágyaival egyetemben – anélkül, hogy valaki felsóhajtana utána! Azért írtuk meg ezeket, mert a „rendőrileg is tilos” gyorsajtásnál veszedelmesebb a közre olyan túlképzett önmaga alkotta szaknagyság, aki azt hiszi, hogy mindenhez ért.

Egy kis önmagába szállás cikkíró Úr talán illő is lenne már! A hibátlan emlékezőtehetségnek tudni kellene arról, hogy ilyen is van.

Erdei István

1930. október 29. 1.p.

Elkészültek a kakasszéki szanatórium módosított tervei.

Hamarosan meglesz a költségvetés is.

Mint ismeretes, a népjóléti minisztérium módosításokat rendelt el a kakasszéki szanatórium eredeti tervein. Ezekkel a módosításokkal most készült el Méray Sándor főmérnök, aki rendkívül tetszetős formában oldotta meg a rábízott feladatot. Eszerint az eredetileg teljes egészében földszintesre tervezett épület az új terv szerint a középső részen emeletes lesz. A földszinten 12, az emeleten 5 betegszobát helyeznek el s ezeken kívül természetesen külön társalgó terem, rendelőszobák, orvosi és ápolói lakások is lesznek a nagyszabású épületben. Méray Sándor művét már eddig is több szakember megtekintette s mindenki a legnagyobb elragadtatással nyilatkozott arról az ideális elgondolásról, ahogy a főmérnök a szanatóriumi épületet megtervezte. Egyébként a tervek alapján most fogtak hozzá a költségvetés összeállításához is, hogy minden előkészület megtörténjék akkorára, mikorra a telekvétel kérdése végleges elintézését nyer s az építési munkálatok vállalatba adása a megvalósulás stádiumába juthat.

1930. október 29.2.p.

Kakasszék, vagy Póshalom? A telekrendezés és útépités kérdése

Örömmel látom, hogy a város minden társadalmi rétegét érdekli a kakasszéki szanatórium építésének kérdése, különösképpen pedig annak elhelyezése. Magam e néhány sorban a telekrendezés és az útépités kérdésével kívánok foglalkozni.

A kakasszéki megoldással kezdem: Adni kellene a Fürdő Rt. kilenc kishold területéért 40.000 pengőt, ezért adja a Fürdő Rt. a fürdőhöz vezető földutat, az ártézi kutat a környező – mondjuk így, - parkrészlettel és mintegy 3-4 kisholdnyi tórészt. A tó mindkét oldala be van növe náddal és azt ki kell irtani és az északi partot menetelesen alkalmassá kell tenni arra, hogy azok a betegek, akik szabadban is fürödhetnek, bele mehessenek a vízbe. Igényel ez a munka mintegy 2.000 pengőt. A vásárolt tórész keleti oldalán építeni kell egy átjáró utat, amelyen az építési anyagok és majdan a betegek átszállíthatók lesznek, különben a tó északi oldalán megépülő szanatórium csak nagy kerülővel lesz megközelíthető. Megbízható értesülésem szerint ez az áttöltés 10.000 pengő költséggel lesz létesíthető. Így a Fürdő Rt. telke belekerül 52.000 pengőbe és még akkor nem lesz egy talpalatnyi hely sem kikövezve, ami pedig ott is elengedhetetlenül szükséges. A szakértők véleménye szerint a szanatóriumot a tó északi oldalán, arccal délnek nézően kell megépíteni, miért is venni kell az északi oldalon nyolc kishold területet 10.000 pengőért. A kakasszéki megoldás tehát benne lesz, útburkolás nélkül 62.000 pengőbe.

Azt hiszem, a mostani körülmények között senki sem gondol arra, hogy az építkezéshez szükséges anyagokat Orosházán szerezzék be. Kakasszék pedig 6-7 km-rel távolabb fekszik városunkhoz, mint Póshalom, s ez a távolság az anyag szállításnál figyelembe veendő, de figyelembe veendő a betegek kiszállítási költségénél is, mint állandóan visszatérő költségtöbblet.

Pósaalom választása esetén: Meg kell venni a Szemenyei-féle 13,5 kishold terület tanyaépületekkel a kialkudott 1100 pengő holdankénti árért, mondjuk, hogy kereken 15.000 pengőért. Vagy pedig ki kell sajátítani a szakértő által javasolt Cs. Molnár Sándorné Szent Juliánna-féle földet, - habár az utóbbi gondolat felvetése kissé rejtélyes, mert a város tórészlete irányában a Szemenyei-féle föld fekszik, - de ha a szakértő azt mondja, hogy a Molnár-féle földön legyen a szanatórium, hát tessék kisajátítani. A telek tehát Pósaalmon belekerül 15.000 pengőbe. Tőrendezésre, partosításra, a tó keleti részének könnyű áttöltésére (az út a nyugati oldalon már megvan ott, nem kell tölteni) szükséges mintegy 3000 pengő, összesen telekre és telek rendezésre 23000 pengő. A tó és a műút között fekvő útszakaszt 2000 méter hosszúságban és 3 méter szélességben ki kell burkolni. Tekintve, hogy a szükséges homok igen közel fekszik, sőt a legtöbb helyen homok maga az út, újrendszerű klinker burkolat belekerülne négyzetméterenként 8 pengőbe, a hatezer négyzetméter összesen 48000 pengőbe.

Pósaalmon az út kiépítéséből a magángazdaságoknak is haszna lenne. Kakasszéken az út csak a tóhoz vezet, azt kiépítése esetén csak a szanatórium és a fürdő mostani tulajdonosai használnák. Pósaalmon az ártézi kút fúrás teljesen új munkaalkalom lenne és a szanatórium kizárólagos tulajdonát képezné. Kakasszéken a kút a Fürdő Rt. és a villa tulajdonosok közösen fúratták, az nem lenne teljesen az új tulajdonosé sem. Pósaalmon a 48000 pengős út munkaalkalom lenne, Kakasszéken a Fürdő Rt. burkolatlan útjáért, a parkszerűtlen parkért és a tószűrtlen tóért 40 ezer pengőt kell adni.

A telekvásárlás kérdésében a kisgyűlés dönt. Hát döntsön felelőssége teljes tudatában. Azonban ösmerje az összes lehetőségeket és az összes szempontokat. S ennek érdekében írtam én is e sorokat!

Takács Ferenc
kőművesmester,
th. biz. tag

1930. október 30.1.p.

Érdekes vita a kisgyűlésen a kakasszéki szanatóriumról Határozat a telekvétel ügyében

A törvényhatósági bizottság kisgyűlése szerdán délután Soós István dr. polgármester elnöklésével rendes ülést tartott, melynek legérdekesebb pontja a kakasszéki szanatórium részére történő telekvásárlás ügye volt. Ennek dacára sem jelentek meg azonban teljes számmal a kisgyűlési tagok, akik közül csupán Genersich Antal dr., Lázár Lajos, dr. Ernyey István, vitéz dr. Kozma György, dr. Földes Béla, Telek Andor, d. Sajtos Lajos, Macelka Gábor, Szathmáry Tihamér, Benes Gyula, Schmidbauer Tibor, Imre Károly, Deák Ferenc, Hódi József, Kiss Ernő és Balog Sándor vettek részt az ülésen, valamint természetesen a referensek.

A tárgysorozat negyedik pontján volt a telekvétel ügye. A vonatkozó előterjesztést Simon József dr. tanácsnok ismertette. Az ebben foglalt javaslat a Fürdő Rt. 40.000 pengőre tartott ingatlanának, valamint a tízezer pengőt érő Mészáros-féle teleknek megvételét ajánlja a szanatórium részére.

– Elfogadjuk! Elfogadjuk! – kiáltották a tanácsterem hosszú asztalát körül ülő kisgyűlési tagok és már-már úgy látszott, hogy a beterjesztett javaslatból egyhangú határozat lesz. De nem így történt. Ugyanis a javaslatához szót kért Balog Sándor s felszólalását mindjárt azzal kezdte, hogy a kakasszéki gödör körüli építkezésnek semmi értelmét nem látja, azonban ha a törvényhatóság mindenáron építkezni akar, úgy a kisgyűlés az építkezésekkel kapcsolatos összes kérdésekben való döntés jogát ruházza át a közgyűlésre. A költségek az 50.000 pengőt meg fogják haladni, tehát semmi akadálya nincs annak, hogy az ügyben a törvényhatósági bizottság közgyűlése határozzon. (Nagy zaj, ellentmondások.)

Balog Sándor azután arra mutat rá, hogy a város közvéleménye a legvegyesebb érzelmekkel figyeli a kakasszéki szanatórium részére történő telekvétel kérdését s egészen bizonyos, hogy ha a kisgyűlés az előterjesztés értelmében határoz, botrány lesz a dologból, sőt interpelláció formájában talán a képviselőházban is szóba kerül az ügy. Genersich Antal: Nem baj az!

Balog Sándor: Minden valószínűség szerint lesznek, akik megfellebbezik a kisgyűlés határozatát, amely így egyhamar aligha emelkedik jogerőre. Mindezeknek a bonyodalmaknak elkerülése miatt szükséges, hogy az ügyben a közgyűlés, ne pedig a kisgyűlés döntsön. Ha netalán mégis az történnék, hogy a kisgyűlés többsége határozni kíván, úgy vállalják majd a felelősséget azok, akik a javaslatot megszavazzák.

Soós István dr. polgármester az elnöki székből figyelmezteti Balog Sándort, hogy a kisgyűlés törvényes kötelességének tesz eleget, mikor ebben a kérdésben dönteni fog, mert 50.000 pengő kiadást meg nem haladó ingatlanvételtől van csupán szó.

Balog Sándor azzal folytatja félbe szakított szavait, hogy egyáltalán nem tartja helyénvalónak a kakasszéki építkezést, hiszen ott már letelepedett a Fürdő Rt., meg kell hagyni a fürdőt a vállalkozás birtokában. Egyébként is a póshalmi hely alkalmasabb volna a szanatórium részére, mert ott legalább a fásítás nem ütköznék akadályokba.

Nagy kellemetlenségektől akarom megóvni a kisgyűlést – mondotta végül Balog Sándor, - mikor azt javaslom, hogy a döntés jogát adjuk át a közgyűlésnek. Ezt az indítványomat fenntartom, mert nem szeretném, ha Kakasszék miatt botrányokba keveredne a törvényhatóság.

Genersich Antal dr.: Illetve éppen azt szeretné!

Lázár Lajos szólalt most fel és csodálkozásának adott kifejezést Balog Sándor ellenvetései felett, mikor – úgymond – mindenki tudja, hogy a kakasszéki víz milyen kiváló gyógyhatású!

Genersich Antal dr.: Csak éppen Balog Sándor nem tudja!

Lázár Lajos: Ha nem így állna a dolog, akkor azok, akik a Fürdő Rt-t nagy áldozatok árán megalapították, nem csinálták volna meg a vállalkozást. Ezek az emberek nemcsak a pénzüket adták a fürdő létesítéséhez, de tudásukat is. Ezek az emberek jóhiszeműen mentek bele a részvénytársaság alapításába...

Balog Sándor: Tehát ezért kell őket szanálnunk?!

Lázár Lajos: Én szívesen szanálom őket, mert kisemberekről, kisgazdákról van szó! Mikor a kormány 300.000 pengőt ad nekünk, hogy abból szanatóriumot létesítsünk, igazán szűklátókörre vallana, ha nem építkeznénk. Ami a szükséges telek megvételét illeti, erre 50 ezer pengőnél egy garással sem kell több, tehát a döntés a kisgyűlésre tartozik. Ezt a jogot nem adhatjuk ki a kezünkből.

A polgári társadalmat védjük, mikor ezzel a jogunkkal élünk, mert beszéljünk nyíltan és őszintén, kik zúdulnak majd fel, ha a határozati javaslatot a kisgyűlés elfogadja? A Haladó Párt, a szocialisták. nekik az a kötelességük, hogy zúgolódjanak!

Genersich Antal dr.: Úgy van!

Lázár Lajos: Szégyen, hogy a törvényhatóság ügyeinek intézésében könnyelműen átengedjük a teret a maroknyi kisebbséget kitevő szociálistáknak. Pirulni kell, ha a költségvetés tárgyalására gondolunk. Nekünk, akik a kisgyűlésben és a közgyűlésen a polgári társadalmat képviseljük, vigyáznunk kell, nehogy a szociálisták visszahozzák az 1918-as időket.

Balog Sándor: Ki beszél most erről?

Lázár Lajos: Én nem adom fel a magam jogait és hiába minden irka-fírka, melyeknek két lap – sajnos – helyet adott, nem vagyok hajlandó a szociáldemokraták politikai érdekeit elősegíteni azzal, hogy a kisgyűlés feladatát a közgyűlésre ruházzam.

Balog Sándor: Nem hittem, hogy Lázár Lajos úr ennyire a szívére veszi felszólalásomat. Én sem akarom a szociálisták uralmát, nem kívánom vissza az 1918-as időket, de nem is akarok ilyen erőszakolt magyarázatot adni annak az álláspontnak, amely helyesebbnek tartja, ha a

kakasszéki telekvétel ügyében a közgyűlés hozza meg a határozatot a kisgyűlés helyett. Mikor ilyen súlyos viszonyok között élünk, nem engedhető meg szerintem, hogy tenger pénzt költsünk el Kakasszékre.

Genersich Antal dr.: Miért nem kért Balog úr másra pénzt a kormánytól?

Balog Sándor: Semmi veszedelmét nem látom, hogy az ügyet a közgyűlés elé visszük...

Lázár Lajos: Ahol majd 10-12 ember terrorizálja a határozat hozatalt!

Balog Sándor: Engem nem lehet terrorizálni!

Soós István dr. polgármester: Láttuk a költségvetés tárgyalásánál, hogy mire képes 12 ember a közgyűlésen!

Genersich Antal dr.: Vannak a polgári oldalon is, akik összefognak velük!

Szathmáry Tihamér a pósahalmi megoldás ellen szól, mert szerinte ott a melegebb időben víz nincs, míg a kakasszéki tóban mindig lehet fürödni. A szanatórium – úgymond, - a közkórház egyik alosztálya lesz, ahol a súlyos betegek esetleg teljes gyógyulást találhatnak.

Miután több felszólaló nem jelentkezett, Soós István dr. polgármester reflektált a vita során elhangzottakra. kijelentette, hogy a szanatórium az első olyan gyógyintézete lesz Magyarországnak, ahol a csonttuberkulotikus betegek kezelésben részesülhetnek. Az ilyen betegek eddig csak a külföldön találhattak gyógyulást bajukra. Nemzeti érdek tehát, hogy a szanatórium mielőbb felépüljön. A telekvételhez szükséges összegből 32 ezer pengő a költségvetésbe van beállítva, míg 18 ezer pengőt a kórház fizet.

Az építkezés költségeiből a várost egy fillér sem terheli.

Ebben a kérdésben nem lehet kicsinyeskedni – mondta végül a polgármester, - nem lehet pártpolitikát csinálni és nem lehet terrorizációs kísérleteket folytatni! (Helyeslés.)

A polgármester szavai után a kisgyűlés tagjai a javaslat elfogadása jeléül felállottak, csupán Balog Sándor és Genersich Antal dr. maradtak ülve. Mivel telekvételről volt szó, névszerinti szavazást kellett elrendelni. Ennek során Genersich Antal dr. kijelentette, hogy nem kíván szavazni, Balog Sándor pedig nem fogadta el a Kakasszéki Rt. ingatlanának megvételét javasló előterjesztést. Ezek szerint tehát a kisgyűlés egy szavazat ellenében hozta meg határozatát, amelyet most 15 napos közzemlére tesznek ki.

A többi ügyek tárgyalása folyamán B. Szabó Sándor és társai kérelmére elhatározták, hogy a Búvár utcai érdekeltség tagjai az útburkolás költségének rájuk eső részét a 14 százalékos kamattal fizessék. Az új óvodák és iskolák részére szükséges telkek megvételét egyhangúlag elhatározták. – A Shell Rt.-nek engedélyt adtak, hogy Kutason benzinállomást létesíthessen. – udvarhelyi Sándor kereskedő Rothermere utcai házát megvételre ajánlotta a városnak. Az ajánlat felett napirendre tértek.

Több apróbb ügy elintézésével este 6 órakor ért véget a kisgyűlés.

1930. november 1. 4.p.

Hétfőn viszik a minisztériumba a kakasszéki szanatórium módosított terveit. Simon József dr. tanácsnok, Méray János főmérnök társaságában hétfőn reggel viszi fel Budapestre a kakasszéki szanatórium módosított terveit, hogy jóváhagyás végett bemutassa a belügyminiszternek. Simon tanácsnokékkal felutazik a fővárosba dr. Genersich Antal th. bizottsági tag is, a közkórház igazgató főorvosa.

1930. november 6. 2.p.

**Az idén már nem fognak hozzá a kakasszéki szanatórium építéséhez
Genersich Antal dr. egészségügyi főtanácsos kívánságára a tervek újabb módosítását
rendelte el a népjóléti minisztérium**

Jelentette a Vásárhelyi Újság, hogy Simon József dr. tanácsnok és Méray Sándor főmérnök kedden vitték fel Budapestre, a népjóléti minisztériumhoz a kakasszéki szanatórium módosított terveit. Simon tanácsnokot és Méray Főmérnököt Genersich Antal dr. egészségügyi

főtanácsos, kórházi igazgató-főorvos is elkísérte a budapesti útra s a tervek átadásánál szintén jelen volt a minisztériumban, ahol előterjesztette kívánságait a szanatóriumi építkezés kivitelére vonatkozóan. A minisztérium honorálta is ezeket a kívánságokat, s Méray Sándor főmérnököt a terveknek Genersich Antal dr. előterjesztése szerinti módosítására utasította. Ezek a módosítások főként abban jutnak majd kifejezésre, hogy az eredeti tervektől eltérően a szanatórium gazdasági helyiségei a gyógypavilontól különálló épületekbe kerülnek.

Mint értesülünk, Méray főmérnök a lehető legsürgősebben el fogja végezni a tervek módosítását, azonban az építkezésre az idén már nem kerülhet sor, miután a szükséges építési anyagoknak a helyszínre való szállítása a rossz útviszonyok miatt, ebben az évben lehetetlen. Ilyen körülmények között legfeljebb csak a tavasszal lehet majd hozzáfogni a szanatórium építéséhez, ami bizony elég szomorú, hiszen a késedelem miatt egy sereg ember esik el a munkaalkalomtól s ennek következtében attól, hogy a télire valót megkereshesse.

Egyébként tegnap olyan hírek terjedtek el a városban, hogy a szociáldemokrata th. biz. tagok fellebbezést nyújtanak be a közgyűlésnek a szanatórium részére történő ingatlanvásárlása ügyében hozott határozata ellen. Remélhető, hogy a tavaszig ez a fellebbezés is elintéztést nyer, s legalább akkorára minden akadály elhárul az építkezés elől.

1930. november 9. 3.p.

Fellebbezés a kakasszéki telekvásárlás ügyében

?? hiányzik

1930. november 22. 3.p.

A kakasszéki szanatórium módosított tervei. Genersich Antal dr. egészségügyi főtanácsos és Méray Sándor főmérnök pénteken reggel felutaztak Budapestre, hogy a kakasszéki szanatórium ismételt módosított terveit bemutassák a népjóléti miniszternek és jóváhagyását kérik. Genersich Antal dr. és Méray Sándor este 7 órakor tértek vissza Vásárhelyre Budapestről. A megérkezés után kérdést intéztünk Méray főmérnökhöz az új eredményére vonatkozóan, a főmérnök azonban mereven elzárkózott a felvilágosítás elől, kijelentvén, hogy nincs felhatalmazása nyilatkozatot tenni.

1930. november 27. 2.p.

A belügyminiszter jóváhagyta a kakasszéki szanatórium részére történt telekvételt.
hiányzik???

1930. december 13. 2.p.

December 30-ig lehet pályázni a kakasszéki szanatórium építésére

Az építkezés csak tavasszal kezdődhet

Mint az köztudomású, a belügyminiszter elutasította azt a fellebbezést, melyet a Kakasszéken létesítendő szanatórium telekvásárlása ügyében beadtak, így azután előtérbe került az építkezés megindítása.

értesülésünk szerint a pályázati feltételek a mérnöki hivatalban elkészültek s dr. Simon József tanácsnok, ez ügy referense tegnap ki is írta az árlejtést.

Az építési munkálatokra külön-külön december 30-ig adhatók be a pályázatok a városháza földszint 23 számú szobájában. A beérkezett pályázatokat még aznap felbontják s elbírálás végett szakértő bizottságoknak adják ki.

Az árlejtést azért tartják meg még az idén, hogy a munkálatok még a kora tavasz folyamán megkezdődhessenek s ennek révén a munkanélküliségben enyhülés álljon elő.

A munkálatoknál elsősorban családos napszámos munkásokat alkalmaznak.

1930. december 14. 5.p. hirdetés a Hódmezővásárhely-Kakasszékfürdőn létesítendő csonttuberkulotikus szanatórium összes építési munkálataira. (Az ajánlatokat 1931. január 15-én délelőtt 10 óráig kell benyújtani.)

Hódmezővásárhely thj. város VII. ügyosztályától.

9218-1930. VII. ü.e.

Hirdetés

a Hódmezővásárhely-Kakasszékfürdőn létesítendő csonttuberkulotikus szanatórium összes építési munkálataira és pedig:

I. föld, kőműves, vasbeton és elhelyező munkákra;

II. vas munkára;

III. ács munkára;

IV. tető-fedő munkára;

V. Bádogos és villámhárító felszerelési munkára;

VI. műkö munkára;

VII. burkoló munkára;

VIII. parketta munkára;

IX. asztalos, lakatos és mázoló munkára;

X. üveges munkára;

XI. redőny munkára;

XII. szobafestő munkára és végül

XIII. takaréktűzhely munkára.

Az ajánlatokat a városi VII.-ik ügyosztálynál 1931. évi január 15-én délelőtt 10 óráig kell benyújtani (városháza, földszint 23. számú ajtó).

Csak szabályszerűen kiállított, aláírt, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül, vagy posta útján beadott ajánlatok vétetnek tárgyalás alá. Az ajánlatokat „A VII.-ik ügyosztálynak, Hódmezővásárhelyen, Ajánlat a 9218/1930. sz. versenytárgyalásban kiírt Kakasszék fürdőn létesítendő csonttuberkulotikus szanatórium építési munkálataira” felirattal kell ellátni. Mindazon ajánlattevőknek, akiknek ajánlati végösszege 15.000 pengő eléri, vagy meghaladja, az ajánlati végösszeg 2 %-ának megfelelő bánatpénzt tartozik 1930. december hó 30-ik napjának délelőtt 10 órájáig a város házipénztáránál lefizetni. A nyugtát az ajánlathoz kell csatolni.

Az ajánlatokat 1931. évi január hó 15-ik napján délelőtt 11 órakor bontom fel, amikor az ajánlattevők, vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Ajánlati űrlapok és részletes feltételek folyó évi december hó 16-tól kezdve a mérnöki hivatalnál, írott oldalanként 20 fillér ellenében megkaphatók és ugyanott a tervek betekintheők a hivatalos órák alatt.

Az ajánlattevők a végleges döntés megtörténteig kötelezettségben maradnak. Az ajánlatokat 1 pengő 60 fillér állami és 80 fillér városi bélyeggel kell felülbélyegezni, ami postabélyegben is leróható.

Hódmezővásárhely, 1930. december hó 11-én.

Dr. Simon József
tanácsnok

1930. december 21. 3.p.

Szociáldemokrata panasz a közigazgatási bírósághoz a kakasszéki szanatórium részére történt telekvétel miatt. Erdei István és Borsi János, mint a vásárhelyi szakszervezeti bizottság vezetői panaszt jelentettek be a közigazgatási bírósághoz a kakasszéki szanatórium részére történt telekvétel ügyében hozott s belügyminiszterileg is jóváhagyott kisgyűlési határozat ellen. A panaszosok főként azért kérik a határozat megsemmisítését, mert mint írják,

annak meghozatalánál az érdekelt Genersich Antal dr. egészségügyi főtanácsos is részt vett. A fellebbezés részleteinek ismertetésére legközelebb visszatérünk.

1931. január 11.5.p. Póthirdetmény a Kakasszéken létesítendő csonttuberkulotikus szanatórium építéséhez szükséges tégl- és cserépanyag beszerzése és... ??? hiányzik

1931.február 6.2.p.

A kakasszéki fürdő útszolgalmi joga körül Meffellebbezték a kisgyűlés határozatát

A Kakasszéki Fürdő Részvénytársaság kérelmet adott be a városhoz, hogy a szanatórium építése folytán visszamaradó területekhez vezető út szolgalmi jogának elismerésére adjon bekebelezési engedélyt. A törvényhatósági kisgyűlés ezt a kérelmet oly formában teljesítette, hogy nem a Kakasszéki Fürdő Részvénytársaságnak, hanem ezen társaság tulajdonában visszamaradó parcellák mindenkori tulajdonosainak adta meg az útszolgalmi jog bekebelezését.

Borsi János és Erdei István a kisgyűlés ezen határozatát közérdekből sérelmesnek találják és a határozat ellen fellebbezést nyújtottak be a belügyminiszterhez.

A fellebbezők elmondják, hogy a mai gazdasági helyzet és Hódmezővásárhely város vagyoni viszonyai nem alkalmasak arra, hogy a város közönsége egy magánvállalkozásnak indok nélkül ajándékot adjon. Ha már megtörtént az az ez idő szerint jóvátehetetlen hiba, hogy Hódmezővásárhely város közönségével megvásároltattak egy, a Kakasszéki Rt. tulajdonában levő telket 50.000 pengőért, tehát oly értékben, amely annak forgalmi értékét négyszeresen túlhaladja, mert ugyanilyen nagyságú és alkalmasabb telket 10-15 ezer pengőért is lehetett volna kapni, akkor legalább ne tetézzék ezt a rossz gazdálkodást azzal, hogy a Kakasszék Fürdő Rt-nek, mint nyereségre alakult magánvállalkozásnak, olyan ajándékot adjanak, amely ajándék által a város közönsége kárára újabb ezekkel gazdagodik.

A helyzet ugyanis az, hogy azokat az utakat, melyekre az említett vállalkozás most útszolgalmi jognak bekebelezését kéri, ez a vállalkozás a város közönségének súlyos pénzekért adta el azokkal a telkekkel, amelyeket a város tőle megvett. Ezek az utak a telkeknek egy igen nagy részét teszik ki, és ha már – mint ahogy az biztosra vehető, - élt a Kakasszék Fürdő Rt. tulajdonosaiban az a gondolat, hogy az üzlet létrejövetele esetén útszolgalmi jogot fognak kérni ezekre az utakra, akkor legalább az eladás alkalmával arra is gondolniuk kellett volna, hogy ezeket az utakat ne a telkek értékében adják el, hanem azok áránál olcsóbban, hogy tényleg igényt formálhassanak az útszolgalmi jognak ingyenesen való megengedésére.

Az volna a javaslatunk, hogy ha erre az útszolgalmi jogra szüksége van a Kakasszéki Fürdő Rt-nek, akkor annak egyszer s mindenkorra való átengedéséért, illetve ezen jog elismeréséért fizessen 10.000 pengőt Hódmezővásárhely város közönségének, amely összeg még mindig igen csekély és még mindig nem áll arányban azzal az árral, amelyért a város a telküket megvette. Ez az óhajunk mindenekelőtt városunk érdekeit szolgálja, mert kevesbíteni óhajtjuk azt a súlyos terhet, amelyet a telek megvásárlásával indoktalanul magára vett, nem áll ellentétben semmiféle szokással, nem sérti senkinek az érdekeit, nem ellenérték nélkül kívánjuk és nem olyan testülettől, amely a köz szolgálatában áll, amely altruista alapon működik, hanem olyan vállalkozástól, amelynek célja, mint azt az előzmények mutatták, elsősorban a nyereségre való törekvés.

A megtámadott határozat megokolása semmi néven nevezendő magyarázatát nem adja annak, hogy miért kellett útszolgalmi jogot ingyenesen átengedni, mert az, hogy a szolgalmi jogra a visszamaradó telkek megközelíthetése érdekében volt szükség, még nem jelenti azt, hogy a telektulajdonosok, a jelen esetben a Kakasszék Fürdő Rt megérdemelten juthat ilyen

ajándékhoz és nem jelenti azt, hogy ezen telkek tulajdonosai a város közönsége terhére ily módon gazdagodhatnak.

1931. február 14. 3.p.

Pestre viszik a kakasszéki szanatórium végleges tervét. Pénteken délben Joó Tibor dr. miniszteri tanácsos a népjóléti minisztériumból letelefonált Vásárhelyre s kérte Soós István dr. polgármestert, hogy küldje fel Pestre a kakasszéki szanatórium végleges tervét s a népjóléti miniszter rövidesen átnézi és jóvá fogja hagyni. A terveket Méray János főmérnök a minisztérium kívánságához képest ma Pestre viszi s ha azok később érkeznek is le, mint ahogy számítanak rá, ettől függetlenül az építkezéseket meg lehet kezdeni.

1931. február 25.2.p.

Ma lesz a döntés a kakasszéki szanatórium építési munkálatainak vállalatba adásáról. Mint értesülünk, a számvevőség felülbíráta a kakasszéki szanatórium építési munkálataira benyújtott ajánlatokat s kapcsolatos javaslatát tegnap benyújtotta Soós István dr. polgármesterhez. Miután államsegéllyel történő építkezésről van szó, a polgármesteri döntés előtt ki kell kérni az állami építészeti hivatal véleményét is, s evégből Simon József dr. tanácsnok, valamint Draskovics Ernő főszámvevő kedden délután beutaztak Szegedre, hogy ott bemutassák a számvevőség javaslatát. Az állami építészeti hivatal mára küldi meg véleményét, és ennek ismeretében Soós István dr. polgármester nyomban intézkedik a munkálatok vállalatba adása iránt, ami még a mai nap folyamán meg fog történni.

1931. február 26. 2.p.

Döntött a kisgyűlés a kakasszéki munkák odaítéléséről

A törvényhatósági kisgyűlés szerdán délután 4 órakor gazdag tárgysorozattal tartotta február havi rendes ülését, a tagok csaknem teljes számú megjelenése mellett. A tárgysorozati pontok legnagyobb része azonban nem volt általános érdekű, csupán a kakasszéki szanatórium munkálatainak odaítélése tette érdekessé az ülést. Ezt a pontot délelőtt vették fel a póttárgysorozatba.

Soós István dr. polgármester a tanácskozás megnyitása után rögtön javasolta, hogy fontosságára való tekintettel ezt a pontot tárgyalja legelőször is a kisgyűlés. A javaslat elfogadása után Simon József dr. tanácsnok felolvasta a polgármester javaslatát, melyet Soós István dr. a számvevőség és a szegedi Állami Építészeti Hivatal indítványai alapján tett meg. A javaslat a következőképpen szól:

A kakasszéki szanatórium föld, kőműves, elhelyező és vasbeton munkálatait ifjú Szathmáry János és társa Pálinkás János építőmesterek részére kívánja kiadni a kisgyűlés, s ezirányú javaslatot terjeszt a közgyűlés elé elfogadás végett. A javaslatot az teszi indokolttá, hogy Szathmáry János és társa tették a legolcsóbb ajánlatot, amennyiben 54.987,88 pengőért vállalták a jelzett munka elvégzését.

A többi munkálatok kiadásánál saját hatáskörében döntött a kisgyűlés, mivel azok vállalati összege alul van az ötvenezer pengőn, s így a munkálatokat már oda is ítélte.

A vasmunkát a Neff és Steinkampf-cég kapták 9684 pengős ajánlattal, az ácsmunkát Szőke Imre 12.615.64 pengős ajánlattal, a tetőfedő munkát a Szalai-testvérek 790,25 pengőért, a burkoló munkát ugyancsak a Szalai testvérek 22.261,48 pengős vállalati összeggel. A bádogos és villámhárítók felszerelési munkáinak elvégzésére Kratochwill János bádogos-mester kapott megbízást, aki 309,68 pengős munkadíjat kalkulált, a parkettmunkát Kass Károly asztalosmester nyerte el 452,62 pengős ajánlatával, az asztalosmunkát Lele Ferenc kapta 8895 pengős ajánlatával, a lakatos munka Várad Lajos és fia cégé lett 6256.22 pengővel, az üvegező munka a Wolf Mórícé 2658,28 pengővel, a redőnykészítés a Novák

József cégé 521.20 pengővel, a cserépszállításra az orosházi Kristó és társa téglagyár kapott megbízást, amely ezrenként 40 pengőért szállítja a cserepet.

Mindezeket a munkálatokat egyhangúlag ítélte oda a kisgyűlés, csupán a festési, téglaszállítási és takaréktűzhely készítési munkálatok odaítélésénél volt vita, melyet úgy oldottak meg, hogy a jelzett munkálatokra új pályázatot hirdetnek.

A továbbiakban elhatározták, hogy a Szentesi útféle Kisgazdakör részére 300 öl telket engednek át...

Több apró ügy letárgyalása után a kisgyűlés 6 órakor ért véget.

Itt említjük meg, hogy értesülésünk szerint Simon József dr. tanácsnok, a kakasszéki szanatórium föld, kőműves és elhelyező munkálatainak mielőbbi vállalatba adhatása végett, szombat délutánra rendkívüli közgyűlés összehívását javasolja ma Soós István dr. polgármesternek. Ez a közgyűlés dönt majd a kisgyűlés azon javaslatára felett, hogy Szathmáry János kapja a szanatórium építkezés legelőbb elkezdendő munkáit.

1931. február 27. 1.p.

Hétfőn lesz a rendkívüli közgyűlés

Jelentettük tegnap, hogy a kakasszéki szanatórium föld-, elhelyező- és kőműves munkálatainak vállalatba adásáról a törvényhatósági bizottság rendkívüli közgyűlése fog dönteni. Szerdán még az volt a helyzet, hogy a közgyűlést szombatra hívják össze, de tegnap Soós István dr. előterjesztése alapján Mokcsay Zoltán főispán úgy intézkedett, hogy a gyűlés idejét hétfő délután 3 órára tűzi ki. A rendkívüli közgyűlésnek előre láthatólag csak a kakasszéki szanatórium föld-, elhelyező- és kőműves munkálatainak vállalatba adása lesz a feladata, ami minden valószínűség szerint egyhangú határozattal történik meg, mégpedig a legolcsóbb ajánlatot benyújtó vállalkozók: ifj. Szathmáry János és Pálincás János építőmesterek javára.

1931. március 3.2.p.

Döntött a th. bizottság a kakasszéki építkezés vállalatba adásáról

Két interpelláció a rendkívüli közgyűlés előtt

Nagy érdeklődés mellett tartották meg tegnap délután a törvényhatósági bizottság rendkívüli közgyűlését, melyet a kakasszéki szanatórium föld, elhelyező és kőműves munkálatainak vállalatba adása ügyében való döntés céljából hívott össze Mokcsay Zoltán dr. főispán. Fél öt órára járt az idő, amikor Soós István dr. polgármester a közgyűlést megnyitotta és Simon József dr. tanácsnok felolvasta a kisgyűlés javaslatát, amely tudvalevőleg ifj. Szathmáry János és Pálincás János építőmestereket ajánlja megbízni a kakasszéki szanatórium föld-, elhelyező és kőműves munkálataival.

Papp Lajos elfogadja a kisgyűlési javaslatot, de kéri, hogy a jövőben gyorsabb tempóban történjék döntés a közmunkák vállalatba adásánál.

Weisz Miklós azt kérdezi, vajon nem eshetik-e kifogás alá az, hogy ifj. Szathmáry János neve négy különféle ajánlaton szerepel.

Karácsonyi Ferenc szerint a szerződési feltételek közé bele kell venni, hogy az építkezésnél kizárólag vásárhelyi munkásokat alkalmazhatnak a vállalkozók.

Soós István dr. polgármester az elhangzott felszólalásokra adott válaszában kijelentette, hogy az ajánlatok felülvizsgálása azért nem történhetett gyorsabban, mert 97 pályázatot kellett elbírálni, ami igen hosszadalmas munka volt. Ami a vásárhelyi munkások alkalmazását illeti, ez egészen természetes követelmény s éppen ezért már a pályázati hirdetményben feltételként szerepelt. Weisz Miklós kérdésére vonatkozóan kijelentette a polgármester, miszerint az aligha képezheti kifogás tárgyát, hogy ifj. Szathmáry János neve négy különféle ajánlaton szerepelt a versenytárgyaláson.

A polgármesteri válasz után a közgyűlés egyhangúlag hozzájárult ifj. Szathmáry János és Pálincás János vállalkozói megbízatásához.

Ezután a bejegyzett interpellációkra adott polgármesteri válaszokat olvasták fel. Posztós Sándornak arra az interpellációjára, hogy a katonaság a kaszárnya építéséhez Budapesten gyártott „üreges téglát” akar felhasználni, a polgármester azt válaszolta, hogy a minisztériumi katonai mérnökök valóban ezt tervezik, de ő minden igyekezetével meg szándékozik akadályozni a terv valóra váltását. A cél ugyanis az, hogy a vásárhelyi közmunkáknál a vásárhelyi vállalkozók és munkások részére biztosítsanak kereseti lehetőséget, ne pedig vidéki, vagy budapesti cégek és munkások számára.

A második interpellációt Karácsonyi Ferenc jegyezte be, aziránt érdeklődően, hogy a III. kerületi tisztiorvos – ez idő szerint dr. Draskovics Pál, - miért nem lakik a kerületében, holott erre kötelezve van. A polgármesteri válasz szerint azért, mert a III. kerületben nem lehet alkalmas lakást kapni. Különben is Draskovics dr. tulajdonképpen mártélyi tisztiorvos és a III. kerületben csak mint behelyettesített szerepel.

Karácsonyi Ferenc nem veszi tudomásul a polgármesteri választ.

Draskovics Sándor: Annyi baj legyen!

Karácsonyi Ferenc szerint a lehető legrövidebb időn belül akár 25 megfelelő lakást is lehetne szerezni, ha valaki komolyan utána nézne. Ő a maga részéről hajlandó segítségére lenni dr. Draskovics Pálnak a lakáskeresésben.

Draskovics Ernő: Nincs az magára bízva!

Soós István dr. polgármester élő szóval megismétli az interpellációra adott írásos válaszát és kéri annak tudomásul vételét.

Karácsonyi Ferenc: Szívesen ajánlok lakást a doktor úrnak!

Takács Ferenc: Legalább 20 lakást lehetne szerezni hamarosan!

Soós István dr.: Én nem vagyok lakásközvetítő hivatal, az ajánlatokkal tessék egyenesen a doktor úrhoz fordulni! (Derűtség.)

A polgármester választát végül is tudomásul vette a közgyűlés, melynek érdekes nevezetessége volt, hogy részt vettek a tárgyaláson Weisz László, a kereskedői érdekképviselő dr. Blantz Béla helyére delegált th. bizottsági tagja, valamint az új és igazolt iparos városatyák: Simon Sándor és Bartók István.

1931. március 17. 4.p. Hirdetmény a Kakasszéken építendő szanatóriumhoz szükséges mintegy 600.000 darab téglafuvarozása tárgyában. ?? hiányzik

1931.március 22.1.p.

A polgármester megrágalmazása miatt pénzbüntetésre ítélték

Erdei István szocialista párttitkárt és Posztós Sándort

A múlt év június hó 17-én Erdei István és Posztós Sándor aláírásával egy cikk jelent meg a „Népszava” című pesti lapban. A cikk Mayer János földművelésügyi miniszter látogatásával kapcsolatosan éles támadást tartalmazott a vásárhelyi hatóságok ellen. A cikkírók ugyanis azt kérték a földművelésügyi minisztertől, hogy „küldjön ide kormánybiztost, mert az itteni nép már megelégedte a helyi hatóságok üres ígéreteit és gyámoltalanságát.”

A cikknek e tényállításai miatt a belügyminiszter felhatalmazása alapján hivatalból üldözendő rágalmazás címén bünvádi eljárás indult Erdei István és Posztós Sándor ellen. Az érdekes pörben, melyben sértettként Soós István dr. polgármester szerepelt, a budapesti törvényszék Töreký tanácsa előtt pénteken tartották meg a főtárgyalást. A vádlottak védekezésük során azt hangoztatták, hogy az inkriminált cikk megírásánál a közérdek vezette őket s a kifogásolt állítások igazolására a valódiság bizonyításának elrendelését kérték. Kun Béla képviselőt, Kovács Jenő, Takács Ferenc, Papp Lajos és Karácsonyi Ferenc th. bizottsági

tagokat jelentvén be tanukul. A valódiság bizonyítása során többek között azt akarták igazolni, hogy például a kakasszéki építkezés késedelmes elrendelése a helyi hatóságok hibájából történt.

A vádat képviselő főügyész nem ellenezte a valódiság bizonyítását, a törvényszék azonban nem látta fennforogni a vádlottak vonatkozó kérelmének szükségességét és ezért elutasította azt.

Ezután a vád- és védbeszédre került a sor. A főügyész a vádlottak szigorú megbüntetését, Erdei István és Posztós Sándor pedig felmentő ítéletet kértek. Hosszas tanácskozás után hirdetett ítéletet a törvényszék.

Eszerint: a bíróság úgy Erdeit, mint Posztóst, bűnösnek találta a terhükre rótt cselekményben s ezért 400-400 pengős pénzbüntetésre ítélte a két vádlottat.

Az indoklás szerint a törvényszék a vádlottak büntetlen előéletére való tekintettel mellőzte a fogházbüntetés kiszabását.

Az ítélet ellen úgy a vád, mint a védelem fellebbeztek.

1931. március 29.2.p.

Hétfőn dönt a kisgyűlés a kakasszéki szanatórium téglaszállításáról

Mint ismeretes, a kakasszéki szanatórium építési munkálataira beérkezett pályázatok elbírálásánál nem történt döntés a szükséges téglák beszerzése és a helyszínre való kifuvarozása iránt, hanem ezekre a vállalatokra új árlejtést hirdetett a város. Az ajánlatok benyújtása már meg is történt és Soós István dr. polgármester hétfőn délután 4 órára rendkívüli ülésre hívta össze a kisgyűlés tagjait, akik hétfőn döntenek a téglaszállítás és az anyagnak a helyszínre való fuvarozása ügyében meghirdetett új versenytárgyalás eredményét illetően.

A döntés után, illetőleg amikor a kisgyűlés határozata jogerőre emelkedik, a megbízott vállalkozók azonnal hozzákezdenek a téglaszállítás lebonyolításához, hogy azután a kakasszéki építkezésnek ne legyen semmiféle akadálya.

1931. március 31. 2.p.

Döntött a kisgyűlés a kakasszéki téglaszállításról

A fuvarozást házilag oldják meg

Soós István dr. polgármester elnöklete alatt tegnap délután tanácskozásra ült össze a törvényhatósági kisgyűlés, hogy döntsön a kakasszéki szanatórium építéséhez szükséges téglaszállítás ügyében.

A beérkezett ajánlatokat, illetve a tartott árlejtések eredményét Simon József dr. tanácsnok ismertette, majd Soós István dr. polgármester világította meg a helyzetet, rámutatván arra, hogy a téglaszállításnál is figyelembe kell venni a helyi nagy munkanélküliséget.

Az előadói javaslat különben az volt, hogy a téglaszállítással a városi téglagyárat, mint legolcsóbb ajánlattevőt bízzák meg, a kifuvarozás kérdését pedig házilag oldják meg.

A kisgyűlés ilyen értelemben határozott, megbízást adott azonban a polgármesternek, hogy lépjen érintkezésbe a helyi téglagyárosokkal s amennyiben azok hajlandók annyiért szállítani, mint a városi téglagyár, - fele részben legyen a vállalat az övék.

Úgy tudjuk, hogy a sürgősségre való tekintettel a téglaszállítást már a mai napon megkezdik a városi téglagyárból.

Szükségesnek tartjuk megemlíteni, hogy a fuvarozásba bevonják a kisfuvarosokat is, ők a műúttól a helyszínre fognak szállítani.

1931. április 2.1.p.

A kisgyűlés hétfői határozatát kedden megpanaszolták és a minisztérium szerdán már fel is függesztette a kakasszéki téglaszállítás végrehajtását

A törvényhatósági kisgyűlés hétfőn délután tartott tanácskozása alkalmával – mint megírtuk, - úgy határozott, hogy a kakasszéki szanatórium téglaszállításával a városi téglagyárat, mint legolcsóbb ajánlattevőt bízta meg, egyben felhatalmazást adott a polgármesternek, hogy amennyiben a helyi téglagyárak hajlandók ugyanolyan áron kalkulálni, mint a városi téglagyár, vonja be ezeket is a szállításba.

A kisgyűlés fenti határozatát az orosházi Kristó-féle téglagyár megpanaszolta s tegnap a belügyminisztertől az alábbi leirat érkezett a polgármesterhez:

Az 1931. évi március 20-án 79811. alatt kiadott rendeletemre azonnali jelentés végett azzal küldöm meg Polgármester Úrnak, hogy a jogorvoslattal megtámadott határozatnak végrehajtását a Polgármester Úr jelentése alapján hozandó döntésemig függőben kell tartani. Budapest, 1931. március 31.

A miniszter megbízásából:
Janda sk.
miniszteri osztálytanácsos.

Eddig a leirat, mellyel kapcsolatban illetékes helyen a következőképpen világították meg a dolgot:

A kakasszéki szanatórium építéséhez szükséges téglaszállítás ügyénél minden tekintetben a legszigorúbban érvényesültek azok az elvek, melyeket a közszállítási szabályrendelet előír.

A téglaszállításra tartott árlejtés alkalmával ezrenként 30 pengővel a városi téglagyár tette a legkedvezőbb ajánlatot, az utána következő ajánlat az orosházi Kristó téglagyaré, mely az építési helyszínén átadva a téglá ezréért 43 pengőt kért.

Ugyanekkor árlejtést tartottak a fuvarozásra is és ezzel kapcsolatban a hivatalos álláspont az volt, hogy a fuvarozás eredménye nem kielégítő s erre új pályázatot kell hirdetni. Ez meg is történt. Ezen az árlejtésen a kisfuvarosok mind húsz pengős ajánlatot adtak be, a Kristó téglagyár pedig eredeti ajánlatát módosította úgy, hogy a fuvarozást ezrenként öt pengőért vállalja, illetve a helyszínen 40 pengőért adja át a szükséges téglát.

A döntés előtt számítások történtek, melyből az derült ki, hogy a fuvarozás Vásárhelyről a helyszínig ezrenként 12 pengőért házilag megoldható, így a szükséges téglá, a városi téglagyár ajánlatát tekintve, ezrenként 42 pengőbe kerül, tehát a legolcsóbb, mert a Kristó téglagyár módosított ajánlata a közszállítási szabályrendelet értelmében nem volt figyelembe vehető.

Mérlegelte azonban a kisgyűlés azt a körülményt is, hogy építési munkánál elsősorban vásárhelyi munkanélküliek jussanak keresethez s éppen ezért döntött úgy, hogy amennyiben a megegyezés lehetséges, az összes vásárhelyi téglagyárak részesüljenek a szállításban.

Informátorunk végül a következőket mondta:

Minden esetre megnyugtató az a gyorsaság, mellyel a belügyminisztérium a kakasszéki téglaszállítás ügyét kezeli. Úgy látszik ebből, hogy a középítkezések aktáinak intézésénél az eddigi gyakorlattal szemben ezután új módszer szerint járnak el, amiből azt az örvendetes következtetést vonhatjuk le, hogy most már hasonló gyorsasággal fog megtörténni a minisztérium döntése a rendőrségi palota, a helyőrségi laktanya és a többi kilátásba helyezett közmunkaalkalmak tekintetében is.

1931. április 5.2.p.

Jóváhagyták a kakasszéki szanatórium átdolgozott terveit

Minden akadály elhárult az építkezés megindulása előtt

A népjóléti minisztérium kívánsága folytán a kakasszéki szanatórium építési terveit a városi mérnöki hivatal jelenlegi vezetője, Méray Sándor főmérnök átdolgozta s jóváhagyás végett a polgármester felterjesztette az illetékes műszaki tényezőkhöz.

Dr. Simon József tanácsnok és Draskovics Ernő főszámvevő, akik kedden és szerdán Budapesten jártak, megsürgették az akták elintézését. Azért volt ez fontos, mert a tervek nélkül az építkezést nem lehetett volna megkezdeni. Mint értesülünk, a közbejárás teljes sikert eredményezett, amennyiben az átdolgozott terveket minden változtatás nélkül jóváhagyták s pár napon belül leküldik.

Az építés elé akadályokat gördített a téglaszállítás ügyében a napokban érkezett belügyminiszteri leirat, - ez azonban – mint mondják – nem komoly természetű, mert a megfelelő felvilágosítás révén a belügyminisztériumban a hivatalos álláspontot honorálni fogják, hiszen az árlejtés a közszállítási szabályrendeletben lefektetett rendelkezések betartásával történt, s föltétlen figyelembe kell venni azt is, hogy a város elsősorban a maga munkanélkülijeinek akar kenyeret adni.

Ha minden rendben megy, a szanatórium építését e hónap közepén megkezdik.

1931. április 11.3.p.

Megmarad a kakasszéki telektulajdonosok útszolgalmi joga. A törvényhatósági kisgyűlés annak idején kimondta, hogy a Kakasszéki Fürdő Rt. tulajdonába vissza maradó területek mindenkori tulajdonosainak útszolgalmi jogot biztosít. A kisgyűlésnek ezt a határozatát Borsi János és Erdei István megfellebbezték a belügyminiszterhez, aki tegnap érkezett leiratában tudatja, hogy a fellebbezést elutasítja, s meghagyja a telektulajdonosok útszolgalmi jogát, ami azt jelenti, hogy anélkül használhatják a város tulajdonába átment utakat, hogy fizetnének érte valamit.

1931. április 25.1.p.

Érdekes ügyek szerepeltek a kisgyűlés napirendjén Miért nem hajtják végre a külterületi útburkolási programot?

– kérdezte Lázár Dezső – vita a körtöltési illetékről

A törvényhatósági bizottság kisgyűlése pénteken délután dr. Soós István polgármester elnöklésével tartotta április havi rendes ülését. A napirend első pontjaként azt a polgármesteri előterjesztést tárgyalták, mely az ínségmunkák lebonyolítására 10 ezer pengős kamatmentes kölcsön felvételét javasolja.

Lázár Dezső elfogadja a polgármester javaslatát, egyúttal azonban rámutat arra, hogy még semmiféle intézkedés nem történt a törvényhatósági bizottság által elhatározott négyesztendős külterületi útburkolási program ez évben esedékes részének megvalósítása iránt.

A közgyűlési határozatot be kell tartani a burkolási program által érintett külterületi határrészek érdekében, de meg azért is, mert ezáltal jelentős munkaalkalmat biztosíthat a törvényhatóság a munkanélküliség miatt nyomorgó földmunkások részére.

Soós István dr. polgármester, majd pedig vitéz Juhász Mihály dr. tanácsnok válaszoltak Lázár Dezső fejtegetéseire s kijelentették, hogy az említett útburkolási programból a Lelei- és Rárósi-utak kövezésére vonatkozó rész már végre van hajtva és ha lesz pénz, a munkálatokat majd folytatják. Juhász tanácsnok azt is megemlítette, hogy a kisuvarosok munkanélküliségéről jelenleg nem lehet beszélni, mert hiszen ez idő szerint az összes vásárhelyi fuvarosoknak van munkájuk.

Lázár Dezső megállapítja, hogy ő nem a fuvarosokról beszélt, hanem a földmunkások munkanélküliségét említette. Amilyen örvendetes ugyanis, hogy a fuvarosok munkanélkülisége megszűnt, éppen annyira sajnálni kell azokat a földmunkásokat, akik még ma is kereset nélkül vannak, ezeknek érdekében szólott, midőn a külterületi útburkolási program végrehajtását sürgette.

A körtöltési illeték

ügyében érkezett belügyminiszteri leiratot ismertette ezután vitéz Juhász Mihály dr. tanácsnok. Mint a Vásárhelyi Újság közölte, a belügyminiszter Halmi János nyug. főgimn. tanár fellebbezése folytán megsemmisítette azt a közgyűlési határozatot, mely a Vásárhelyre eső 29 ezer pengős körtöltési illetéket fele-fele arányban a körtöltésen belül eső házak és földek tulajdonosaira hárítja. A miniszter azt kívánja, hogy a közgyűlés olyan elosztási kulcsot állapítson meg, mely a körtöltési illeték egyharmad részével terheli meg a védett földeket, és kétharmad résszel pedig a házakat. A miniszter helyesnek tartaná, ha az illeték bizonyos hányadát az egész lakosságra kivetnék, miután a körtöltés árvízveszély esetén nemcsak az ingatlan vagyont, hanem ingóságot és az emberéletet is védi.

A polgármester szerint a miniszternek ez a döntése rosszindulatú információkon alapszik, s így a törvényhatósági bizottság igazságos teherkirovással szemben helytelenül akarja a körtöltési illetéket a ház- és földtulajdonosok között elosztani. A házingatlanok máris agyon vannak nyomorítva a különféle adókkal és ezért nem lehet tovább srófolni a terheket, amint azt a belügyminiszter előírja. A polgármester erre való tekintettel azt javasolja, hogy a törvényhatósági bizottság feliratban kérje a minisztert döntésének megváltoztatására.

Lázár Dezső elismeri, hogy a házakra igen súlyos közterhek nehezednek, azonban az is igaz, hogy a belterület sokkal nagyobb értéket reprezentál, mint amennyi a szántóföldek értéke. A körtöltés által nyújtott védelem is inkább a beépített terület számára fontos, míg a körtöltés által határolt szántók szempontjából úgyszólván teljesen közömbös dolog, hogy van-e körtöltés, vagy sincs. Ennek dacára mégis az a helyzet, hogy a földekre kirótt körtöltési illeték holdanként átlagban 33-35 pengő között mozog, sőt van olyan ártéri földtulajdonos is, akivel 46 pengő 33 fillér illetéket fizetnek katasztrális holdanként.

Ez olyan horribilis teher, amelyet a jelenlegi terményárak mellett nem lehet elviselni. Ebből a szempontból nézi és így helyesnek tartja a miniszternek azt a döntését, amely a földingatlanok ártéri illetékterhét csökkenti. A maga részéről szintén úgy vélekedik, hogy a kis családi házakat sem szabad további közterhekkel sújtani, ám a belvárosi házak és paloták tulajdonosai nem fogják megérezni, ha az eddiginél valamivel több körtöltési járulékot vetnek ki rájuk.

Csáky Lajos dr. főügyész rövid felszólalása után a kisgyűlés elfogadta a polgármester előterjesztését.

A közegészségügyi bizottság kiegészítése vált szükségessé Zehery Lajos nyug. táblabíró halála és Plavetz Gyula evangélikus esperes th. bizottsági tagságainak megszűnése miatt. Soós István dr. polgármester ezzel kapcsolatban javasolta, hogy Ormos Pál dr. kórházi főorvost, a Közegészségügyi Intézet helyi fiókjának vezetőjét hívják be, mint hatósági orvost a bizottság egyik új tagjául.

Czakó Lajos dr. tisztifőorvos ellenezte Ormos Pál dr. behívását. A törvény előírása szerint ugyanis kizárólag hatósági orvos hívható be hivatalból az egészségügyi bizottság tagjainak sorába, már pedig Ormos dr. nem hatósági orvos.

Hosszabb vita kerekedett a kérdés körül, s a kisgyűlés végül is Czakó Lajos dr. álláspontját tette magáévá, mellőzve dr. ormos Pálnak a közegészségügyi bizottság tagjai sorába történő behívását.

Pótmunkák Kakasszéken

A polgármesternek az a bejelentése következett ezután, hogy a kakasszéki szanatórium építésénél, az alapozás során, a talaj teherbíró képessége a tervekben nem szereplő pótmunkák elvégeztetését teszi szükségessé. A pótmunkálatok körülbelül 15 ezer pengőbe fognak kerülni, de viszont ez az összeg más megtakarítások révén megtérül.

Balog Sándor: Majd meglátjuk!

A polgármester felhatalmazást kér a pótmunkák elrendelésére.

Lázár Dezső: A talaj teherbíró képességével már a tervezésnél számolni kellett volna!

Méray Sándor főmérnök: Akkor még azt sem tudtuk, hol lesz az építkezés!

Lázár Dezső: Ez bizony elég baj!

A kisgyűlés végül is hozzájárult a pótmunkák elrendeléséhez.

Végül több apróbb ügy elintézése következett. Ezek során fedezet hiányában elvetették Móricz Imrénének a Csiga utca kinyitására irányuló indítványát, mert ehhez legalább 15 ezer pengőre volna szükség.

Magáévá tette a kisgyűlés Varga Sándor indítványát, mely a még k??? gyűlésnek, hogy ebben az irányban írjon fel a népjóléti miniszterhez.

1931. április 25.3.p.

Hozzáfoglak a kakasszéki szanatórium építési munkálataihoz. A sok huzavona végre tegnap, pénteken megkezdődtek a kakasszéki szanatórium építésének munkálatai. Ifj. Szathmáry János és Pálincás János építési vállalkozók munkásai csákányukkal belevágtak a földbe, s hozzáfoglak a szanatóriumi főépület alapozásához.

1931. május 20.2.p.

Csak középítkezés van Vásárhelyen, a magánosok alig építtetnek.

Mi újság Kakasszéken, - beszélgetés Mérai főmérnökkel

A Vásárhelyi Újság munkatársa városházi riportszerző körútján tegnap délelőtt a népjóléti hivatal ajtajában találkozott Borsi Jánossal, az építőmunkások elnökével, aki keserűen panaszkodott a nagy munkanélküliség miatt, amely legfőként az építő szakmát sújtja még mindig a télihez hasonló nagy arányokban. Azt is Borsi János mondta el nekünk, hogy az ácsipar helyzete egyenesen katasztrofális, mert ennek a szakmának semmiféle munkaalkalma nincs. A panaszos hangokkal kapcsolatban Mérai Sándor főmérnökhöz fordultunk és megkérdeztük, vajon ő milyennek látja a vásárhelyi építőipar helyzetét.

Válaszában mindenekelőtt azt hangsúlyozta a főmérnök, hogy Vásárhelyen az építőszakmának ez idő szerint úgyszólván csupán a város ad munkát, mert magánépítkezés csak elvétve akad. Iskolákat, óvodákat építtet a város, kijavíttatta a kongotéglából készült útburkolatokat, most hozatja rendbe a múltkori szélvihar által megrongált 15 középületet s javában folyik a kakasszéki szanatórium építése is. Hamarosan megkezdik a kaszárnya építését és még ebben az évben tető alá kerül a rendőrségi palota, ami kettős munkaalkalmat jelent a tűzoltólaktanya kitelepítése miatt szükségessé váló építkezés folytán. Szóval mindezekből megállapítható, hogy Vásárhely nem szűkölködik középítkezésekben, tehát a munkanélküliség okát sem itt kell keresni, hanem abban, hogy magánépítkezés van kevés. Ez viszont az általános pénzhiány következménye, ami nemcsak a magánosokat, de mint ismeretes, magát a várost is igen érzékenyen sújtja.

Ami a kakasszéki építkezést illeti, kijelentette a főmérnök, hogy Kakasszéken a munka a rendes tempóban halad. Az előírt beton alapozási munkálatokkal most készültek el, úgyhogy pünkösd után hozzá lehet majd fogni a kőműves munkálatokhoz is, amelynek során legelőbb is az épület középső részét, tehát az emeletes részt hozzák tető alá.

1931. május 24.6.p.

9434-1931

Hirdetmény

a kakasszéki szanatórium mázólo és szobafestő munkáinak vállalatba-adása tárgyában.

A Kakasszéken épülő csonttuberkulotikus szanatórium szobafestő és mázólo munkáinak

vállalatba adására vonatkozólag 1931. június hó 2-án délelőtt 10 órakor hivatali

helyiségemben (városháza, földszint 23. sz. ajtó) zárt ajánlati versenytárgyalást tartok.

Fentiekhez képest felhívom mindazokat, akik ezen munkálatokat elnyerni óhajtják, hogy zárt

borítékban elhelyezett és pecséttel ellátott ajánlataikat „Ajánlat a Kakasszéki

csonttuberkulotikus Szanatórium szobafestő és mázólo munkálataira” címmel a fent jelzett

napon délelőtt 9 óráig hivatalomban adják be. Elkészve érkezett ajánlatok, illetve utóajánlatok

nem fogadhatók el. Az ajánlatokat hivatalos helyiségemben ugyanaznap délelőtt 10 órakor felbontom. A felbontásnál az érdekeltek jelen lehetnek.

Az ajánlatokhoz csatolandó a Társadalombiztosító igazolása, mely szerint a pályázóknak munkásbiztosítói hátralékuk nincs.

A pályázatokhoz szükséges ajánlati lapok, továbbá részletes feltételek és az ajánlati költségvetéshez szükséges űrlapok a mérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt beszerezhetők. Hódmezővásárhely, 1931. május 20.

Dr. Simon
tanácsnok

1931. május 29. 3.p. Vasárnap nyílik Kakasszékfürdő. (Árak, vonatközlekedés.)

1931.június 19.1.p. Fénykép: Mayer János a kakasszéki gazdák között.

1931. július 5.2.p. Zavartalanul folynak a középítkezések. (Kaszárnyaépítés, az algyői híd földmunkái és a kakasszéki szanatórium építése.)

1931. július 9.3.p. Szerencsétlenség a kakasszéki szanatórium építésénél.

1931.augusztus 7.5.p. Az Ipartestület négytagú küldöttsége Mokcsay Zoltán főispánnál megsürgette a közmunkák (kakasszéki szanatórium, kaszárnya, rendőrpalota) befejezését.

1931. augusztus 30. 3.p. A kakasszéki szanatóriumot is szanálni kell. Most már csak a jövő évben nyílhat meg.

1931. szeptember 17. 2.p. A kakasszéki telekvétel és a Szegedi úti aszfaltozás ügye a sajtóbírótság előtt. (Erdei István cikket írt a Népszava című lapba s ezért Dr. Soós István polgármester rágalmazás miatt sajtópert indított.)

1931. december 10. 2.p. Szombaton 8f. hó 12-én) átveszik a Kakasszéki Szanatórium épületét. (Elkészültek a föld, a kőműves, az asztalos, a bádogos és az ács munkák.)

1932. május 31.1.p. Kakasszéken ismét jég pusztított (vasárnap. Ítéletidő volt országszerte.)

1932. június 17. 2.p. Kakasszék előkelő vendégei (f. hó 26-án.)

1932. június 15. 2.p. 50 ezer pengős csekk (érkezett a népjóléti minisztériumból a Kakasszéki Szanatórium építkezésének folytatásához.)

1932. június 17. 2. p. Van már pénz a Kakasszéki Szanatórium építésének befejezésére.

1932. Július 17.2.p. Mától kezdve fürdővonat jár kakasszékre. (A menetrend közlése.)

1932. július 29. 3.p. Palackozzák a kakasszéki ásványvizet – ha a tárgyalások eredménnyel végződnek.

1932. július 30. 2.p. Vállalatba adják a Kakasszéki Szanatórium munkáit.

1932.augusztus 3.4.p. Hirdetmény a Hódmezővásárhely-kakasszékfürdőn létesítendő csonttuberkulotikus szanatórium továbbépítésével kapcsolatos munkálatairól. (Endrey Béla polgármester-helyettes.)

1932. VÚ.1932.08.14.2.p.

Erdőt varázsoltak a Kakasszékfürdő partjára

Tíz esztendővel ezelőtt azon a helyen, hol most Kakasszék-fürdő áll, és valósággal ékeskedik, nem sok látnivaló volt. Sokkal kevesebb, mint amennyi szükséges ahhoz, hogy megállásra bírja az embereket, vagy éppen bámulatra ösztönözze. Nagy tömeg víz fogadta azokat, kiket a véletlen erre vezetett, vagy akiket szomorú és szerencsétlen sorsuk ide hajtott, vagy ide kényszerített. Az a víz különös kinézésű volt, de legkevésbé olyan, ami vonzani szokta az embert, és csalogatja, hogy nála szomjúságot oltson, vagy üdítő hatásával fáradságot szüntessen, és felfrissítőleg hasson. A színe a víznek fekete, vagy legalább is hűvös ahhoz a léhez, ami a kalapos mestereknél mindennapos volt, az iskolás gyereknél pedig tinta számba ment, és úgy is használódott, ha kivált érett bodzabogyó levélével a színe feketébbé varázsolt. És ez a furcsa színű víz adja a tulajdonképpeni értékét a furcsa tájéknak, mely érték nagyobb az életnek, a gabonának értékénél, mert a búza csak a testet táplálja, de ennek a víznek ereje az életet tartja fenn, mikor azt megszabadítja a veszedelemtől, a nyavalyák

seregétől, mik legtöbbször a halál előmunkásai szoktak lenni, és egyúttal annak örök szállítói maradnak. Ennek a nagy tónak a határa beláthatatlan és a sas-szem is csak annyit tud megállapítani, hogy napkelet felől vesz irányt erre felénk, és az uraság földje mellett húzódik el, és tart azután nyugatra, messze, abban az irányban, amerre a nap le szokott áldozni. A víz szomszédsága egy évtizeddel ezelőtt más egyébből sem állott, mint szikes, kopár földből, és helyel-közzel kisebb-nagyobb területen zizegő, hajladozó nád volt. Azt mondták akkor az emberek, akik az okos jelzőre igényt tartanak, hogy minden fa és növény összeveszett ezzel a tájékkal, ezzel a földdel, és elköszönt tőle örökre, mert közülük egyik sem találta meg azt, ami számára életet ad, fejlődést biztosít. És ez a tájék éppen ezért kopár lesz és marad örökkön-örökké.

Kamocsay Gábor azonban elővette a keleti bölcsek könyvét, s addig bogarászott annak betű és szó erdejében, míg rátalált valami komoly szövegre, amely fennhangon mondja és hirdeti az örök igazságot. Szól pedig ez az igazság ekképpen: „Ha az Isten földet alkotott, fát is teremtett, hozzávalót, de a fa kiválasztását az emberre bízta és annak kötelességévé tette”. Ezeket a fákat is megtalálta Kamocsay Gábor, és letette a fürdő partján a földre, hogy ott nőjenek, viruljanak, szemet gyönyörködtessenek, és árnyékot adjanak. Ennél többre nincs is szükségük azoknak, akik itt megfordulnak, és időt töltenek, mert a többit megnyerik a víztől, és ennek isteni erejétől. Akik tíz esztendő után, mikor az első komoly lépés a fürdő megalakítására megtörtént, itt ma megfordulnak, azoknak tátva marad a szájuk a bámulattól, és annak a meggyőződésnek adnak kifejezést, hogy a csodák ideje és korszaka nem szűnt meg a Krisztus halálával és mennybe menetelével, mert a csodatételek ismétlődnek, az emberi ész, okosság és kitartás nyomán és segítségével. Példázza ezt a Kakasszéki fürdő vizével, levegőjével és a partján megteremtett gyönyörű parkjával és erdejével.

Id. Szappanos Mihály dr.

1932. augusztus 17. 1.p. A kakasszéki építkezés. (Tegnap volt az árlejtés az eddig beérkezett kilenc ajánlat vonatkozásában.)

1932. szeptember 2.3.p. Megszűnt a kakasszéki fürdővonat. (Tegnap este járt utoljára.)

1932. szeptember 8.1.p. Megkezdték a Kakasszéki Szanatórium továbbépítését.

1932.szeptember 25.2.p. Parkírozás a Kakasszéki Szanatórium telkein.

1932. VÚ.1932.10.23.1.p.

Villanyvilágítást a Kakasszéki Szanatóriumnak!

A napnak, mint égitestnek hasznát és értékét nálunk keleten állapították meg, mégpedig Székely országban. Megállapította egy székely góbé ravasz és fufangos esze, kinek ezt a kérdést tették föl valamikor: meg tudná-e mondani, hogy melyik ér többet, a nap-e, vagy a hold?

Nehéznek látszott a kérdés, de könnyen megadta rá a feleletet a székely, mikor azt mondta: Instálom alássan, a hold mégiscsak többet ér, mert az legalább éjszaka világít, de a napra evégből nincs szükség, mert nappal úgyis világos vagyunk.

Nyilvánvaló a feleletből, hogy ha a Teremtő a világ igazítását a székelyre bízta, akkor a nap már régen béli tán van, vagyis szolgálaton kívüli viszonyba kerül, mint olyan, ki hasznot semmit se hoz.

Nem a székely volt itt a hibás, hanem a tudomány, mely nem talált utat ekkor még a góbé fejébe, minél fogva nem tudhatta és nem ismerhette ama nagy és értékes tulajdonságokat, miknek forrása a nap, szülőanyjuk pedig ama sugarak, melyek a legkülönbözőbb téren és vonatkozásban adják és ontják áldásukat a földre, és annak minden teremtményére.

Eme sugarak közül azonban az embert mégis a világító sugarak érdeklik főként és legjobban, mint amelyek lehetővé teszik számára, hogy munkáját bármikor jól és zavartalanul végezhesse, de eme sugarak a föld forgása következtében és a nap változó helyzete mellett

nem állanak állandóan rendelkezésre, minek következménye a sötétség, mely felfüggeszti az emberi tevékenységet, és egy időre a tétlenségnek ad helyet és alkalmat.

A kutató emberi ész azonban kereste és mihamarabb megtalálta ama forrásokat, mik fényt szolgáltatnak, melynek világossága lehetővé teszi a munka végzését minden időben, amikor arra a szükség fölmerül.

Azután tovább ment az emberi ész, és arra törekedett, hogy jobba, alkalmasabbá, tökéletesebbé tegye a mesterséges fényt, és ez a tökéletesség keresse azt a határt, mely mellett már megközelíti, vagy talán el is éri a legeszményibb világítást, mit a nap sugarai adnak és biztosítanak a teremtés koronája számára.

Siker koronázta e téren az emberi ész munkáját. Ez a siker akkor következett el, mikor az emberi tudás rátalált a legnagyobb és legértékesebb erőre, a villamosságra, s beállította ezt az életfolyás legkülönbözőbb vonatkozásaiba és használatába.

A villanyfény, mely legközelebb áll a nap fényéhez, ma már az emberiség tulajdona és közös kincse, és olyan kiterjedt használati tárgya, mi mellett az életsorban nemcsak nagy, de hihetetlen változásokat idézett elő.

Az őseMBER világító eszköze az a fellobbanó láng volt, mit két darab fának hosszas összedörzsölése eredményezett és nyújtott, a XX. század embere pedig a villany vakító fényét hajtja igába, és annak világosságánál végzi minden munkáját, a legdurvábbtól a legfinomabbig.

Sok idő kellett ahhoz, mikorra a pislákoló mécses felváltotta és ma behelyettesíti házunkban a villamos ívlámpa, mely ezer és ezer gyertya fényével elúzi és megsemmisíti a sötétséget, és versenyre kel a napfényvel, és a versenyben győztes lesz.

Az orvosi ténykedések, miknek eszköze a kés, a villanyfényt kötik le a maguk számára, és ezt követelik meg fényes nappal is.

Megvan ennek a maga oka. A villanyfény ugyanis az ember teljes hatalma alatt áll, és alkalmazása a műtételnél oly módon történhet, amint azt a munka biztonsága és bizonyossága megkívánja. A legfőbb kívánalom pedig itt az lehet, hogy a működés területén teljes és tökéletes legyen a világosság, az árnyékolás ellenben a legkisebb mértékben is kizárt maradjon.

Száz és száz ok kívánja, hogy a villanyfény bele kerüljön az emberiség életébe, hol nemcsak a kényelmet szolgálja, hanem az egészséget is, mikor a lakás levegőjét kíméli, annak tisztaságát károsan nem befolyásolja.

Eggyel azonban több ok parancsolja a villany jelenlétét a kórházakban, hol mint gyógyító eszköz is érvényesül, és alkalmazásba jut, és a sokféle gyógyító munka végzését a nap bármely szakában lehetővé és könnyűvé teszi. A különféle érdekek nagy csoportja kívánja és hangos szóval követeli, hogy a Kakasszéki Szanatóriumba is mihamarabb bevezetessék a villany, és ott állandóan rendelkezésre álljon.

Id. Szappanos Mihály

1932. november 11.3.p. A folyó évben tető alá kerül a Kakasszéki Szanatórium gazdasági épülete.

1932. december 8.1.p. A kakasszéki gazdák kérelme. (Pusztai gazdák küldöttsége Mónus Péter gazdálkodó vezetésével a polgármesternél: a kakasszéki éren keresztül vezető út áttöltését kéri.)

1933. február 14.4.p. Szociáldemokrata indítványok és interpelláció (Karácsonyi Ferenc, Pap Lajos, Kiss János és Posztós Sándor részéről. Többek között: miért nem végezték még mindig el a Kakasszéki Szanatórium burkoló munkálatait?)

1933. március 5.2.p. Verseny tárgyalási hirdetmény a hódmezővásárhelyi Kakasszékfürdőn létesítendő csonttuberkulotikus szanatórium fő- és melléképületeinek burkoló munkájára (Dr. Simon József tanácsnok)

1933. március 28.2.p. Árlejtést tartottak a Kakasszéki Szanatórium burkolómunkálataira.

1933. április 6.2.p. Kakasszék nagy sikere a balneológiai kiállításon.

1933. július 2. 2.p. A Balneológiai Egyesület szerint Kakasszékfürdő Békésgyula mellett fekszik. (Szappanos Mihály dr. cikke) !!!

1933. augusztus 8.3.p. Átvették a Kakasszéki Szanatórium melléképületeit (és a burkoló munkálatokat. A kivitelezők Szabó Sándor és Kóti Lajos építőmesterek voltak.

1933. augusztus 31.3.p. Népünnepély Kakasszéken (szeptember 3-án, a vásárhelykutasi Stefánia Szövetség rendezésében.)

1933. szeptember 1.3.p. Vasárnap (f. hó 3-án) közlekedik utoljára a kakasszéki fürdővonat.

1933. szeptember 20. 3.p. Vasárnap Kakasszékre rándulnak ki a vendégorvosok (akik továbbképzésen vesznek részt városunkban f. hó 23-án és 24-én.)

1933.szeptember 24.1.p. Helyszíni tárgyalás a pusztakakasszéki (vasóti) megálló ügyében. (A tárgyalás f. hó 26-án lesz)

1933. december 31.3.p. A Kakasszéki Szanatórium építési munkálatait átvették (Szatmáry János, Pálinkás János és Lele Ferenc vállalkozóktól.)

1934. május 25.3.p. A Kakasszék környékiek újabb kérése a kakasszéki ér áttöltése érdekében. (Küldöttség járt a városházán.)

1934. június 24.3.p. Bartha József állami tanító búcsúztatása vasárnap volt Kakasszékfürdőn...

1934. július 3.3.p. Földmunkás küldöttség a polgármesternél (Scheirich Ferenc dr. vezetésével, a Kakasszéken még tervbe vett földmunkák elvégzésének elrendelése miatt.)

1934. augusztus 8. A kakasszéki út feltöltésének hivatalos helyszíni szemléje f. hó 11-én lesz. (Tárkány Szücs Bálint útérelkedtségi tag.)

1934. szeptember 2. 3.p. Kakasszéki levél. (Id. Szappanos Mihály dr. cikke.)!!!

1934. szeptember 14.3.p. Elkészült a Kakasszéki tó. (A Szanatórium számára kijelölt tórész kiépítését a Földmunkások Vállalkozó Szövetkezete készítette el, ma veszi át a bizottság a munkát.

1934. október 6.3.p. Emberies vállalkozás. (Id. Szappanos Mihály dr. cikke Kakasszék tó vizének gyógyító hatásáról. !!!

1934. december 15. 3.p. A kakasszéki tavon át töltött út városi kezelésbe vételét kéri a polgármesterhez intézett beadványukban Kmetykó Lajos, Lázár Lajos és Lázár Imre gazdálkodók.

1935. március 19.3.p. Megvan az engedély a kakasszéki ér áttöltésére és út építésére.

1935. április 12.3.p. Felhívás a Kakasszék környéki gazdákhöz: a Kakasszékéren létesítendő út megépítését a polgármester engedélyezte.

1935. április 26. 2.p. Országszerte felfigyeltek a Kakasszéki Szanatóriumra.

1935. május 19. 2.p. Kapunyitás Kakasszékfürdőn. (Id. Szappanos Mihály dr. cikke.) !!!

VÚ.1935.05.19.

Kapunyitás Kakasszékfürdőn

Az emberek szerencsáját nem a planéta szabja meg, melyben születtek, hanem a külső körülmények és események igazítják, miknek egymásutánja adja, és teszi ki az életet.

Ha kedvezők a történetek, és sima a lefolyásuk, ha könnyű az útjuk és egyenes, akkor az élet zavartalan és boldog, ha ellenben dőcögőre jut a kocsi, akkor az életen nincs irigyelni való még egy mákszemnyi se, sőt, viselőjére nézve az képezi az igazi jót, ha elszakad a fonál, és belejut a földi lét a nagy semmibe, mit a bölcsesség halálnak mond, az okosság ellenben átváltozásnak nevez.

Más a sorsa és helyzete a természeti kincsek sokaságának, miket az ember kormányoz, de létet az őserőktől nyertek.

Kakasszék szerencsáját például a természet adta, és a teremtés biztosította, mikor földjét-vizét részeseivé tette annak a nagy erőnek, mely fölveszi a harcot a testi nyavalyák nagy sokaságával, és megvívja azt teljes eredménnyel, teljes dicsőséggel.

A dicsőség természetesen a vízé marad mindenkor és a földé, mert ezekbe tette le a természet a gyógyító erőt, a háramló haszon ellenben azt illeti, kinek testét megszállta a nyavalya, és uralkodni akart rajta egy életen át.

Kakasszék kincses gazdasága visszanyúlik arra az időre, mikor ez a föld a teremtő keze alól kikerült, és osztályosa lett a hatalomnak, mellyel iszapja, vize méltán dicsekedhet, hiszen az eredmények, mik nyomában támadnak, nagyobbak a mindennapinál, sőt, sokszor még annál is, mit a képzelet alkot. Ez a szerencse azonban mintha véget ért volna akkor, mikor megindította a kísérletet az emberi akarat arra, hogy ezt a csodavizet közkinccsé teszi, és fürdő képében rendelkezésre bocsátja mindazoknak, kikkel a nyavalya összekötötte üstökét.

az első pár esztendő még a kedvező idők közé tartozott a fürdő életében. A betegek nagy száma kereste föl e helyet, és vette igénybe a kínálkozó természeti erőket, és amire vágyakozott, azt el is érte, mert megtalálta az egészséget, az elvesztett munkakedvet, mely nemcsak vidámmá változtatta rá nézve az életet, hanem hasznossá és gyümölcsözővé is egyúttal.

A fürdő jó hírneve terjedt és haladt mindenfelé a messzebb eső tájak fele is. Oroszlánrésze volt ebben víznek, iszapnak, levegőnek, ellátásnak és a mellékkörülményeknek, mikben már azok a tényezők, kik a fürdő életét intézik.

Az igazgatóság érdeme volt mindez, ki esztendőkön keresztül házi kezelésben tartotta a fürdőt, és a maga munkájáért a méltán megérdemelt hasznot kívánta egyedül, de a betegek számára is biztosította mindazt, mik a gyógyulást eredményezik és a szükséges kényelmet, vele együtt a kellemes jóérzést biztosítják. Eltört azonban a kocsi kereke azonnal, mihelyt a házi kezelés a múlté lett, mert ekkor már az egyoldalú érdek volt az úr, és a hatalom, az pedig nem tekintett másfelé, mint abba az irányba, hol az önzést látta a maga teljességében.

Benne van a bölcsességek tárházában, hogy a fürdőbérlet kezelése, okos vezetése külön tudomány, alkalmazása sokoldalú ügyességet kíván, mi lámpást gyújt. Ennek világa megmutatja a helyes utat, melyen haladva a kettős érdek, a bérlő és beteg érdeke egyaránt kielégítést nyer.

Ezt a tudományt azonban nem a bérlet adja, nem is a sziksós víz, vagy az iszap biztosítja, mert ezt csak az élet iskolában árulják. ott kaphatja meg ki-ki, ha van hozzá kedve, akarata, szándéka és megfelelő berendezkedésű lelke, de hiányzik nála az önérdek túltengése, mit végső fokon kapzsiságnak mond a magyar szótár.

Valami bajnak kellett lenni mostanában Kakasszék fürdőnél, mert sok ember nem merte erre fordítani kocsirúdját, de azok száma is kitesz valamennyit, kik előbb elköszöntek, mint azt tervbe vették, és több-kevesebb bosszúságot vittek magukkal.

A mostani bérlőkre az a feladat vár, hogy kiköszörüljék a hibákat, mit ha sikerrel oldanak meg, hálásak lesznek a fürdő vendégek, akik nem csupán gyógyulásra számítanak, hanem egyforma elbánásra, bizonyos fokú kényelemre, szeretetteljes bánásmódra, mik együtt alkalmasak arra, hogy feledtessék velük a testi nyomorúságot, és pótolják némileg az elhagyott otthont.

Biztos kilátás van ezúttal arra, hogy csalódás semmi tekintetben sem éri azokat, akik Kakasszéken keresik az idén egészségüket, mert mindazt megtalálják a fürdőn, amiért oda törekszenek.

Id. Szappanos Mihály dr.

1935. június 2. 2.p. Egy röpke délelőtt Kakasszékfürdőn. (Ismeretlen szerző cikke.)

1935. július 6. 1.p. Kakasszéken megindult a fürdőélet. (id. Szappanos Mihály dr. cikke.) !!!

1935. július 6.3.p. Leveldi Kozma György dr. főispán látogatása Kakasszéken. (Beszámoló a f. hó 3-i, szerdai eseményről.)

1936. április 5.6.p. Verseny tárgyalási hirdetés a kakasszéki csontgümőkóros szanatórium gyógyfürdő-berendezési, vízvezetéki és csatornázási munkáinak kivitelezésére (Endrey Béla polgármester)

1936. május 3. 5.p. Megkezdődött az üdültetés a kakasszéki szanatóriumban. (Szombaton nyolc beteget vittek ki.)

1936. május 6.3.p. A kakasszéki vízvezetéki munkálatok odaítélése a pénteki közgyűlésen.

1936. május 10.5.p. A tegnapi közgyűlés. (Rövid beszámoló. A kakasszéki szanatórium vízvezetéki, csatornázási és fürdőberendezési munkálatait dr. Egri és Fiai budapesti cégnek adták oda.

1936. május 29.4.p. Pünkösdkor nyílik a kakasszéki gyógyfürdő. (Kakasszéki Gyógyfürdő Rt. bérllő: ifj. Surányi Imre)

1936. június 7. 4.p. Megnyílt Kakasszékfürdő. (Id. Szappanos Mihály dr. cikke. !!!)

1936. június 26.2.p. Hétfégi vikend-vonatot Kakasszékra és Mártélyra! Móricz Imre th. bizottsági tag indítványa a közgyűléshez.

1936. július 8.3.p. A főispán Kakasszéken (f. hó 6-án, hétfőn, Endrey Béla polgármester társaságában.

1936. július 30.1.p. Végre elkészül a pusztai keresztút (mely Pusztaközpont és Kakasszékfürdő irányában szeli majd át a Pusztát.)

1936. szeptember 18. 4.p. Újra kérik a kakasszéki állomás felépítését. (Kokovay Antal és társai most a városhoz fordulnak kérelmükkel.)

1936. december 16.2.p. A MÁV elkészíteti a váróhelyiséget Kakasszéken.

1936. december 17. Szemle a kakasszéki töltés-útnál (ma délelőtt. Az utat Lázár Imre és társai létesítették a tómeder áttöltésével).

1937. április 16.3.p. Útelzárás. A kakasszéki éren keresztül készített töltés megerősítés előtt van, tilos az azon való átjárás.

1937. április 17.4.p. Kakasszék a hétfégi menetdíj-kedvezményben. Vendégforgalmi Szövetség kérése (a MÁV igazgatóságához).

1937. május 6.2.p. A pósahalmi dülúutat összeszaggatta a kakasszéki tó vize. (A Póshalmi Olvasókör vezetősége és a póshalmi gazdák kérése Endrey Béla polgármesterhez.

1937. május 23.3.p. Új kezekben a kakasszéki fürdő. (Társaság alakult, amely Kakasszéki Fürdő- és Üdülőtelep Kft. név alatt bérbe vette az egész telepet. Június 5-én nyílik meg a fürdő.

1937. június 2.1.p. Felavatták a mészárosok kakasszéki üdülöházát (május 30-án, részletes beszámoló)

1937. június 23.3.p. Hirdetés. Az Újvárosi strandfürdő meleg iszapfürdője, ahol a kakasszéki és hévízi iszapokkal orvosi irányítás mellett szakszerű iszappakolások készülnek.

1937. június 25.1.p. A magyar mérnöki kar látogatást tesz Hódmezővásárhelyen: július 1-én Kakasszékra mennek, majd ugyanaznap délelőtt 9 órakor városunkba érkeznek.

1937. június 27.3.p. Meghívó a Kakasszéki Gyógyfürdő Rt. hódmezővásárhelyi cég július 5-én a Nemzeti Hitelintézet Rt. hódmezővásárhelyi fiókja helyiségében tartandó XIII. évi rendes közgyűlésére. (A tárgysorozat közlése.) (Az igazgatóság)

1937. július 1. 2.p. Hirdetés. A kakasszéki gyógyfürdő június 12-én megnyílt. Kakasszéki fürdő és üdülőtelep Kft.

1937. július 1. 3.p. Elismerés a kakasszéki csodatoról. (Traján Emil dr. egyetemi tanársegéd, Vidakovics Kornél dr. szegedi orvosprofesszor adjunktusa Kakasszéken járt (június 29-én).

1937. július 27. 3.p. Rekordközönség kakasszékfürdőn (vasárnap).

1937. augusztus 10.2.p. Kakasszékfürdőt. (Dr. Genersich Antal egyet.m.tanár cikke.

1937. augusztus 14.4.p. Hirdetés. A Kakasszéki Fürdő és Üdülőtelep Kft. Pusztta 1124 szám fürdő létesítésére telepengedélyt kér. (Dr. Fejérváry Bertalan tb. polgármester-helyettes, I. fokú iparhatóság.)

1937. augusztus 18. 3.p. 40 százalékos utazási kedvezmény Kakasszékre (az augusztus 20-án rendezendő jótékonyági Magyar Nap alkalmából.

1937. augusztus 19. 4.p. Engedélyezték a Kakasszék gyógyfürdőt.

1938. január 1.2.p. Csupán előzetes tájékoztató számításokról van szó. Mi a helyzet a kórházi és a kakasszéki szanatóriumi fűtőberendezés ügye körül? Endrey Béla polgármester kijelentése. Részletes tájékoztatás.

1938. március 19.4.p. Meghívó. A Kakasszéki Gyógyfürdő Rt. XIV. évi rendes közgyűlését f. hó 27-én tartja a Nemzeti Hitelintézet Rt. hódmezővásárhelyi fiókja helyiségében. A tárgysorozat közlése.

1938. június 14. 3.p. A kakasszéki csodatónál. Találkozás egy emberrel, aki új életre kelt a gyógyvízben. (Sajtóbemutató volt Kakasszéken 12-én, vasárnap)

1938. július 19. 2.p. József Ferenc királyi herceg látogatása Kakasszéken (közel egy óra hosszat tartott.)

1939. február 25.2.p. A Kakasszéki Szanatórium állandósítását tervezik. (A kórházi bizottság tegnap délelőtt ülést tartott.)

1939.június 4.2.p. Megnyílt Kakasszékfürdő. (Hirdetés.)